

รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่ ตผ ๐๐๓๙/ ๐ ๗ ๗ ๖

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การตรวจสอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ของ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
และบริษัทย่อย

เรียน กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

อ้างถึง หนังสือบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เลขที่ ทีโอที ขง./๑๕ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ของ
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย จำนวน ๒ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ได้ส่งงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่
๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย เพื่อให้ตรวจสอบ นั้น

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ ๑๓ ได้ตรวจสอบ
งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ของ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยเสร็จแล้ว
รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุพร กลัดแพ)

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ ๑๓

โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๘๐๐๐ ต่อ ๒๕๐๑

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๕๘๐๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : audit13@oag.go.th

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (บริษัท) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและหมายเหตุประกอบงบการเงินเฉพาะกิจการ รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชี ที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะ การเงินรวมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและ กระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทาง การเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงิน แผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทและบริษัท ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนด จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงิน แผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงิน ดังต่อไปนี้

1. หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 เรื่อง การดำเนินงานตามแผนการปรับโครงสร้างบริษัทและ หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 43 เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน ซึ่งอธิบายถึงเหตุการณ์ ที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ มีมติเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2562 เห็นชอบในหลักการการควบรวมกิจการของ บริษัท และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (บมจ. กสท) เป็นบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (NT) และ แนวทางการบริหารจัดการ บริษัท โครงข่ายบรอดแบนด์แห่งชาติ จำกัด และ บริษัท โครงข่ายระหว่างประเทศและ ศูนย์ข้อมูลอินเทอร์เน็ต จำกัด ตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอ โดยให้บริษัท และ บมจ. กสท ดำเนินการควบรวมกิจการให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือน นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ และเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2563 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้มีการควบรวมบริษัท และ บมจ. กสท เป็น NT โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือนนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

2. หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 15 เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย ซึ่งอธิบายถึง บริษัท เอ ซี ที โมบาย จำกัด (บริษัทย่อย) จำนวนเงินลงทุนตามราคาทุน-สุทธิ จำนวน 890.72 ล้านบาท เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2560 บริษัทได้ยกเลิกสัญญาเช่าสินทรัพย์โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 ย่านความถี่ 2000 IMT (3G) กับบริษัทย่อย ขณะนี้บริษัทพิจารณาเห็นชอบแผนธุรกิจในการดำเนินการร่วมกัน โดยแผนธุรกิจดังกล่าวจะมีการ เปลี่ยนแปลงหรือไม่อยู่ระหว่างรอคณะกรรมการบริษัทย่อยชุดใหม่พิจารณาแผนธุรกิจว่าจะขับเคลื่อนแผนธุรกิจนี้ต่อไป หรือยุติแผนธุรกิจดังกล่าวและจัดทำแผนธุรกิจใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันต่อไป อย่างไรก็ตามบริษัทประเมิน มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากเงินลงทุนดังกล่าวแล้ว คาดว่าไม่ต่ำกว่าราคาตามบัญชีของเงินลงทุน เนื่องจากสินทรัพย์สุทธิ ของบริษัทย่อย ประกอบด้วย เงินสด และลูกหนี้การค้า ที่ไม่มีความเสี่ยง

3. หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 39.1 เรื่อง ข้อพิพาทและคดีความที่สำคัญ ซึ่งอธิบายถึงคดีพิพาท ระหว่างบริษัทกับบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS) บริษัทเป็นโจทก์ฟ้อง AIS กรณีไม่ชำระ ค่าผลประโยชน์ตอบแทนรายได้จากการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม จำนวน 36,741.73 ล้านบาท กรณีดำเนินการ โอนย้ายลูกค้าจากระบบ AIS 900 MHz ไปยังโครงข่าย 2100 MHz ของบริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ตเวอร์ค จำกัด (บริษัท ในเครือ) ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายอนุญาตดำเนินการ จำนวน 41,116.31 ล้านบาท และกรณีแก้ไขสัญญา อนุญาต ครั้งที่ 6 และครั้งที่ 7 จำนวน 62,773.95 ล้านบาท

4. หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 39.3 เรื่อง ค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ ซึ่งอธิบายถึง เหตุการณ์ที่สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเรียกเก็บ ค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ จำนวน 656.51 ล้านบาท

5. ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 39.4 เรื่อง การดำเนินงานตามสัญญาบริการจัดให้มีสัญญาณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ หมู่บ้านในพื้นที่ชายขอบ (Zone C+) ซึ่งอธิบายถึง เหตุการณ์ที่สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ยกเลิกสัญญา ดังกล่าวบางส่วน ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อยุติต่อไป

6. เหตุเหตุประกอบงบการเงินข้อ 40 เรื่อง ข้อพิพาทกรณีการเชื่อมต่อโครงข่าย ซึ่งอธิบายถึงเหตุการณ์ที่บริษัทมีข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และปัจจุบันยังไม่มีข้อยุติ

ทั้งนี้ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากเรื่องเหล่านี้

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานประจำปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ คือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทและเลิกบริษัทหรือหยุดดำเนินงาน หรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัทและของบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูง แต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่า รายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้ งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทและของบริษัท

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปรูปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปรูปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐาน

การสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทหรือบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของบริษัท ภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสุพร กลัดแพ)

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นายประวิทย์ ตันตราจินต์)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 13

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)	
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	7, 8	9,268,135,325	6,707,562,900	9,020,611,860	6,406,129,556
เงินลงทุนชั่วคราว	9	17,276,838,231	19,275,459,304	17,060,952,400	19,061,634,581
เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้-ส่วนที่ครบกำหนดภายในหนึ่งปี	10	17,594,258,970	22,243,260,847	17,594,258,970	22,243,260,847
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	7, 11	16,300,345,594	12,053,636,304	16,266,764,527	12,025,315,007
เงินให้กู้ยืม - ส่วนที่ครบกำหนดภายในหนึ่งปี	16	32,930,278	38,093,995	72,930,279	38,093,995
สินค้าและพัสดุดคงเหลือ	7, 12	947,007,791	1,043,739,438	946,969,766	1,043,701,414
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7, 13	1,191,550,086	2,768,148,160	1,229,793,234	2,852,023,767
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>62,611,066,275</u>	<u>64,129,900,948</u>	<u>62,192,281,036</u>	<u>63,670,159,167</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินลงทุนเพื่อขาย	14	7,210,856,399	5,959,822,802	7,210,856,399	5,959,822,802
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	15	34,845,944	34,518,084	30,000,100	30,000,100
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	15	-	-	911,966,544	911,965,294
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	14	870,644,464	520,644,464	870,644,464	520,644,464
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	16	139,294,107	175,179,017	139,294,107	175,179,017
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	16	-	-	-	60,000,000
เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้	10	8,474,134,389	3,276,097,593	8,474,134,389	3,276,097,593
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	17	396,061,025	396,204,653	396,061,025	396,204,653
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	18	57,221,638,660	64,174,707,240	57,220,680,922	64,173,920,338
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	19	1,753,706,339	2,048,052,617	1,753,374,069	2,047,665,469
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	20	1,539,936,268	1,273,896,225	1,535,393,408	1,269,672,461
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		96,510,032	105,577,109	96,510,032	105,577,109
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		<u>77,737,627,627</u>	<u>77,964,699,804</u>	<u>78,638,915,459</u>	<u>78,926,749,300</u>
รวมสินทรัพย์		<u>140,348,693,902</u>	<u>142,094,600,752</u>	<u>140,831,196,495</u>	<u>142,596,908,467</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	21	4,340,091,953	2,773,679,214	5,179,461,182	3,617,390,789
เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้	7, 22	214,948,356	13,715,420,480	214,948,356	13,715,420,480
เงินกู้ยืมระยะยาว - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	27.1	-	1,859,104,629	-	1,859,104,629
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	7, 23	8,493,182,467	7,155,062,172	8,612,169,984	7,216,561,949
เงินประกันการใช้โทรศัพท์	24	-	287,164,795	-	287,164,795
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		192,015,349	-	193,994,717	-
เงินรับ - โครงการของรัฐ รอการรับรู้	7, 25	228,033,501	945,103,158	228,033,501	945,103,158
ประมาณการหนี้สินหมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	7, 28.1	316,584,904	299,722,288	316,584,904	299,722,288
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	7, 26	2,953,774,967	2,994,816,403	2,875,747,762	2,918,447,836
รวมหนี้สินหมุนเวียน		16,738,631,497	30,030,073,139	17,620,940,406	30,858,915,924
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะยาว	27.1	-	2,788,656,943	-	2,788,656,943
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	28.2	9,526,307,792	6,944,746,124	9,498,747,650	6,919,109,321
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	7, 27.2	2,730,823,949	3,215,370,557	2,730,823,949	3,215,370,557
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		12,257,131,741	12,948,773,624	12,229,571,599	12,923,136,821
รวมหนี้สิน		28,995,763,238	42,978,846,763	29,850,512,005	43,782,052,745

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 600,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	6,000,000,000	6,000,000,000	6,000,000,000	6,000,000,000
ทุนที่ออกและชำระแล้ว				
หุ้นสามัญ 600,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	6,000,000,000	6,000,000,000	6,000,000,000	6,000,000,000
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว	29 2,185,996,609	2,158,474,626	2,118,110,793	2,118,110,793
ยังไม่ได้จัดสรร	100,383,066,713	89,174,320,855	100,077,025,977	88,912,024,087
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น	30 2,785,547,720	1,784,720,842	2,785,547,720	1,784,720,842
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัท	111,354,611,042	99,117,516,323	110,980,684,490	98,814,855,722
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	31 (1,680,378)	(1,762,334)	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	111,352,930,664	99,115,753,989	110,980,684,490	98,814,855,722
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	140,348,693,902	142,094,600,752	140,831,196,495	142,596,908,467

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

นาวาอากาศเอก

(สมศักดิ์ ชาวสุวรรณ)

ประธานกรรมการ

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

พลตรี

(สมเกียรติ สัมพันธ์)

กรรมการ

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)	
รายได้					
รายได้จากการให้บริการโทรคมนาคม	41	57,307,192,037	44,251,296,121	57,307,200,110	44,251,566,929
รายได้จากการให้บริการอื่น		1,111,645,850	1,430,187,673	1,117,409,307	1,436,726,591
รายได้อื่น	32	15,502,022,616	1,887,175,606	15,509,252,700	1,888,935,132
รวมรายได้		<u>73,920,860,503</u>	<u>47,568,659,400</u>	<u>73,933,862,117</u>	<u>47,577,228,652</u>
ค่าใช้จ่าย					
ต้นทุนการให้บริการ	7	41,278,210,489	31,059,476,266	41,265,355,376	30,710,696,328
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย		1,561,668,232	1,379,910,358	1,589,576,801	1,405,882,230
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	7	16,246,275,613	13,084,821,532	16,333,326,011	13,115,630,538
ค่าใช้จ่ายอื่น		2,361,057,672	111,083,013	2,357,541,666	112,678,027
ต้นทุนทางการเงิน	33	107,180,600	166,707,829	114,440,159	185,752,469
รวมค่าใช้จ่าย		<u>61,554,392,606</u>	<u>45,801,998,998</u>	<u>61,660,240,013</u>	<u>45,530,639,592</u>
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม	15	327,860	329,824	-	-
กำไรก่อนภาษีเงินได้		<u>12,366,795,757</u>	<u>1,766,990,226</u>	<u>12,273,622,104</u>	<u>2,046,589,060</u>
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	34	(973,616,914)	(23,016,758)	(951,989,050)	-
กำไรสำหรับปี		<u>11,393,178,843</u>	<u>1,743,973,468</u>	<u>11,321,633,054</u>	<u>2,046,589,060</u>
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น					
รายการที่อาจถูกจัดประเภทรายการใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	14, 34	1,251,033,597	(851,051,309)	1,251,033,597	(851,051,309)
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	34	(250,206,719)	170,210,262	(250,206,719)	170,210,262
รวมรายการที่อาจจัดประเภทรายการใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		<u>1,000,826,878</u>	<u>(680,841,047)</u>	<u>1,000,826,878</u>	<u>(680,841,047)</u>
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทรายการใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับ	34	(195,788,955)	-	(195,788,955)	-
โครงการผลประโยชน์ของพนักงาน					
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	34	39,157,791	-	39,157,791	-
รวมรายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทรายการใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		<u>(156,631,164)</u>	<u>-</u>	<u>(156,631,164)</u>	<u>-</u>
รวมกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		<u>844,195,714</u>	<u>(680,841,047)</u>	<u>844,195,714</u>	<u>(680,841,047)</u>
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		<u>12,237,374,557</u>	<u>1,063,132,421</u>	<u>12,165,828,768</u>	<u>1,365,748,013</u>
การแบ่งปันกำไร					
ส่วนที่เป็นของบริษัท	36	11,392,899,005	1,748,895,145	11,321,633,054	2,046,589,060
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	31	279,838	(4,921,677)	-	-
กำไรสำหรับปี		<u>11,393,178,843</u>	<u>1,743,973,468</u>	<u>11,321,633,054</u>	<u>2,046,589,060</u>
การแบ่งปันกำไรเบ็ดเสร็จรวม					
ส่วนที่เป็นของบริษัท		12,237,094,719	1,068,054,098	12,165,828,768	1,365,748,013
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	31	279,838	(4,921,677)	-	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		<u>12,237,374,557</u>	<u>1,063,132,421</u>	<u>12,165,828,768</u>	<u>1,365,748,013</u>
กำไรต่อหุ้นสำหรับส่วนที่เป็นของบริษัท					
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	36	18.99	2.91	18.87	3.41

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม							รวม
	ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท				ส่วนได้เสีย		รวม	
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	กำไรสะสม	องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	รวมส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัท	ที่ไม่มีอำนาจ ควบคุม	ส่วนของผู้ ถือหุ้น		
	2,158,474,626	89,174,320,855	1,784,720,842	99,117,516,323	(1,762,334)	99,115,753,989		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	-	-	-	-	-	-	-	
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น	27,521,983	(27,521,983)	-	-	-	-	-	
การจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น	-	-	-	-	(196,875)	(196,875)	(196,875)	
ชำระบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	-	
เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	-	-	-	-	-	-	-	
การได้มาซึ่งส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	-	-	-	-	-	-	
โดยอำนาจควบคุมไม่เปลี่ยนแปลง	-	-	-	-	(1,007)	(1,007)	(1,007)	
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น	27,521,983	(27,521,983)	-	-	(197,882)	(197,882)	(197,882)	
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	
กำไรสำหรับปี	-	11,392,899,005	-	11,392,899,005	279,838	11,393,178,843	11,393,178,843	
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น	-	(156,631,164)	1,000,826,878	844,195,714	-	844,195,714	844,195,714	
รวมกำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	11,236,267,841	1,000,826,878	12,237,094,719	279,838	12,237,374,557	12,237,374,557	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	6,000,000,000	2,185,996,609	100,383,066,713	111,354,611,042	(1,680,378)	111,352,930,664	111,352,930,664	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

งบการเงินรวม

	ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท				รวมส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท	ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	รวมของผู้ถือหุ้น
	ทุนเรือนหุ้นที่ออกและชำระแล้ว	กำไรสะสม	องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท			
6,000,000,000	2,139,012,104	87,444,888,232	2,465,561,889	2,465,561,889	98,049,462,225	3,672,276	98,053,134,501
หมายเหตุ							
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 - ตามที่ปรับปรุงใหม่	-	-	-	-	-	-	-
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าสู่ส่วนของผู้ถือหุ้น	19,462,522	(19,462,522)	-	-	-	-	-
การจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น	-	-	-	-	-	(195,001)	(195,001)
สำรองบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	-
เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	-	-	-	-	-	(317,932)	(317,932)
การได้มาซึ่งส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมโดยอำนาจควบคุมไม่เปลี่ยนแปลง	-	-	-	-	-	(512,933)	(512,933)
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าสู่ส่วนของผู้ถือหุ้น	19,462,522	(19,462,522)	-	-	-	-	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	-	-	-	(-921,677)	(-921,677)
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	-	1,748,895,145	-	-	1,748,895,145	-	1,743,973,468
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	(680,841,047)	(680,841,047)	(680,841,047)	-	(680,841,047)
รวมกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	1,748,895,145	(680,841,047)	(680,841,047)	1,068,054,098	(-921,677)	1,063,132,421
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	6,000,000,000	2,158,474,626	89,174,320,855	1,784,720,842	99,117,516,323	(1,762,334)	99,115,753,989

๙

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน)
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ						รวม
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	กำไรสะสม	ยังไม่จัดสรร	องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	รวมองค์ประกอบ อื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	6,000,000,000	2,118,110,793	88,912,024,087	1,784,720,842	1,784,720,842	98,814,855,722	
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	11,321,633,054	-	-	11,321,633,054	
กำไรสำหรับปี	-	-	(156,631,164)	1,000,826,878	1,000,826,878	844,195,714	
รวมกำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	11,165,001,890	1,000,826,878	1,000,826,878	12,165,828,768	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	6,000,000,000	2,118,110,793	100,077,025,977	2,785,547,720	2,785,547,720	110,980,684,490	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน)

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

งบการเงินเฉพาะกิจการ

หมายเหตุ	ทุนเรือนหุ้น		กำไรสะสม		องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น			รวม
	ที่ออกและชำระแล้ว	จัดสรรแล้ว	กำไรสะสม	ยังไม่จัดสรร	ผลกำไร(ขาดทุน)	รวมองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 - ตามที่ปรับปรุงใหม่	6,000,000,000	2,118,110,793	86,865,435,027		2,465,561,889	2,465,561,889	97,449,107,709	
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	2,046,589,060		-	-	2,046,589,060	
กำไรสำหรับปี	-	-	-		(680,841,047)	(680,841,047)	(680,841,047)	
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	2,046,589,060		(680,841,047)	(680,841,047)	1,365,748,013	
รวมกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	2,046,589,060		(680,841,047)	(680,841,047)	1,365,748,013	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	6,000,000,000	2,118,110,793	88,912,024,087		1,784,720,842	1,784,720,842	98,814,855,722	

✓

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรก่อนภาษีเงินได้	12,366,795,757	1,766,990,226	12,273,622,104	2,046,589,060
รายการปรับกระทบกำไรก่อนภาษีเงินได้สำหรับงวดเป็นเงินสดรับ(จ่าย)จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	35	10,169,505,653	12,008,489,834	10,169,238,443
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	35	170,075,722	153,984,518	170,075,722
ขาดทุนจากการเสื่อมค่าของสินค้าคงเหลือ		17,636,351	2,606,831	17,636,351
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมตามวิธีส่วนได้เสีย	15	(327,860)	(329,824)	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์อุปกรณ์		73,000,000	235,433,089	73,000,000
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้น		7,813,043	1,247,866	7,813,043
ขาดทุน(กำไร)จากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		2,149,534,411	(1,402,862)	2,149,534,411
รายได้จากการรับบริจาคสินทรัพย์		(8,500)	(8,500)	(21,260)
รายได้จากการได้รับบริจาคสินทรัพย์ร่วมการงาน		(587,539,102)	(2,016,724)	(587,539,102)
รายได้ดอกเบี้ย		(1,083,673,449)	(787,616,138)	(1,075,221,979)
รายได้เงินปันผล		(199,892,015)	(190,500,562)	(199,892,015)
ต้นทุนทางการเงิน	33	107,180,600	166,707,829	114,440,158
ค่าใช้จ่ายประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน		2,798,721,429	488,462,673	2,796,671,801
กลับรายการหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นเป็นรายได้		(484,546,608)	-	(484,546,608)
กลับรายการเงินประกันการใช้โทรศัพท์เป็นรายได้		(265,578,066)	-	(265,578,066)
กลับรายการเจ้าหนี้จากการร่วมการงานเป็นรายได้		(12,715,042,518)	-	(12,715,042,518)
ประมาณการหนี้สิน		152,693,246	-	152,693,246
อื่นๆ		15,740,175	(51,507,309)	15,650,557
		12,692,088,269	13,790,528,187	12,612,547,048
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ดำเนินงาน(เพิ่มขึ้น)ลดลง				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น		(4,678,248,987)	(3,715,406,168)	(4,676,490,461)
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน		41,048,627	47,469,819	41,048,627
สินค้าและพัสดุดังกล่าว		(242,592,728)	1,003,129,187	(242,592,728)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		(36,445,952)	(476,569,794)	1,196,461
การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น		1,655,881,116	2,403,596,477	1,651,538,771
เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้		(334,152,478)	(319,878,726)	(334,152,478)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		1,549,944,659	(1,133,901,806)	1,600,172,840
เงินประกันการใช้โทรศัพท์		(21,586,728)	(146,542,460)	(21,586,728)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		66,214,879	260,722,942	62,470,872
เงินรับกระทรวงดิจิทัลรับรัฐ		(717,069,657)	(5,271,733,688)	(717,069,657)
กระแสเงินสดได้มาจากการดำเนินงาน		9,975,081,020	6,441,413,970	9,977,082,567
เงินสดจ่ายผลประโยชน์พนักงาน		(396,086,100)	(228,138,993)	(395,959,810)
เงินสดจ่ายภาษีเงินได้		(1,278,223,159)	(884,531,330)	(1,238,774,445)
เงินสดรับภาษีเงินได้		1,244,209,234	10,601,159	1,234,192,933
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากการดำเนินงาน		9,544,980,995	5,339,344,806	9,576,541,245

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)	2562	2561 (ปรับปรุงใหม่)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินสดรับจากดอกเบี้ย	1,047,565,181	763,552,883	1,047,471,785	743,269,986
เงินสดรับจากเงินปันผล	199,892,015	190,500,562	199,892,015	190,500,562
เงินสดจ่ายเงินลงทุนชั่วคราว	9 (21,716,412,362)	(26,427,191,334)	(21,714,351,255)	(26,422,494,665)
เงินสดรับจากเงินลงทุนชั่วคราว	9 23,695,339,736	22,317,352,673	23,695,339,736	22,276,480,727
เงินสดจ่ายเพื่อเงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้	10 (31,280,140,989)	(22,626,410,124)	(31,280,140,989)	(22,626,410,124)
เงินสดรับจากเงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้	10 30,731,260,015	22,159,534,606	30,731,260,015	22,159,534,606
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนระยะยาวอื่น	(350,000,000)	-	(350,000,000)	-
เงินสดรับ(จ่าย)เพื่อให้อยู่แก่บริษัทย่อย	-	-	20,000,000	(60,000,000)
เงินสดจ่ายเพื่อเงินลงทุนในบริษัทรวม	-	(100)	-	(100)
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	35,564,456	39,088,559	35,564,456	39,088,559
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(4,527,609,751)	(3,629,379,891)	(4,527,241,022)	(3,629,214,498)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(48,450,416)	(52,238,501)	(48,435,977)	(52,238,501)
กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(2,212,992,115)	(7,265,190,667)	(2,190,641,236)	(7,381,483,448)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	(1,250)	(326,250)
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(118,406,535)	(175,682,342)	(118,406,535)	(175,682,342)
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(4,647,761,572)	(2,061,999,283)	(4,647,761,572)	(2,061,999,283)
กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(4,766,168,107)	(2,237,681,625)	(4,766,169,357)	(2,238,007,875)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง) - สุทธิ	2,565,820,773	(4,163,527,486)	2,619,730,652	(4,321,172,964)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นงวด	6,707,562,900	10,874,159,356	6,406,129,556	10,730,371,490
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	(5,248,348)	(3,068,970)	(5,248,348)	(3,068,970)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายงวด	8 9,268,135,325	6,707,562,900	9,020,611,860	6,406,129,556

ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม :

รายการที่มีใช้เงินสด

หน่วย : ล้านบาท

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ได้มาจากการบริจาค	18	0.01	0.02	0.01	0.02
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ได้รับโอนจากสัมปทาน	18	587.54	2.02	587.54	2.02
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ได้มาแต่ยังไม่ได้ชำระเงิน		648.22	672.83	648.22	672.83

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562
(หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นตามที่ได้ระบุ)

1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 การจัดตั้งบริษัท

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (บริษัท) เป็นบริษัทมหาชนจำกัดซึ่งจัดตั้งขึ้นในประเทศไทย และมีที่อยู่ตามที่ได้จดทะเบียนดังนี้

89/2 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นเพียงผู้เดียวและเป็นผู้ถือหุ้นในลำดับสูงสุดของบริษัท

เพื่อวัตถุประสงค์ในการรายงานข้อมูลจึงรวมเรียกบริษัทและบริษัทย่อยว่า “กลุ่มบริษัท”

บริษัทดำเนินธุรกิจหลักเกี่ยวกับการให้บริการโทรคมนาคม รายละเอียดของบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีดังนี้

ชื่อกิจการ	ลักษณะธุรกิจ	ประเทศที่กิจการจัดตั้ง	บริษัทถือหุ้นร้อยละ	
			2562	2561
บริษัทย่อยทางตรง				
บริษัท เอ ซี ที โมบาย จำกัด	โทรคมนาคม	ไทย	98.60	98.60
บริษัท ทีโอที เอพาร์ตอร์สซิ่ง เซอร์วิส จำกัด	ให้บริการรับจ้างเหมาทั่วไป	ไทย	25.00	25.00
บริษัท เดอะ สपोर्ट คลับ จำกัด	ประกอบกิจการบริหารจัดการ- ลิขสิทธิ์และสิทธิประโยชน์	ไทย	25.00	25.00
บริษัท โครงข่ายบรอดแบนด์แห่งชาติ จำกัด	โทรคมนาคม	ไทย	99.9985	99.9985

1.2 การประกอบธุรกิจ

บริษัทและบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ประกอบธุรกิจหลักในด้านโทรคมนาคมทุกประเภท อันได้แก่ การให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต บริการโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม บริการดิจิทัล บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการสื่อสารไร้สาย บริการสื่อสารข้อมูลทางสาย และธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศ ระหว่างประเทศ

บริษัทได้รับสิทธิและหน้าที่ในการถือครองและการใช้คลื่นความถี่ 1900 MHz และโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 (IMT-2000) โดยบริษัทขายส่งบริการ ในย่านความถี่ 1965 - 1980 MHz คู่กับ 2155 - 2170 MHz ซึ่งการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัทจะเน้นการดำเนินธุรกิจในฐานะผู้ให้บริการโครงข่าย (Mobile Network Operator (MNO)) โดยการขายต่อบริการแก่ Wholesale

Customers ที่เรียกว่า Mobile Virtual Network Operator (MVNO) ซึ่งเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ไม่มีสิทธิในคลื่นความถี่ และไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเองในการให้บริการและดำเนินธุรกิจด้วยการซื้อ ทราฟฟิค (Traffic) ของ MNO เพื่อให้บริการแก่ลูกค้าปลีก โดย MVNO จะมีช่องทางการจำหน่ายและการทำตลาดภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเอง

บริษัทได้มีการลงนามในสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์เพื่อให้บริการโทรคมนาคม กับบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS) เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2561 เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G

บริษัทได้ลงนามสัญญาธุรกิจไร้สายคลื่นความถี่ 2300 MHz กับกลุ่มบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2561 เพื่อให้บริการด้านเสียง ข้อมูล และพหุสื่อ ด้วยเทคโนโลยี LTE ได้ทั่วประเทศ รวมถึงบริการประเภท Fixed Wireless Broadband และ Mobile Broadband

บริษัทได้ลงนามสัญญาระงับข้อพิพาทและให้บริการเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคมกับ AIS และ บริษัท แอดวานซ์ ไร้เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (AWN) เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2562 โดยบริษัทตกลงให้บริการเสาโทรคมนาคม แก่ AWN และ AWN ตกลงให้บริการพื้นที่เพื่อติดตั้ง เสาโทรคมนาคม และให้บริการบำรุงรักษาเสาโทรคมนาคมที่ให้บริการแก่บริษัท โดยสัญญามีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2571

บริษัทได้ลงนามสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ AWN บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด (DTN) บริษัท ทู รู มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (TUC) และ บริษัท ทู อินเทอร์เน็ต คอร์ปอเรชั่น จำกัด (TICC) เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2562 ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่องการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย โทรคมนาคม พ.ศ.2556 โดยสัญญา ได้จัดทำขึ้นครอบคลุมการดำเนินการทางเทคนิคและทางพาณิชย์ เพื่อการเชื่อมต่อระหว่าง โครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างกัน สัญญา มีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 และมีผลใช้บังคับจนถึงวันที่ใบอนุญาต ประกอบกิจการโทรคมนาคมของคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งสิ้นสุดลงโดยการยกเลิก การระงับ การเปลี่ยนแปลงแก้ไข การทบทวนสัญญา เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญา

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทได้ให้บริษัทเอกชนเข้าร่วมการงานและร่วมลงทุน ดังนี้

1.2.1 บริษัทเอกชนที่ต้องโอนสินทรัพย์ภายใต้สัญญาร่วมการงานและร่วมลงทุนให้แก่บริษัท

บริษัทเอกชน	ประเภทของบริการ	ระยะเวลาของสัญญา
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	บริการสื่อสารข้อมูลทุกประเภทโดยใช้ระบบ Datalink Virtual Circuit Switch ระบบ Frame Relay ระบบ ATM Switch, ADSL	25 ปี นับจาก 25 กันยายน 2540 (สิ้นสุดสัญญา ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 ตามข้อตกลงยกเลิกสัญญา)

1.2.2 บริษัทเอกชนที่ไม่ต้องโอนสินทรัพย์ภายใต้สัญญาความร่วมมืองานและร่วมลงทุนให้แก่บริษัท

บริษัทเอกชน	ประเภทของบริการ	ระยะเวลาของสัญญา
1. บริษัท สามารถ มัลติมีเดีย จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	10 ปี นับจาก 29 ตุลาคม 2557
2. บริษัท โมโนเทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 11 กันยายน 2546
3. บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด (มหาชน)	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 29 กันยายน 2547

1.2.3 การได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์

บริษัทได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์จำนวน 9 ฉบับ ประกอบด้วย

- ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเป็นผู้ประกอบการให้บริการออดิโอเท็กซ์ (Audiotex Service) บริการบัตรโทรศัพท์ และบริการขายต่อบริการโทรคมนาคมผ่านดาวเทียม IPSTAR
  - รายได้จากกิจการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวนเงิน 2.93 ล้านบาท (ปี 2561 : 5.03 ล้านบาท)
- ใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเป็นผู้ประกอบการให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบ xDSL บริการอินเทอร์เน็ตแบบสายเช่า บริการอินเทอร์เน็ตแบบ WIFI บริการอินเทอร์เน็ตแบบให้บริการผ่านโครงข่ายคลื่นความถี่ บริการเสียงผ่านการให้บริการอินเทอร์เน็ตและบริการอื่นๆ ได้แก่ Web Hosting, Dedicated Server, Co-Location และ Backup Server
  - รายได้จากกิจการให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวนเงิน 1,597.71 ล้านบาท (ปี 2561 : 2,552.51 ล้านบาท)
- ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สอง ที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเป็นผู้ประกอบการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เฉพาะกลุ่มระบบ CBR (Common Base Radiotelephone)
  - รายได้จากกิจการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สอง ที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ไม่มีรายได้ (ปี 2561 : ไม่มีรายได้)
- ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สอง ที่ไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเป็นผู้ประกอบการให้บริการระบบสื่อสารเพื่อบริการธุรกิจผ่านดาวเทียม (Integrated Satellite Business Network : ISBN)
  - รายได้จากกิจการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สอง ที่ไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ไม่มีรายได้ (ปี 2561 : 0.23 ล้านบาท)
- ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเป็นผู้ประกอบการให้บริการโครงข่ายหลัก บริการโครงข่ายในส่วนการเข้าถึงผู้ใช้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้บริการโทรคมนาคม ได้แก่ บริการอาคารสถานีเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศ บริการโครงสร้างพื้นฐานเบื้องต้น บริการคู่สายเช่า และ/หรือ วงจรเช่าภายในประเทศ บริการวงจรเช่าระหว่างประเทศ บริการโทรศัพท์ประจำที่ บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการโทรศัพท์ทางไกลภายในประเทศ บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ บริการสื่อสารข้อมูล บริการเสริม บริการอินเทอร์เน็ตผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสง (FTTx) และบริการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง
  - รายได้จากกิจการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวนเงิน 46,947.95 ล้านบาท (ปี 2561 : 32,909.13 ล้านบาท) *dr*

6. ใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศ และบริการชุมสายอินเทอร์เน็ตแบบที่สอง ที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง
  - รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่สอง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวนเงิน 17.74 ล้านบาท (ปี 2561 : 17.30 ล้านบาท)
7. ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์เพื่อให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ระดับชาติ
  - รายได้จากการให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ระดับชาติ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวนเงิน 148.31 ล้านบาท (ปี 2561 : 192.24 ล้านบาท)
8. ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์เพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ช่องรายการ TOT Channel
  - รายได้จากการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ช่องรายการ TOT Channel สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ไม่มีรายได้ (ปี 2561 : ไม่มีรายได้)
9. ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ระดับชาติ
  - รายได้จากการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ระดับชาติ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวนเงิน 28.77 ล้านบาท (ปี 2561 : 32.00 ล้านบาท)

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ชำระเป็นรายปี ภายใน 150 วันนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี หรือภายในวันที่ 29 พฤษภาคม 2563 อัตราค่าธรรมเนียมเป็นไปตามประกาศ

การที่บริษัทได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ บริษัทจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตเหล่านี้

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงินและนโยบายการบัญชี

เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน และนโยบายการบัญชีที่สำคัญที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการมีดังต่อไปนี้

2.1 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน รวมถึงแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี ภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงการตีความและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี กฏ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน ภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้น เรื่องที่อธิบายในนโยบายการบัญชีไว้ข้างล่างนี้

รายการที่มีสาระสำคัญซึ่งเกิดขึ้นระหว่างบริษัท บริษัทย่อย ได้ถูกตัดรายการในการจัดทำงบการเงินรวม

2.2 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และแนวปฏิบัติทางการบัญชี

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

ในระหว่างปี บริษัทและกลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงและฉบับใหม่ รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 มาถือปฏิบัติ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้ง่ายขึ้น ยกเว้นมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับดังต่อไปนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 เรื่อง สัญญาก่อสร้าง มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 เรื่อง รายได้ และการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง กิจการต้องใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กับสัญญาที่ทำกับลูกค้าทุกฉบับ ยกเว้นสัญญาที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานฉบับอื่น ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 กำหนดวิธีปฏิบัติในช่วงการเปลี่ยนแปลงโดยให้ใช้วิธีปรับย้อนหลังตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 8 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด หรือรับรู้ผลกระทบสะสมย้อนหลังจากการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นรายการปรับปรุงกำไรสะสมต้นงวดของงวดปัจจุบัน

หลักการสำคัญของมาตรฐานฉบับนี้ คือการรับรู้รายได้ที่เกิดจากสัญญาที่ทำกับลูกค้า โดยกิจการจะรับรู้รายได้เพื่อแสดงการส่งมอบสินค้าหรือบริการที่สัญญาให้ลูกค้าในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่ให้ลูกค้า โดยได้กำหนดหลักการสำคัญ 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 : ระบุสัญญาที่ทำกับลูกค้า
- ขั้นตอนที่ 2 : ระบุภาระที่ต้องปฏิบัติในสัญญา
- ขั้นตอนที่ 3 : กำหนดราคาของรายการ
- ขั้นตอนที่ 4 : ปันส่วนราคาของรายการให้กับภาระที่ต้องปฏิบัติที่รวมอยู่ในสัญญา
- ขั้นตอนที่ 5 : รับรู้รายได้เมื่อ (หรือขณะที่) กิจการปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้น

ทั้งนี้ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าว บริษัทและกลุ่มบริษัทได้ประเมินผลกระทบที่มีต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในปีที่เริ่มใช้แล้ว พบว่าไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อบริษัทและกลุ่มบริษัท

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต

สภาวิชาชีพบัญชี ได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่และฉบับปรับปรุงจำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงและอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ฝ่ายบริหารของบริษัทและกลุ่มบริษัทเชื่อว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคตจะไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินเมื่อนำมาถือปฏิบัติ ยกเว้นมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับดังต่อไปนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วยมาตรฐานและการตีความมาตรฐาน จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9	เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32	เรื่อง การแสดงรายการสำหรับเครื่องมือทางการเงิน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16	เรื่อง การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 19	เรื่อง การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน ด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญา และแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงิน โดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน และเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มีผลบังคับใช้ จะทำให้มาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐานการบัญชี และแนวปฏิบัติทางการบัญชีบางฉบับที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันถูกยกเลิกไป

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ กำหนดหลักการสำหรับการระบุสัญญาเช่าและวิธีปฏิบัติในงบการเงินทั้งทางด้านผู้เช่าและผู้ให้เช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ นำมาแทนมาตรฐานและการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสัญญาเช่าเมื่อมีผลบังคับใช้ได้แก่ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 15 เรื่อง สัญญาเช่าดำเนินงาน – สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า การตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 27 เรื่อง การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่

สำหรับการบัญชีทางด้านผู้เช่า มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นสาระสำคัญ โดยยกเลิกการแยกประเภทระหว่างสัญญาเช่าดำเนินงานและสัญญาเช่าการเงินภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 และกำหนดให้ผู้เช่ารับรู้รายการสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผลสำหรับสัญญาเช่าทั้งหมด ยกเว้นสัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ อย่างไรก็ตาม การบัญชีสำหรับผู้ให้เช่ายังคงต้องจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าการเงิน โดยใช้หลักการเช่นเดียวกันกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17

บริษัทและกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบของการนำมาตรฐานฉบับนี้มาใช้ครั้งแรก

2.3 สกุลเงินที่นำเสนองบการเงิน

สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานและสกุลเงินที่ใช้นำเสนองบการเงิน

รายการที่รวมในงบการเงินของแต่ละบริษัทในกลุ่มบริษัทภูวดีมูลค่าโดยใช้สกุลเงินของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจหลักที่บริษัทดำเนินงานอยู่ (สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน) งบการเงินรวมแสดงในสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานและสกุลเงินที่ใช้นำเสนองบการเงินของบริษัท

รายการและยอดคงเหลือ

รายการที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ หรือวันที่ตีราคาหารายการนั้นภูวดีมูลค่าใหม่ รายการกำไรและรายการขาดทุนที่เกิดจากการรับหรือจ่ายชำระที่เป็นเงินตราต่างประเทศ และที่เกิดจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งเป็นเงินตราต่างประเทศ ได้บันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันที เมื่อมีการรับรู้รายการกำไรหรือขาดทุนของรายการที่ไม่เป็นตัวเงินไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ องค์กรประกอบของอัตราแลกเปลี่ยนทั้งหมดของรายการกำไรหรือขาดทุนนั้นจะรับรู้ไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จด้วย

2.4 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

งบการเงินรวมประกอบด้วยงบการเงินของบริษัท และบริษัทย่อย (รวมกันเรียกว่า “กลุ่มบริษัท”) และส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วม

2.4.1 การรวมธุรกิจ

บริษัทและกลุ่มบริษัทบันทึกการซื้อบริษัทย่อยด้วยวิธีซื้อและแสดงต้นทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่จ่ายไปหรือด้วยมูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนที่ออกให้ หรือด้วยภาระหนี้สินซึ่งบริษัทและกลุ่มบริษัทต้องรับผิดชอบตั้งแต่วันที่ได้บริษัทย่อยมา สินทรัพย์และหนี้สินที่ระบุได้ ซึ่งได้จากการซื้อบริษัทย่อยจะภูวดีมูลค่าเริ่มแรกในวันที่ได้บริษัทย่อยนั้นที่มูลค่ายุติธรรม โดยไม่คำนึงถึงส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

ต้นทุนการได้บริษัทย่อยที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของส่วนแบ่งของสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยที่บริษัทและกลุ่มบริษัทจะได้รับจะบันทึกเป็นค่าความนิยม

ต้นทุนการได้บริษัทย่อยที่ต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมของส่วนแบ่งของสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันที

2.4.2 บริษัทย่อย

บริษัทย่อย หมายถึง กิจกรรมที่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีอำนาจในการควบคุม บริษัทและกลุ่มบริษัทควบคุมกิจการเมื่อบริษัท และกลุ่มบริษัทมีการเปิดรับหรือมีสิทธิในผลตอบแทนผันแปรจากการเกี่ยวข้องกับผู้ได้รับการลงทุน และมีความสามารถทำให้เกิดผลกระทบต่อผลตอบแทนจากการใช้อำนาจเหนือผู้ได้รับการควบคุม บริษัทและกลุ่มบริษัทรวมงบการเงินของบริษัทย่อยไว้ในงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อย และจะไม่นำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมไว้ในงบการเงินรวมนับจากวันที่บริษัทและกลุ่มบริษัทสูญเสียอำนาจควบคุม

บริษัทและกลุ่มบริษัทจะเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีของบริษัทย่อยในกรณีที่เป็นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีของบริษัทและกลุ่มบริษัท

ผลขาดทุนในบริษัทย่อยจะต้องถูกปันส่วนไปยังส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมแม้ว่าการปันส่วนดังกล่าวจะทำให้ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมมียอดคงเหลือติดลบก็ตาม

ในงบการเงินเฉพาะกิจการ เงินลงทุนในบริษัทย่อยจะบันทึกบัญชีด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า

การตัดรายการในงบการเงินรวม

รายการบัญชียอดคงเหลือ และรายการกำไรหรือรายการขาดทุนที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริง ซึ่งมีผลจากรายการระหว่างกันของกิจการที่อยู่ในบริษัทและกลุ่มบริษัทจะถูกตัดบัญชีออกไป เว้นแต่รายการขาดทุนที่เกิดขึ้นจริงซึ่งบริษัทและกลุ่มบริษัทพิจารณาแล้วว่า มีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า

การสูญเสียอำนาจควบคุม

เมื่อมีการสูญเสียอำนาจควบคุมบริษัทและกลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สินในบริษัทย่อย ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม และส่วนประกอบอื่นในส่วนของผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อยนั้น กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียอำนาจควบคุมในบริษัทย่อยรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ส่วนได้เสียในบริษัทย่อยเดิมที่ยังคงเหลืออยู่ให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สูญเสียอำนาจควบคุม และจัดประเภทเงินลงทุนเป็นเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียหรือเป็นสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย ขึ้นอยู่กับระดับของอิทธิพลที่คงเหลืออยู่

รายชื่อบริษัทย่อยหลักของบริษัทและกลุ่มบริษัทได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 15

2.4.3 บริษัทร่วม

บริษัทร่วมเป็นกิจการที่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญแต่ไม่ถึงกับควบคุม ซึ่งโดยทั่วไปก็คือการที่บริษัทและกลุ่มบริษัทถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงอยู่ระหว่างร้อยละ 20 ถึงร้อยละ 50 ของสิทธิออกเสียงทั้งหมด เงินลงทุนในบริษัทร่วมรับรู้โดยใช้วิธีส่วนได้เสียในการแสดงในงบการเงินรวม ภายใต้วิธีส่วนได้เสีย บริษัทและกลุ่มบริษัทรับรู้เงินลงทุนเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุนมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนนี้จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงในภายหลังวันที่ได้มาด้วยส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของผู้ได้รับการลงทุนตามสัดส่วนที่ผู้ลงทุนมีส่วนได้เสียอยู่ เงินลงทุนในบริษัทร่วมของกลุ่มบริษัทรวมถึงค่าความนิยมที่ระบุได้ ณ วันที่ซื้อเงินลงทุน

ถ้าส่วนได้เสียของเจ้าของในบริษัทร่วมนั้นลดลงแต่ยังคงมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ บริษัทต้องจัดประเภทรายการที่เคยรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเข้ากำไรหรือขาดทุนเฉพาะสัดส่วนในส่วนได้เสียของเจ้าของที่ลดลง

ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาจะรวมไว้ในกำไรหรือขาดทุน และส่วนแบ่งในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาจะรวมไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงภายหลังการได้มาดังกล่าวข้างต้น จะปรับปรุงกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุน เมื่อส่วนแบ่งขาดทุนของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมมีมูลค่าเท่ากับหรือเกินกว่ามูลค่าส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมนั้น บริษัทและกลุ่มบริษัทจะไม่รับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนอีกต่อไป เว้นแต่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันในหนี้ของบริษัทร่วมหรือริบว่าจะจ่ายหนี้แทนบริษัทร่วม

บริษัทและกลุ่มบริษัทมีการพิจารณาทุกสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีว่ามีข้อบ่งชี้ที่แสดงว่าเงินลงทุนในบริษัทร่วมเกิดการด้อยค่าหรือไม่ หากมีข้อบ่งชี้เกิดขึ้นบริษัทและกลุ่มบริษัทจะคำนวณผลขาดทุนจากการด้อยค่า โดยเปรียบเทียบมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน และรับรู้ผลต่างไปที่ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)ของเงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

รายการกำไรที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงระหว่างกลุ่มบริษัทกับบริษัทร่วมจะตัดบัญชีเท่าที่กลุ่มบริษัทมีส่วนได้เสียในบริษัทร่วมนั้น รายการขาดทุนที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงก็จะตัดบัญชีในทำนองเดียวกัน เว้นแต่รายการนั้นมีหลักฐานว่าสินทรัพย์ที่โอนระหว่างกันเกิดการด้อยค่า

บริษัทร่วมจะเปลี่ยนนโยบายการบัญชีเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีของกลุ่มบริษัท กำไรและขาดทุนจากการลดสัดส่วนในบริษัทร่วมจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

ในงบการเงินเฉพาะกิจการ เงินลงทุนในบริษัทร่วม จะบันทึกบัญชีด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ต้นทุนจะมีการปรับเพื่อสะท้อนการเปลี่ยนแปลงสิ่งตอบแทนที่เกิดขึ้นจากสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย ต้นทุนจะรวมต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องจากการได้มาของเงินลงทุนนี้

รายละเอียดของเงินลงทุนในบริษัทร่วมได้อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 15

2.5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายรวมถึง เงินสดในมือ เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม และเงินลงทุนระยะสั้นอื่นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งมีอายุไม่เกินสามเดือนนับจากวันที่ได้มา

2.6 เงินลงทุนชั่วคราว

เงินลงทุนชั่วคราว หมายถึง เงินฝากธนาคารประเภทฝากประจำ ตัวแลกเงินและตัวสัญญาใช้เงิน ซึ่งมีอายุเกิน 3 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน นับจากวันที่ได้มา รวมถึงพันธบัตรและหุ้นกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

2.7 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น รับรู้เริ่มแรกด้วยมูลค่าตามใบแจ้งหนี้และจะแสดงมูลค่า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีด้วยจำนวนหนี้ที่เหลืออยู่หักด้วยค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งประมาณจากการสอบทานยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ หมายถึง ผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น เปรียบเทียบกับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น หนี้สงสัยจะสูญที่เกิดขึ้นจะรับรู้ไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการบริหาร

2.8 สินค้าและพัสดุดคงเหลือ

สินค้าและพัสดุดคงเหลือแสดงด้วยราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ราคาทุนของสินค้าและพัสดุดคงเหลือ โดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ราคาทุนของสินค้าและพัสดุดคงเหลือ หมายถึง ต้นทุนในการซื้อซึ่งประกอบด้วยราคาซื้อและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการซื้อสินค้าหรือพัสดุนั้น เช่น ค่าภาษีอากร ค่าขนส่ง หักด้วยส่วนลดและเงินที่ได้รับคืนจากการซื้อสินค้า

หรือพัสดุ ส่วนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับประมาณจากราคาที่คาดว่าจะขายได้ตามปกติของธุรกิจหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเพื่อให้สินค้านั้นสำเร็จรูปและค่าใช้จ่ายในการขาย ในระหว่างปีบริษัทและกลุ่มบริษัทได้ทำการตั้งค่าเผื่อลดมูลค่าสำหรับสินค้าหรือพัสดุที่เก่า ล้าสมัย หรือเสื่อมคุณภาพ

2.9 เงินลงทุนที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนสิทธิในการให้ดำเนินการตามสัญญาร่วมลงทุน

เงินลงทุนที่ได้จากบริษัทเอกชนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับการให้สิทธิแก่บริษัทเอกชนในการดำเนินการตามสัญญาร่วมลงทุน บันทึกเป็นเงินลงทุนด้วยมูลค่ายุติธรรม และรับรู้เป็นรายได้ทันที ในกรณีที่บริษัทและกลุ่มบริษัทไม่มีภาวะผูกพันในการชำระต้นทุนให้แก่บริษัทคู่สัญญาในอนาคต หรือในกรณีที่ไม่ได้เป็นการรับหุ้นเพื่อชำระค่าบริการสำหรับบริการที่จะได้รับจากบริษัทและกลุ่มบริษัทล่วงหน้า โดยบริษัทและกลุ่มบริษัทบันทึกเงินลงทุนที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนสิทธิในการให้ดำเนินการตามสัญญาร่วมลงทุนรวมอยู่ในเงินลงทุนในบริษัทร่วมหรือเงินลงทุนระยะยาวอื่น แล้วแต่กรณี

2.10 เงินลงทุนระยะยาว

บริษัทและกลุ่มบริษัทได้จัดประเภทเงินลงทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาด ซึ่งผู้บริหารของบริษัทไม่สามารถระบุช่วงเวลาที่น่าจะขายได้ตัดสินใจขายเพื่อเสริมสภาพคล่อง หรือเมื่ออัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยจะแสดงรายการเป็นเงินลงทุนเมื่อขาย เว้นแต่กรณีที่ผู้บริหารจะแสดงเจตจำนงที่จะถือหลักทรัพย์ไว้น้อยกว่า 12 เดือนนับจากวันที่ในรายงาน หรือผู้บริหารต้องการขายเพื่อเพิ่มเงินทุนในการประกอบกิจการ จึงจะจัดประเภทเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน ผู้บริหารจะกำหนดการจัดประเภทเงินลงทุนเมื่อซื้อและประเมินจุดประสงค์ใหม่อย่างสม่ำเสมอ

บริษัทและกลุ่มบริษัทมีการวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเมื่อขาย ซึ่งประกอบด้วยเงินลงทุนในตราสารทุนที่มีตลาดรองรับ เงินลงทุนเมื่อขายที่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับ โดยจะวัดมูลค่ายุติธรรมด้วยการอ้างอิงราคาเสนอซื้อของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือตลาดหลักทรัพย์ของประเทศอื่นที่หลักทรัพย์ดังกล่าวจดทะเบียนอยู่ รายการกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเมื่อขายจะแสดงรวมไว้ในส่วนของผู้ถือหุ้น

เงินลงทุนที่มีกำหนดเวลา ซึ่งผู้บริหารตั้งใจแน่วแน่และมีความสามารถถือไว้จนครบกำหนด ถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยแสดงรายการเป็นเงินลงทุนระยะยาวอื่นในชื่อเงินลงทุนที่ถือไว้จนครบกำหนด เว้นแต่เป็นเงินลงทุนที่จะครบกำหนดภายใน 12 เดือนนับแต่วันที่ในรายงานจึงจะแสดงไว้ในสินทรัพย์หมุนเวียน

เงินลงทุนที่ถือไว้จนครบกำหนดวัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยแสดงรายการเป็นเงินลงทุนระยะยาวอื่นในชื่อเงินลงทุนทั่วไป และแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า

บริษัทและกลุ่มบริษัทจะทดสอบการด้อยค่าของเงินลงทุนต่อเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าเงินลงทุนนั้นอาจมีการด้อยค่าเกิดขึ้น หากราคาตามบัญชีของเงินลงทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน บริษัทและกลุ่มบริษัทจะบันทึกรายการขาดทุนจากการด้อยค่าไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

ในการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างเงินสดสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุนนั้นจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

กรณีการเงินลงทุนในตราสารหนี้หรือตราสารทุนชนิดเดียวกันมีการจำหน่ายเพียงบางส่วน ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนที่จำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักจากจำนวนที่ถือครองทั้งหมด

2.11 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนได้แก่อสังหาริมทรัพย์ที่ถือครองเพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่าหรือจากมูลค่าที่เพิ่มขึ้นหรือทั้งสองอย่าง ทั้งนี้ไม่ได้มีไว้เพื่อขายตามปกติธุรกิจ หรือใช้ในการผลิต หรือจัดหาสินค้า หรือให้บริการ หรือใช้ในการบริหารงาน รวมถึงที่ดินที่บริษัทและกลุ่มบริษัทถือครองไว้โดยที่ปัจจุบันยังไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์ของการใช้ไว้ชัดเจน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนแสดงในราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า

ราคาทุนของอสังหาริมทรัพย์คือต้นทุนรวมค่าใช้จ่ายทางตรงเพื่อให้ได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ต้นทุนการก่อสร้างที่กิจการก่อสร้างเองรวมถึงต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรงทางตรง ต้นทุนทางตรงอื่น (เพื่อให้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน) และต้นทุนการกู้ยืม

การจัดประเภทใหม่เป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้งานของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน จนทำให้ต้องจัดประเภทไปเป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงราคาตามบัญชีและราคาทุน ณ วันที่มีการจัดประเภทใหม่

2.12 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ทุกประเภท ยกเว้นที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทและกลุ่มบริษัท แสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า

ราคาทุนรวมถึงต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์ ต้นทุนของการก่อสร้างสินทรัพย์ที่กิจการก่อสร้างเอง รวมถึงต้นทุนของวัสดุ แรงงานทางตรง และต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ ต้นทุนในการรื้อถอน การขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์และต้นทุนการกู้ยืม สำหรับเครื่องมือที่ควบคุมโดยลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ซึ่งไม่สามารถทำงานได้โดยปราศจากลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์นั้นให้ถือว่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของอุปกรณ์และแสดงเป็นส่วนหนึ่งในรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ส่วนประกอบของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์แต่ละรายการที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่เท่ากัน บริษัทจะบันทึกแต่ละส่วนประกอบที่มีนัยสำคัญแยกต่างหากหากต่างกัน

ต้นทุนที่เกิดขึ้นในภายหลัง

ต้นทุนในการเปลี่ยนแทนส่วนประกอบจะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ถ้ามีความเป็นไปได้ก่อนข้างหน้าที่บริษัทและกลุ่มบริษัทจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากรายการนั้น และสามารถวัดมูลค่าต้นทุนของรายการนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ ชิ้นส่วนที่ถูกเปลี่ยนแทนจะถูกตัดจำหน่ายด้วยมูลค่าตามบัญชี สำหรับต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการซ่อมบำรุงรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันทีในงวดที่เกิดรายการ

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาคำนวณจากมูลค่าเสื่อมสภาพของรายการอาคารและอุปกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยราคาทุนของสินทรัพย์หรือต้นทุนในการเปลี่ยนแทนอื่น หักด้วยมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์

ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของส่วนประกอบของสินทรัพย์แต่ละรายการ ประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แสดงได้ดังนี้

	จำนวนปี
ส่วนปรับปรุงที่ดิน	3 - 10
อาคารและสิ่งปลูกสร้างอุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในอาคาร	2 - 35
อุปกรณ์โครงข่าย	2 - 35
เครื่องตกแต่งและเครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือและอุปกรณ์	2 - 15
เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	2 - 7
ยานพาหนะ	5 - 8

บริษัทและกลุ่มบริษัทไม่คิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง

บริษัทและกลุ่มบริษัทจะทบทวนวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ และมูลค่าคงเหลือทุกสิ้นรอบปีบัญชีเป็นอย่างน้อย

บริษัทและกลุ่มบริษัทบันทึกสินทรัพย์ที่ได้รับจากการบริจาคด้วยราคาทุน เป็นรายได้อื่นทั้งจำนวนในปีที่ได้รับบริจาค หากการบริจาคมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าที่ประเมินไว้จะบันทึกเป็นกำไร

ในกรณีที่ราคาตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน บริษัทและกลุ่มบริษัทจะปรับลดราคาตามบัญชีลงให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทันที

ในกรณีที่บริษัทจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จะบันทึกรายการกำไรขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันทีในงวดที่เกิดรายการ

ต้นทุนการกู้ยืมของเงินกู้ที่ใช้ในการก่อสร้างสินทรัพย์ให้เสร็จสมบูรณ์หรือเตรียมสินทรัพย์ให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์ได้บันทึกรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินกู้ยืมทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งภาษีที่เกี่ยวข้อง อัตราการตั้งขึ้นเป็นทุนที่ใช้คำนวณต้นทุนการกู้ยืมที่รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ คือ อัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยของยอดเงินกู้ในระหว่างปีในกรณีที่เงินกู้ยืมเกิดขึ้น โดยเฉพาะเพื่อซื้อ ก่อสร้าง หรือผลิตสินทรัพย์

2.13 การด้อยค่าของสินทรัพย์

สินทรัพย์ที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนหรือไม่พร้อมใช้งาน (เช่น ค่าความนิยม) ซึ่งไม่มีการตัดจำหน่ายจะถูกทดสอบการด้อยค่าเป็นประจำทุกปีในช่วงเวลาเดียวกัน สินทรัพย์อื่นที่มีการตัดจำหน่ายจะมีการทบทวนการด้อยค่าเมื่อมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์บ่งชี้ว่าราคาตามบัญชีอาจสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน รายการขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้เมื่อราคาตามบัญชี

ของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับคืน ซึ่งหมายถึงจำนวนที่สูงกว่าระหว่างมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายเทียบกับมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ซึ่งจะถูกจัดเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดที่สามารถแยกออกมาได้ เพื่อวัตถุประสงค์ของการประเมินการด้อยค่าสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินนอกเหนือจากค่าความนิยมซึ่งรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าไปแล้ว จะถูกประเมินความเป็นไปได้ที่จะกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่า ณ วันที่ในรายงาน

2.14 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ลิขสิทธิ์โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ได้มาบันทึกเป็นสินทรัพย์ตามต้นทุนที่เกิดขึ้นเพื่อการได้มาและการดำเนินการให้โปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้นสามารถนำมาใช้งานได้ โดยจะตัดจำหน่ายตามอายุการให้ประโยชน์ที่ประมาณการขึ้น 3 ถึง 7 ปี

ค่าสิทธิ - ระบบจัดการเรียนการสอน

ค่าสิทธิ - ระบบจัดการเรียนการสอน เป็นค่าสิทธิที่เกิดจากบริษัทและกลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาร่วมดำเนินการให้บริการซอฟต์แวร์ระบบบริหารจัดการเรียนการสอนกับบริษัทแห่งหนึ่ง โดยตกลงให้สิทธิในระบบดังกล่าวแก่บริษัทและกลุ่มบริษัทแต่เพียงผู้เดียวเพื่อนำไปให้บริการหรือจำหน่ายแก่กลุ่มลูกค้าทั่วประเทศเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี บริษัทและกลุ่มบริษัทจะตัดจำหน่ายค่าสิทธิดังกล่าวตามอายุสัญญา

สิทธิในการถือครองคลื่นความถี่

สิทธิในการถือครองคลื่นความถี่ เป็นสิทธิในการถือครองและใช้คลื่นความถี่ระบบ 1900 MHz และโทรศัพท์เคลื่อนที่รุ่นที่ 3 (IMT 2000) ซึ่งได้รับมาจากบันทึกข้อตกลงการโอนสิทธิและหน้าที่ในคลื่นความถี่ การเลิกสัญญากิจการร่วมค้าและการจัดการทรัพย์สินโครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 1900 MHz ระหว่างบริษัทและกลุ่มบริษัท และ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (บมจ.กสท) โดยจะตัดจำหน่ายโดยใช้วิธีเส้นตรงเป็นระยะเวลา 17 ปี (ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2551 ถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568) ตามอายุที่เหลืออยู่ของใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามที่บริษัทและกลุ่มบริษัทได้รับ

สิทธิการใช้วงจรเคเบิลใต้น้ำ (Indefeasible Rights of Use : IRU)

บริษัทได้ทำสัญญาเพื่อขอใช้สิทธิการใช้เคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศบางเส้นทาง บริษัทสามารถใช้บริการเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตตามระยะเวลาที่ได้สิทธิ โดยบริษัทได้บันทึกจำนวนเงินที่จ่าย เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนด้วยราคาทุนและตัดจำหน่ายโดยวิธีเส้นตรงตามอายุสัญญา หรือตามอายุการให้ประโยชน์แล้วแต่อายุใดจะต่ำกว่า

ค่าตัดจำหน่าย

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยนำราคาทุนของสินทรัพย์หักด้วยมูลค่าคงเหลือ

ค่าตัดจำหน่ายรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยวิธีเส้นตรงซึ่งโดยส่วนใหญ่จะสะท้อนรูปแบบที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

วิธีการตัดจำหน่าย ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์และมูลค่าคงเหลือ จะได้รับการทบทวนทุกสิ้นรอบปีบัญชีและปรับปรุงตามความเหมาะสม

2.15 การบัญชีสำหรับสัญญาเช่าระยะยาว

การจำแนกประเภทสัญญาเช่า

ณ วันที่เริ่มต้นข้อตกลง บริษัทและกลุ่มบริษัทจะพิจารณาว่าข้อตกลงดังกล่าวประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือมีสัญญาเช่าเป็นส่วนประกอบหรือไม่ โดยพิจารณาจากสินทรัพย์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง ถ้าการปฏิบัติตามข้อตกลงนั้นขึ้นอยู่กับการใช้สินทรัพย์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง และข้อตกลงนั้นจะนำไปสู่สิทธิในการใช้สินทรัพย์ ทำให้บริษัทและกลุ่มบริษัทมีสิทธิในการควบคุมการใช้สินทรัพย์

ณ วันที่เริ่มต้นข้อตกลง หรือ มีการประเมินข้อตกลงใหม่ บริษัทและกลุ่มบริษัทแยกค่าตอบแทนสำหรับสัญญาเช่า และส่วนที่เป็นองค์ประกอบอื่นโดยใช้มูลค่ายุติธรรมเป็นเกณฑ์ในการแยก หากบริษัทและกลุ่มบริษัทสรุปว่าเป็นสัญญาเช่าการเงิน แต่ไม่สามารถแบ่งแยกจำนวนดังกล่าวได้อย่างน่าเชื่อถือ ให้รับรู้สินทรัพย์และหนี้สินในจำนวนที่เท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงนั้น หลังจากนั้นจำนวนหนี้สินจะลดลงตามจำนวนที่จ่าย และต้นทุนทางการเงินตามนัยจากหนี้สินจะรับรู้โดยใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของบริษัทและกลุ่มบริษัท

กรณีที่บริษัทและกลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้แก่บริษัทถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า แล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า โดยจำนวนเงินที่ต้องจ่ายจะปันส่วนระหว่างหนี้สินและค่าใช้จ่ายทางการเงิน เพื่อให้ได้อัตราดอกเบี้ยคงที่ต่อหนี้สินคงค้างอยู่ โดยพิจารณาแยกแต่ละสัญญา ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่เช่า หรืออายุของสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะน้อยกว่า

สัญญาเช่าสินทรัพย์โดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ตกอยู่กับผู้ให้เช่า จะจัดเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน เงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการยกเลิกสัญญาเช่าดำเนินงานก่อนหมดอายุการเช่า เช่น เบี้ยปรับที่ต้องจ่ายให้แก่ผู้ให้เช่า จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่การยกเลิกนั้นเกิดขึ้น

กรณีที่บริษัทและกลุ่มบริษัทเป็นผู้ให้เช่า

สัญญาเช่าดำเนินงาน

สินทรัพย์ที่ให้เช่าภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานแสดงรวมอยู่ในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในงบแสดงฐานะการเงิน และตัดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์เช่นเดียวกับสินทรัพย์ของบริษัทที่มีลักษณะเหมือนกัน รายได้ค่าเช่ารับรู้โดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาการให้เช่า

2.16 เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่นแสดงในราคาทุน

2.17 ประมวลการหนี้สิน

ประมวลการหนี้สินจะรับรู้ก็ต่อเมื่อบริษัทและกลุ่มบริษัทมีภาระหนี้สินตามกฎหมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือที่ก่อตัวขึ้นอันเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะต้องถูกจ่ายไปเพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าว และสามารถประมาณจำนวนภาระหนี้สินได้อย่างน่าเชื่อถือ ถ้าผลกระทบดังกล่าวมีจำนวนที่เป็นสาระสำคัญ ประมวลการหนี้สินพิจารณาจากการคิดลดกระแสเงินสดที่จะจ่ายในอนาคตโดยใช้อัตราคิดลดในตลาดปัจจุบันก่อนคำนวณภาษีเงินได้ เพื่อให้สะท้อนจำนวนที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบันซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อหนี้สิน ประมวลการหนี้สินส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเวลาที่ผ่านไปรับรู้เป็นต้นทุนทางการเงิน

2.18 การรับรู้รายได้

- รายได้ค่าบริการการใช้โทรศัพท์พื้นฐานภายในประเทศ โทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ และค่าบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ รับรู้ตามระยะเวลาที่ให้บริการในอัตราค่าบริการที่บริษัทและกลุ่มบริษัทกำหนด โดยบริษัทและกลุ่มบริษัทจะประมาณรายได้ค่าบริการที่ยังไม่มีการออกใบแจ้งหนี้จากประวัติการใช้โทรศัพท์ของลูกค้า และแสดงเป็นรายได้ค้างรับในหมวดลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น
- รายได้จากบริการให้บริการติดตั้งโทรศัพท์พื้นฐานจะรับรู้เมื่อได้ให้บริการติดตั้งแล้วเสร็จ
- รายได้จากบริการให้บริการโทรศัพท์สาธารณะรับรู้จากจำนวนเงินที่จัดเก็บได้ (ไขเหรียญ)
- รายได้จากเงินลงทุนจากการแลกเปลี่ยนสิทธิในการให้ดำเนินกิจการตามสัญญาร่วมลงทุน ได้อธิบายไว้ในหมายเหตุ 2.9
- รายได้ค่าเช่าจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า ค่าใช้จ่ายเริ่มแรกที่เกิดขึ้นเป็นการเฉพาะเพื่อให้เกิดสัญญาเช่ารับรู้เป็นส่วนหนึ่งของค่าเช่าทั้งสิ้นตามสัญญา ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นรับรู้เป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งค่าเช่านั้นเกิดขึ้น
- เงินปันผลรับบันทึกในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในวันที่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีสิทธิได้รับเงินปันผล
- รายได้ดอกเบี้ย รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงของช่วงเวลาจนถึงวันครบอายุและคำนึงถึงจำนวนเงินต้นที่เป็นยอดคงเหลือในบัญชีสำหรับการบันทึกค้างรับของบริษัทและกลุ่มบริษัท เว้นแต่จะมีความไม่แน่นอนในการรับชำระ

รายได้ทุกประเภทตามที่กล่าวข้างต้นแสดงสุทธิจากภาษีมูลค่าเพิ่มและส่วนลด

2.19 บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทและกลุ่มบริษัท หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัท หรือถูกควบคุมโดยบริษัทไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัท รวมถึงบริษัทที่ทำหน้าที่ถือหุ้นบริษัทย่อย และกิจการที่เป็นบริษัทย่อยในเครือเดียวกัน นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลซึ่งถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมและมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญกับบริษัทและกลุ่มบริษัท ผู้บริหารสำคัญที่เป็นกรรมการหรือพนักงานของบริษัทและกลุ่มบริษัท ตลอดทั้งสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว และกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลเหล่านั้น

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทและกลุ่มบริษัทแต่ละรายการ บริษัทและกลุ่มบริษัท จะคำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

2.20 ผลประโยชน์พนักงาน

2.20.1 โครงการสมทบเงิน

โครงการสมทบเงินเป็นโครงการผลประโยชน์พนักงานหลังจากออกจากงาน ซึ่งกิจการจ่ายสมทบเป็นจำนวนเงินที่แน่นอนไปอีกกิจการหนึ่งแยกต่างหาก (กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ) และจะไม่มีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันโดยอนุমানที่จะต้องจ่ายสมทบเพิ่มเติม ภาระผูกพันในการสมทบเข้าโครงการสมทบเงินจะถูกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายพนักงานในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในรอบระยะเวลาที่พนักงานได้ทำงานให้กับกิจการ โครงการสมทบเงินของบริษัทและกลุ่มบริษัท ได้แก่

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนแล้ว

บริษัทได้จดทะเบียนจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นในภายหลังใช้ชื่อว่า “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพผู้ปฏิบัติงานองค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2540 เมื่อบริษัทแปลงสภาพเป็นบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ภายใต้พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2545 และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2548 โดยกำหนดให้พนักงานที่เข้าปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ 29 กันยายน 2540 เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ ทุกคน ส่วนพนักงานที่ปฏิบัติงานก่อนวันที่ 29 กันยายน 2540 ให้เป็นไปตามความสมัครใจได้ โดยสามารถเลือกเข้ากองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงานหรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ โดยบริษัทจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ เป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือน/ค่าจ้าง สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุการทำงานเกิน 20 ปี และจ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 9 ของเงินเดือน/ค่าจ้าง สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุการทำงานไม่เกิน 20 ปี และตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 บริษัทได้เปลี่ยนอัตราร้อยละเป็นอัตราร้อยละ 13 และ 12 สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุการทำงานเกิน 20 ปี และไม่เกิน 20 ปี ตามลำดับ บริษัทรับรู้เงินจ่ายสมทบเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในงวดที่เกิดรายการ โดยสินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ ได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัท และบริหารโดยบริษัทจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ

2.20.2 โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้เป็นโครงการผลประโยชน์หลังจากออกจากงานนอกเหนือจากโครงการสมทบเงิน ภาระผูกพันสุทธิของบริษัทและกลุ่มบริษัทจากโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ถูกคำนวณแยกต่างหากเป็นรายโครงการจากการประมาณผลประโยชน์ในอนาคตที่เกิดจากการทำงานของพนักงานในปัจจุบันและในงวดก่อนๆ ผลประโยชน์ดังกล่าวได้มีการคิดลดกระแสเงินสดเพื่อให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน การคำนวณนั้นจัดทำโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ได้รับอนุญาต

บริษัทและกลุ่มบริษัทรับรู้กำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัยผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ของบริษัทและกลุ่มบริษัท มีดังนี้

2.20.2.1 โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ

บริษัทและกลุ่มบริษัทมีนโยบายกำหนดให้พนักงานที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์เกษียณอายุเมื่อสิ้นปีงบประมาณ โดยพนักงานที่เกษียณอายุจะได้รับค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุสำหรับพนักงานที่ทำงานติดต่อกันครบ 5 ปี แต่ไม่ถึง 15 ปี และที่ทำงานครบ 15 ปี แต่ไม่ถึง 20 ปี และที่ทำงานครบ 20 ปีด้วยอัตราค่าตอบแทนเป็นจำนวน 180 วัน 300 วัน และ 400 วัน ของฐานเงินเดือน เดือนสุดท้ายก่อนเกษียณอายุ ตามลำดับ

2.20.2.2 โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน

บริษัทได้จัดตั้งกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน หรือกองทุนบำเหน็จเดิม ตามพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2497 เพื่อจ่ายสงเคราะห์เป็นเงินบำเหน็จให้แก่พนักงานเมื่อต้องออกจากงาน และเพื่อให้พนักงานกู้ยืมเงินโดยมีหลักทรัพย์หรือบุคคลเป็นประกัน โดยบริษัทจ่ายเงินสมทบเพื่อกองทุนสวัสดิการฯ เป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของอัตราเงินเดือนพนักงานและจ่ายสมทบเพิ่มให้เท่ากับภาระผูกพันที่พึงจ่าย ณ วันสิ้นงวดบัญชี ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547 จำนวนโดยใช้เงินเดือน ณ วันสิ้นงวดด้วยอายุงาน ตามหลักเกณฑ์เดิมที่กำหนดในข้อบังคับของกองทุนสวัสดิการฯ และต่อมาเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2548 บริษัทได้มีการแก้ไขระเบียบกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน โดยให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2548 และให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 ดังนั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 จะคำนวณเป็น 2 ช่วง โดยช่วงแรกใช้เงินเดือน ณ วันที่ 30 กันยายน 2548 คูณด้วยอายุงานตั้งแต่วันที่เริ่มทำงานจนถึงวันที่ 30 กันยายน 2548 และช่วงที่ 2 ใช้เงินเดือน ณ วันสิ้นงวดด้วยอายุงานตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2548 และใช้หลักเกณฑ์ตามระเบียบที่แก้ไขใหม่นี้จนถึงปัจจุบันในการคำนวณสินทรัพย์ของกองทุนสวัสดิการฯ ซึ่งรวมอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินของบริษัท ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินให้พนักงานกู้ยืม และดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารค้างรับ

2.20.3 ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น

ภาระผูกพันสุทธิของบริษัทและกลุ่มบริษัทที่เป็นผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานนอกเหนือจากโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ เป็นผลประโยชน์ในอนาคตที่เกิดจากการทำงานของพนักงานในปัจจุบันและงวดก่อน ซึ่งผลประโยชน์นี้ได้คิดลดกระแสเงินสดเพื่อให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน การคำนวณนั้นจัดทำโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ได้รับอนุญาต โดยคำนวณตามวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ กำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัยรับรู้ในกำไรขาดทุนเมื่อเกิดขึ้นผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของบริษัทและกลุ่มบริษัท มีดังนี้

โครงการค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี

บริษัทและกลุ่มบริษัทได้ให้รางวัลตอบแทนความชอบจากการทำงานระยะยาวแก่พนักงานที่มีอายุการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี

2.20.4 ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง

บริษัทและกลุ่มบริษัทรับรู้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างเป็นค่าใช้จ่าย เมื่อบริษัทและกลุ่มบริษัทมีคำสั่งอนุมัติให้พนักงานลาออกโดยมีการยกเลิกการจ้างพนักงานก่อนวันเกษียณตามปกติ หรือให้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง โดยให้ข้อเสนอเพื่อสนับสนุนให้มีการออกจากงานโดยสมัครใจ

บริษัทและกลุ่มบริษัทจะมีการคิดลดกระแสเงินสด หากระยะเวลาการจ่ายผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างเกินกว่า 12 เดือนนับจากวันที่รายงาน *d*

2.20.5 ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

ภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานวัดมูลค่าโดยมิได้คิดลดกระแสเงินสดและรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อพนักงานทำงานให้

หนี้สินรับรู้ด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะจ่ายชำระสำหรับการจ่ายโบนัสเป็นเงินสดระยะสั้นหรือการปันส่วนกำไร หากบริษัทและกลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันโดยอนุमानที่จะต้องจ่ายอันเป็นผลมาจากการทำงานที่พนักงานได้ทำงานให้ในอดีตและภาระผูกพันนี้สามารถประมาณได้อย่างสมเหตุสมผล

2.20.6 การจ่ายตอบแทนพนักงานเป็นหุ้นสามัญ

บริษัทได้กำหนดให้จัดสรรหุ้นให้พนักงานจากการแปลงสภาพ ทศท เป็นบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในเดือนกรกฎาคม 2545 โดยให้พนักงานได้สิทธิซื้อหุ้นในราคาพาร์ จำนวน 6 เท่าของเงินเดือน และได้รับหุ้นให้เปล่า (ค่านวมในราคาพาร์) จำนวน 2 เท่าของเงินเดือน โดยพนักงานสามารถใช้สิทธิดังกล่าวเมื่อบริษัทเสนอขายหุ้นต่อพนักงานและประชาชนทั่วไป ทั้งนี้สัดส่วนการถือหุ้นของพนักงานในรูปของหุ้นสามัญของบริษัทดังกล่าวรวมกันแล้วจะต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 6.5 ของทุนจดทะเบียนของบริษัทเมื่อขายหุ้นต่อพนักงานและประชาชนทั่วไป บริษัทไม่ได้บันทึกค่าตอบแทนดังกล่าว จนกว่าได้มีการออกหุ้นสามัญภายใต้โครงการนี้

2.21 ค่าวิจัยและพัฒนา

รายจ่ายในขั้นตอนการวิจัย ได้แก่ การสำรวจตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ความเข้าใจใหม่ทางด้านวิทยาศาสตร์หรือทางด้านเทคนิครับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเมื่อเกิดขึ้น

ขั้นตอนพัฒนาเกี่ยวข้องกับแผนงานหรือการออกแบบสำหรับผลิตภัณฑ์และกระบวนการใหม่หรือปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิม รายจ่ายที่เกิดจากการพัฒนาที่รับรู้เป็นสินทรัพย์ได้ก็ต่อเมื่อสามารถวัดมูลค่าของรายการต้นทุนการพัฒนาได้อย่างน่าเชื่อถือ ผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการนั้นมีความเป็นไปได้ทางเทคนิคและการค้า ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ บริษัทและกลุ่มบริษัทมีความตั้งใจและมีทรัพยากรเพียงพอที่จะนำมาใช้เพื่อทำให้การพัฒนาเสร็จสิ้นสมบูรณ์ และนำสินทรัพย์มาใช้ประโยชน์หรือนำมาขายได้ รายจ่ายในการพัฒนาที่รับรู้เป็นสินทรัพย์รวมถึงต้นทุนสำหรับวัตถุดิบ ต้นทุนแรงงาน ต้นทุนที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดเตรียมสินทรัพย์เพื่อให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ตามประสงค์และต้นทุนการกู้ยืมตามารวมเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์ส่วนรายจ่ายในการพัฒนาอื่นรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ รายจ่ายในการพัฒนาที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายไปแล้วในงวดก่อนไม่สามารถรับรู้เป็นสินทรัพย์ในงวดถัดไป

รายจ่ายในการพัฒนาที่บันทึกเป็นสินทรัพย์จะเริ่มตัดจำหน่ายเมื่อเริ่มผลิตหรือใช้ในเชิงพาณิชย์ โดยตัดจำหน่ายด้วยวิธีเส้นตรงตลอดระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ของการพัฒนานั้น

2.22 ภาษีเงินได้งวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ประกอบด้วย ภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ยกเว้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายการที่รับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นซึ่งเป็นไปตามที่มาตรฐานการบัญชีได้กำหนดไว้ *at*

ภาษีเงินได้งวดปัจจุบัน ได้แก่ ภาษีที่คาดว่าจะจ่ายชำระหรือสามารถขอคืนได้ โดยคำนวณจากกำไรขาดทุนประจำปีที่ต้องเสียภาษี โดยใช้อัตราภาษีตามกฎหมายภาษีอากรที่มีผลบังคับใช้อยู่ หรือที่คาดได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานในประเทศที่บริษัทย่อยและบริษัทร่วมของกลุ่มบริษัทได้ดำเนินงานและเกิดรายได้ทางภาษี ผู้บริหารจะประเมินสถานะของการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเป็นงวดๆ โดยคำนึงถึงสถานการณ์ที่สามารถนำกฎหมายภาษีอากรไปปฏิบัติซึ่งขึ้นอยู่กับความดีความ และจะตั้งประมาณการค่าใช้จ่ายภาษีอากรหากคาดว่าจะต้องจ่ายชำระค่าใช้จ่ายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีตั้งเต็มจำนวนตามวิธีหนี้สิน เมื่อเกิดผลต่างชั่วคราวระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สิน และราคาตามบัญชีที่แสดงอยู่ในงบการเงิน อย่างไรก็ตามกลุ่มบริษัทจะไม่รับรู้ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากการรับรู้เริ่มแรกของรายการสินทรัพย์หรือรายการหนี้สินที่เกิดจากรายการที่ไม่ใช่การรวมธุรกิจ และ ณ วันที่เกิดรายการ รายการนั้นไม่มีผลกระทบต่อกำไรทางบัญชีและกำไร(ขาดทุน)ทางภาษี

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคำนวณจากอัตราภาษี (และกฎหมายภาษีอากร) ที่มีผลบังคับใช้อยู่หรือที่คาดได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน และคาดว่าอัตราภาษีดังกล่าวจะนำไปใช้เมื่อสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์ หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีได้มีการจ่ายชำระ

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีจะรับรู้หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำจำนวนผลต่างชั่วคราวนั้นมาใช้ประโยชน์ กลุ่มบริษัทได้ตั้งภาษีเงินได้รอตัดบัญชีโดยพิจารณาจากผลต่างชั่วคราวของเงินลงทุนในบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในกิจการร่วมค้าที่ต้องเสียภาษีเว้นแต่กลุ่มบริษัทสามารถควบคุมจังหวะเวลาของการกลับรายการผลต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลต่างชั่วคราวมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะไม่เกิดขึ้นภายในระยะเวลาที่คาดการณ์ได้ในอนาคต

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะแสดงหักกลบกันก็ต่อเมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมาหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และทั้งสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ที่ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกัน โดยการเรียกเก็บเป็นหน่วยภาษีเดียวกันหรือหน่วยภาษีต่างกันซึ่งตั้งใจจะจ่ายหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันด้วยยอดสุทธิ

2.23 การจ่ายเงินปันผล

เงินปันผลที่จ่ายไปยังผู้ถือหุ้นของบริษัทจะรับรู้ในด้านหนี้สินในงบการเงินของกลุ่มบริษัทในรอบระยะเวลาบัญชีที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทได้อนุมัติการจ่ายเงินปันผล

2.24 กำไรต่อหุ้น

บริษัทและกลุ่มบริษัท แสดงกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานสำหรับหุ้นสามัญ กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไรสำหรับปี ที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญด้วยจำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกอยู่ในระหว่างปี

3 การดำเนินงานตามแผนการปรับโครงสร้างบริษัท

คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2560 เห็นชอบให้บริษัทจัดตั้ง บริษัทโครงข่ายบรอดแบนด์แห่งชาติ (National Broadband network : NBN Co) และ บมจ.กสท จัดตั้ง บริษัทโครงข่ายระหว่างประเทศและศูนย์ข้อมูลอินเทอร์เน็ต จำกัด (Neutral Gateway & Data Center : NGDC Co) ตามที่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) เสนอ บริษัทจึงได้ดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทดังกล่าวต่อกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2560 จำนวน 200,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท รวมทุน

จดทะเบียน 20.00 ล้านบาท เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยบริษัทถือหุ้นร้อยละ 99.9985 ต่อมาเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2562 ครม. มีมติเห็นชอบกับแนวทางการบริหารจัดการบุคลากรของบริษัท และ บมจ.กสท ที่ลาออกไปทำงาน NBN Co และ NGDC Co ให้กลับมาทำงานในหน่วยงานต้นสังกัดเดิม บริษัทจึงมีคำสั่งรับพนักงาน NBN Co ซึ่งเป็นอดีตพนักงานของบริษัทกลับเข้าปฏิบัติงาน เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2562

4 การจัดการความเสี่ยงทางการเงิน

กิจกรรมของบริษัทและกลุ่มบริษัทที่มีความเสี่ยงทางการเงินที่หลากหลายซึ่งได้แก่ ความเสี่ยงด้านตลาดการเงิน (ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ย) ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง แผนการจัดการความเสี่ยงโดยรวมของบริษัทและกลุ่มบริษัทจึงมุ่งเน้นสิ่งที่คาดการณ์ไม่ได้ของตลาดการเงินและแสวงหาวิธีการลดผลกระทบเชิงลบต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทและกลุ่มบริษัทให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ โดยเฉพาะผลกระทบจากความเสียหายในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย บริษัทและกลุ่มบริษัทจึงใช้เครื่องมืออนุพันธ์ทางการเงิน ตัวอย่างเช่น สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap) เพื่อกระจายความเสี่ยงจากสกุลเงินหนึ่งไปยังอีกสกุลเงินหนึ่ง และการชำระหนี้ก่อนกำหนด (Prepayment) เพื่อลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และลดภาระหนี้เงินกู้ต่างประเทศ การจัดการความเสี่ยงดำเนินการโดยสายงานการเงิน ตามนโยบายที่ได้รับอนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัทแล้ว

4.1 ความเสี่ยงด้านตลาดการเงิน

(1) ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

เนื่องจากบริษัทและกลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ประกอบด้วย เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ในสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ และเยนญี่ปุ่น ดังนั้น บริษัทและกลุ่มบริษัทจึงมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จากสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ และเยนญี่ปุ่นสำหรับสินทรัพย์ บริษัทและกลุ่มบริษัทมีเงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ กับธนาคารในประเทศ ซึ่งมีไว้เพื่อจ่ายชำระหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนอันเกิดจากรายการทางการค้า และการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

เพื่อเป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน บริษัทและกลุ่มบริษัทได้ดำเนินการสะสมเงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศ เพื่อจ่ายชำระหนี้เงินตราต่างประเทศ (Natural Hedging)

รายการทางการค้าอื่น เช่น การซื้ออุปกรณ์โครงข่ายและการจ่ายชำระเจ้าหนี้การค้า บริษัทและกลุ่มบริษัทยังไม่ได้ดำเนินการป้องกันความเสี่ยงสำหรับรายการเหล่านี้

(2) ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

บริษัทและกลุ่มบริษัทได้รับดอกเบี้ยจากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ซึ่งเปลี่ยนแปลงง่ายเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด บริษัทและกลุ่มบริษัทจัดการกับความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยโดยจัดให้มีเงินฝากที่มีอายุครบกำหนดหลายช่วงเวลา และอัตราดอกเบี้ยที่หลากหลายตามอัตราดอกเบี้ยในตลาดและเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต นอกจากนี้บริษัทและกลุ่มบริษัทยังมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดเป็นอัตราคงที่ ณ วันเริ่มต้นสำหรับสัญญาเช่าทางการเงินที่บริษัทและกลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่าเงินลงทุนในตราสารหนี้ภาครัฐ ตัวสัญญาใช้เงิน และหุ้นกู้ *dr*

4.2 ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

บริษัทและกลุ่มบริษัทมีเงินฝากกับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ และธนาคารพาณิชย์ต่างๆ (หมายเหตุ 8 9 และ 10) โดยเลือกธนาคารในประเทศและธนาคารต่างประเทศที่มีสาขาในประเทศที่มีคุณภาพและมีความน่าเชื่อถือในระดับสูง สำหรับการลงทุนในตราสารหนี้ บริษัทและกลุ่มบริษัทจะเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ ซึ่งประกอบด้วยตราสารหนี้ภาครัฐ และหุ้นกู้ที่มีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ระดับ A ขึ้นไป บริษัทและกลุ่มบริษัทมีนโยบายที่จะทำให้แน่ใจได้ว่าการขายสินค้าและการให้บริการไปยังลูกค้าที่มีประวัติสินเชื่ออยู่ในระดับที่มีความเหมาะสม

4.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

บริษัทและกลุ่มบริษัทจัดการความเสี่ยงของสภาพคล่องโดยดำรงเงินสดอย่างเพียงพอและมีหลักทรัพย์ที่มีตลาดรองรับ

5 ประเมินการและการใช้วิจารณ์ญาณ

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารต้องใช้วิจารณ์ญาณ การประมาณการและข้อสมมติหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อข้อกำหนดนโยบายการบัญชี และการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย โดยผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างจากที่ประมาณการไว้

ประมาณการและข้อสมมติที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่ประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวนและในงวดอนาคตที่ได้รับผลกระทบ

5.1 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

บริษัทและกลุ่มบริษัทมีลักษณะธุรกิจที่ต้องลงทุนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์เป็นจำนวนมาก ทำให้มีค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ใช้ในการดำเนินงานเป็นสาระสำคัญในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ต้นทุนของ อาคาร และอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนทั้งที่ได้มาจากการซื้อ สัญญาเช่าทางการเงิน และการรวมธุรกิจจะคำนวณค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายจากการประมาณการอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าซาก โดยใช้วิธีเส้นตรง อายุการให้ประโยชน์ถูกประมาณการตั้งแต่วันที่ได้รับสินทรัพย์มา โดยจะใช้ประสบการณ์ในอดีตจากสินทรัพย์ที่คล้ายคลึงกัน การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง บริษัทและกลุ่มบริษัทจะทบทวนอายุการใช้งาน วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาและมูลค่าคงเหลือ ทุกสิ้นรอบปีบัญชี หรือเมื่อมีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่เสื่อมสภาพหรือไม่ได้ ใช้งานโดยการขายหรือเลิกใช้ หรือมีการเปลี่ยนแปลงในด้านเทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการแข่งขัน อายุการให้ประโยชน์งานจริงอาจแตกต่างจากที่ได้ประมาณการไว้ ซึ่งการทบทวนในอนาคตนั้นอาจส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอายุการให้ประโยชน์

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ส่วนใหญ่ประกอบด้วย อุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมสำหรับโทรศัพท์ประจำที่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ เคเบิลใต้น้ำ และโครงข่ายระหว่างประเทศ ส่วนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนส่วนใหญ่ คือ สิทธิในการถือครองและใช้คลื่นความถี่ระบบ 1900 MHz และโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 (IMT2000) การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและการทำงานจะส่งผลให้อายุการให้ประโยชน์และมูลค่าของสินทรัพย์ที่ได้ประเมินไว้เปลี่ยนไป ณ วันที่ในงบการเงินบริษัทและกลุ่มบริษัทจะประเมินว่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีข้อบ่งชี้ถึงการด้อยค่าหรือไม่ หากพบว่าข้อบ่งชี้ที่ทำให้เชื่อว่าจะเกิดการด้อยค่า บริษัทและกลุ่มบริษัทจะทดสอบการด้อยค่าโดยประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากสินทรัพย์ และคำนึงถึงธุรกิจ ตลาด และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ที่เป็นข้อบ่งชี้ว่าอาจมีการด้อยค่าเกิดขึ้น รายการขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้เมื่อราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับคืน

ซึ่งหมายถึงจำนวนที่สูงกว่าระหว่างมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายเทียบกับมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ ซึ่งจะถูกรวบรวมเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดที่สามารถแยกออกมาได้ มูลค่าจากการใช้ประมาณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิในอนาคตจากการใช้สินทรัพย์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะต้องใช้ข้อสมมติหลายประการ เช่น อัตราการเติบโตของตลาดโทรคมนาคม แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนเลขหมาย ข้อกำหนดของกฎหมาย และการใช้อัตราการคิดลดที่เหมาะสม

5.2 การด้อยค่าของลูกหนี้การค้า

บริษัทและกลุ่มบริษัทได้กำหนดค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพื่อให้สะท้อนถึงการด้อยค่าของลูกหนี้การค้าซึ่งเกี่ยวข้องกับประมาณการผลขาดทุนอันเป็นผลมาจากการที่ลูกหนี้ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญนั้นเป็นผลมาจากการที่บริษัทและกลุ่มบริษัทได้ประเมินกระแสเงินสดไหลเข้าในอนาคต ซึ่งการประเมินนั้นอยู่บนพื้นฐานเกี่ยวกับประสบการณ์ในอดีตของการติดตามทวงถามความมีชื่อเสียง และการผิดชำระหนี้ และการพิจารณาแนวโน้มของตลาด

5.3 สัญญาเช่าทางการเงินกรณีของบริษัทและกลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า

บริษัทและกลุ่มบริษัททำสัญญาหลายสัญญากับคู่สัญญาซึ่งเป็นบุคคลที่สาม เพื่อเช่าอุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคมมาให้บริการเงื่อนไขการจ่ายเงินให้กับคู่สัญญาขึ้นอยู่กับหลายๆ ปัจจัย เช่น การใช้งานจริงที่เกิดขึ้น จำนวนของผู้ใช้บริการ ซึ่งจากการพิจารณาปริมาณและเงื่อนไขทั้งหมดของสัญญาเหล่านี้ หากบริษัทและกลุ่มบริษัทพิจารณาแล้วเห็นว่าเนื้อหาของสัญญามีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่มาให้บริษัทและกลุ่มบริษัท บริษัทและกลุ่มบริษัทจะบันทึกสินทรัพย์เหล่านี้ไว้ในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ของบริษัทและกลุ่มบริษัท

5.4 การวัดมูลค่าของภาระผูกพันของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้

มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันจากโครงการผลประโยชน์ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยที่ใช้ในการคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยมีข้อสมมติหลายตัว เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนพนักงาน อัตราการลาออก รวมถึงข้อสมมติเกี่ยวกับอัตราคิดลดที่เหมาะสม ซึ่งได้แก่อัตราดอกเบี้ยที่ควรจะใช้ในการกำหนดมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่ายภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ โดยใช้อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลซึ่งเป็นสกุลเงินเดียวกับสกุลเงินที่จะจ่ายภาระผูกพันให้แก่พนักงาน และวันครบกำหนดใกล้เคียงกับระยะเวลาที่ต้องชำระภาระผูกพัน

ข้อสมมติหลักสำหรับภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ซึ่งอ้างอิงกับสถานการณ์ปัจจุบันในตลาดได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 28

6 การจัดการความเสี่ยงในลงทุน

วัตถุประสงค์ของบริษัทและกลุ่มบริษัทในการบริหารทุนของบริษัทนั้น เพื่อดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของบริษัทและกลุ่มบริษัท เพื่อสร้างผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนได้เสียอื่น และเพื่อดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของทุนที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนทางการเงินของทุน *dr*

7 การจัดประเภทรายการใหม่

ตัวเลขที่นำมาเปรียบเทียบได้มีการจัดประเภทรายการใหม่ เพื่อให้เปรียบเทียบกับงบแสดงรายการที่เปลี่ยนแปลงไปในงวดบัญชีปัจจุบัน ดังนี้

งบแสดงฐานะการเงิน

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม	5,773.21	5,471.78
จัดประเภทรายการใหม่	934.35	934.35
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่จัดประเภทรายงานใหม่ (หมายเหตุ 8)	<u>6,707.56</u>	<u>6,406.13</u>
เงินฝากธนาคาร - โครงการของรัฐ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม	934.35	934.35
จัดประเภทรายการใหม่	(934.35)	(934.35)
เงินฝากธนาคาร - โครงการของรัฐ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561- ตามที่จัดประเภทรายงานใหม่	<u>-</u>	<u>-</u>
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม	10,789.22	10,791.02
จัดประเภทรายการใหม่	1,264.42	1,234.29
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่จัดประเภทรายงานใหม่ (หมายเหตุ 11)	<u>12,053.64</u>	<u>12,025.31</u>
สินค้าและพัสดุคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม	966.62	966.58
จัดประเภทรายการใหม่	77.12	77.12
สินค้าและพัสดุคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่จัดประเภทรายงานใหม่ (หมายเหตุ 12)	<u>1,043.74</u>	<u>1,043.70</u>
ปรับมูลค่างานและหักล้างเงิน ดศ. - โครงการของรัฐ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม	77.12	77.12
จัดประเภทรายการใหม่	(77.12)	(77.12)
ปรับมูลค่างานและหักล้างเงิน ดศ. - โครงการของรัฐ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่จัดประเภทรายการใหม่	<u>-</u>	<u>-</u>
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม	4,032.57	4,086.32
จัดประเภทรายการใหม่	(1,264.42)	(1,234.29)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่จัดประเภทรายการใหม่ (หมายเหตุ 13)	<u>2,768.15</u>	<u>2,852.03</u>

งบแสดงฐานะการเงิน

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
เจ้าหน้าที่การค้า – โครงการของรัฐ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม	169.99	169.99
จัดประเภทรายการใหม่	(169.99)	(169.99)
เจ้าหน้าที่การค้า – โครงการของรัฐ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่จัดประเภทรายงานใหม่	-	-
เจ้าหน้าที่ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม	14,045.43	14,045.43
จัดประเภทรายการใหม่	(330.01)	(330.01)
เจ้าหน้าที่ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่จัดประเภทรายงานใหม่ (หมายเหตุ 22)	13,715.42	13,715.42
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม	8,103.57	8,165.07
จัดประเภทรายการใหม่	(948.51)	(948.51)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่จัดประเภทรายงานใหม่ (หมายเหตุ 23)	7,155.06	7,216.56
เงินรับ – โครงการของรัฐ รอกการรับรู้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม	775.11	775.11
จัดประเภทรายการใหม่	169.99	169.99
เงินรับ – โครงการของรัฐ รอกการรับรู้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่จัดประเภทรายงานใหม่ (หมายเหตุ 25)	945.10	945.10
ประมาณการหนี้สินหมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม	-	-
จัดประเภทรายการใหม่	299.72	299.72
ประมาณการหนี้สินหมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่จัดประเภทรายงานใหม่ (หมายเหตุ 28.1)	299.72	299.72
หนี้สินหมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม	3,294.54	3,218.17
จัดประเภทรายการใหม่	(299.72)	(299.72)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่จัดประเภทรายการใหม่ (หมายเหตุ 26)	2,994.82	2,918.45
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม	1,936.85	1,936.85
จัดประเภทรายการใหม่	1,278.52	1,278.52
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 - ตามที่จัดประเภทรายงานใหม่ (หมายเหตุ 27.2)	3,215.37	3,215.37

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561		
ต้นทุนการให้บริการ		
ต้นทุนการให้บริการ - ตามที่รายงานไว้เดิม	30,821.80	30,473.02
จัดประเภทรายการใหม่	237.68	237.68
ต้นทุนการให้บริการ - ตามที่จัดประเภทรายการใหม่	<u>31,059.48</u>	<u>30,710.70</u>
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร - ตามที่รายงานไว้เดิม	13,322.50	13,353.31
จัดประเภทรายการใหม่	(237.68)	(237.68)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร - ตามที่จัดประเภทรายการใหม่	<u>13,084.82</u>	<u>13,115.63</u>

8 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินสด	6.96	7.39	6.90	7.32
เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	8,792.10	4,955.36	8,562.60	4,659.16
เงินฝากประจำ	243.26	810.46	225.30	805.30
	<u>9,042.32</u>	<u>5,773.21</u>	<u>8,794.80</u>	<u>5,471.78</u>
เงินฝากธนาคาร - โครงการของรัฐ	225.81	934.35	225.81	934.35
รวม	<u>9,268.13</u>	<u>6,707.56</u>	<u>9,020.61</u>	<u>6,406.13</u>

เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถามและประเภทฝากประจำ มีอัตราดอกเบี้ยถ่วงเฉลี่ยที่แท้จริง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ร้อยละ 0.73 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : ร้อยละ 0.54 ต่อปี)

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ได้รวมเงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวัน ออมทรัพย์ และ ประเภทฝากประจำ 3 เดือน ของกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน จำนวน 51.90 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 67.55 ล้านบาท) รวมเงินฝากสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ จำนวน 83.24 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 218.90 ล้านบาท) เพื่อลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่อาจเกิดขึ้นจากการจ่ายชำระหนี้ในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ และได้รวมเงินฝากธนาคาร - โครงการของรัฐ (เงินที่บริษัทรับจากสำนักปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (สป.ดศ.) เพื่อให้บริษัทซึ่งเป็นตัวแทนของกระทรวงดำเนินโครงการแทนกระทรวง โดยให้บริษัทเป็นผู้เบิกจ่ายจากงบประมาณกระทรวง ในลักษณะการเบิกจ่ายเงินงบประมาณแทนกัน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด) จำนวน 225.81 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 934.35 ล้านบาท) (หมายเหตุ 25) *d*

9 เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียด ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินฝากธนาคารประเภทประจำ มากกว่า 3 เดือน - 12 เดือน	17,276.84	19,145.46	17,060.95	18,931.63
ตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนด	-	130.00	-	130.00
	<u>17,276.84</u>	<u>19,275.46</u>	<u>17,060.95</u>	<u>19,061.63</u>

เงินฝากธนาคารประเภทประจำ มากกว่า 3 เดือน - 12 เดือน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 สำหรับงบการเงินรวม จำนวน 17,276.84 ล้านบาท และงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 17,060.95 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 19,145.46 ล้านบาท และ 18,931.63 ล้านบาท ตามลำดับ) ได้รวมเงินฝากประจำของกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน จำนวน 245.00 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 215.00 ล้านบาท)

รายการเคลื่อนไหวของเงินลงทุนชั่วคราว มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	19,275.46	15,035.62	19,061.63	14,785.62
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	21,716.41	26,427.19	21,714.35	26,422.49
ลดลงระหว่างปี	(23,695.34)	(22,317.35)	(23,695.34)	(22,276.48)
ผลต่างจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	(19.69)	-	(19.69)	-
รับโอนจากเงินลงทุนระยะยาว (หมายเหตุ 14)	-	130.00	-	130.00
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	<u>17,276.84</u>	<u>19,275.46</u>	<u>17,060.95</u>	<u>19,061.63</u>

เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยที่แท้จริง ร้อยละ 1.72 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : ร้อยละ 1.54 ต่อปี)

10 เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียด ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ - ภายในหนึ่งปี	17,594.26	22,243.26	17,594.26	22,243.26
เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ - เกินหนึ่งปี	8,474.13	3,276.10	8,474.13	3,276.10
	<u>26,068.39</u>	<u>25,519.36</u>	<u>26,068.39</u>	<u>25,519.36</u>

รายการเคลื่อนไหวของเงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	25,519.36	25,049.34	25,519.36	25,049.34
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	31,280.14	22,626.41	31,280.14	22,626.41
ลดลงระหว่างปี	(30,731.26)	(22,159.53)	(30,731.26)	(22,159.53)
ตัดจำหน่ายส่วนเกินกว่ามูลค่าตราสารหนี้	0.15	3.14	0.15	3.14
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	26,068.39	25,519.36	26,068.39	25,519.36
เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ - ภายในหนึ่งปี				
เงินฝากธนาคาร	17,189.10	21,968.22	17,189.10	21,968.22
ตราสารหนี้	405.16	275.04	405.16	275.04
	17,594.26	22,243.26	17,594.26	22,243.26
เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ - เกินหนึ่งปี				
เงินฝากธนาคาร	700.00	-	700.00	-
ตราสารหนี้	7,774.13	3,276.10	7,774.13	3,276.10
	8,474.13	3,276.10	8,474.13	3,276.10
รวมเงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ทั้งสิ้น	26,068.39	25,519.36	26,068.39	25,519.36

เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ประกอบด้วย เงินที่ฝากไว้กับธนาคารต่างๆ เป็นประเภทเงินฝากที่มีระยะเวลากำหนดไม่เกิน 24 เดือน ซึ่งได้รวมถึง พันธบัตร และหุ้นกู้ โดยบริษัทจะพิจารณาสมทบในแต่ละปีเพื่อนำไปชำระหนี้ได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติหลักการจากผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านการเงินตั้งแต่ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป โดยต้องรายงานต่อกรรมการผู้จัดการใหญ่ทราบ ทั้งนี้เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ข้างต้นมีอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยที่แท้จริง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ร้อยละ 2.06 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : ร้อยละ 1.84 ต่อปี)

11 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม (หมายเหตุ 11.1)	15,287.83	10,561.83	15,287.87	10,563.63
ลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการทำงานและร่วมลงทุน (หมายเหตุ 11.2)	6.16	108.36	6.16	108.36
รวมลูกหนี้การค้า	15,293.99	10,670.19	15,294.03	10,671.99
ลูกหนี้อื่น	1,006.36	1,383.45	972.73	1,353.32
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	16,300.35	12,053.64	16,266.76	12,025.31

11.1 ลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้การค้าที่ออกใบแจ้งหนี้แล้ว				
บุคคลภายนอก	8,881.71	6,622.39	8,881.69	6,623.83
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	982.42	1,144.97	982.48	1,145.02
รวมลูกหนี้การค้าที่ออกใบแจ้งหนี้แล้ว	9,864.13	7,767.36	9,864.17	7,768.85
รายได้ค้างรับ				
บุคคลภายนอก	8,445.05	5,857.43	8,445.05	5,857.74
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	562.45	562.45	562.45	562.45
รวมรายได้ค้างรับ	9,007.50	6,419.88	9,007.50	6,420.19
รวมลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม	18,871.63	14,187.24	18,871.67	14,189.04
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(3,583.80)	(3,625.41)	(3,583.80)	(3,625.41)
รวมลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม	15,287.83	10,561.83	15,287.87	10,563.63

ลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม ประกอบด้วย ลูกหนี้ผู้ใช้บริการจากโครงข่ายของบริษัท เช่น จากการใช้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน ค่าเช่าต่อร้อยสายเคเบิล ค่าเช่าวงจร ค่าเชื่อมโยง (Access Charge)

ลูกหนี้การค้าที่ออกใบแจ้งหนี้แล้วได้รวมลูกหนี้ที่เป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 978.81 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 1,140.13 ล้านบาท)

เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2551 บมจ.กสท มีหนังสือแจ้งขอยกเลิกข้อตกลงการแบ่งรายได้ทางไกลต่างประเทศ โดยจะขอชำระเป็นค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC) ตามอัตราที่เสนอต่อ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) แทน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2551 เป็นต้นไป ต่อมาเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2555 บริษัทยื่นฟ้อง บมจ.กสท ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อให้ชำระค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของทุนทรัพย์ จำนวน 4,348.22 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2561 ศาลปกครองกลางได้พิพากษายกฟ้องคำฟ้องของบริษัท อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2561 บริษัทได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

วันที่ 9 พฤษภาคม 2554 บริษัทได้ยื่นฟ้อง บมจ.กสท และคู่สัญญาของ บมจ.กสท ทั้ง 3 ราย คือ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC) บริษัท ทรู มูฟ จำกัด (TRUE Move) และบริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (DPC) ต่อศาลปกครองกลาง เนื่องจากไม่ชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามบันทึกข้อตกลงเรื่องการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ต่อมาเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษายกฟ้อง โดยบริษัทไม่ยื่นอุทธรณ์เนื่องจากศาลปกครองกลางวินิจฉัยว่าบันทึกข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ยังคงมีผลสมบูรณ์ที่คู่สัญญาจะต้องปฏิบัติตาม และให้คู่สัญญาไปดำเนินการเกี่ยวกับการคิดคำนวณค่าตอบแทนการเชื่อมต่อกันใหม่ ตามประกาศ กสทช. ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งบริษัทอยู่ระหว่างการดำเนินการเจรจาเพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษา ซึ่งผู้บริหารของบริษัทคาดว่าผลจากการเจรจาจะเป็นประโยชน์ต่อบริษัท

บริษัทไม่มีความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของสินเชื่อนี้มีนัยสำคัญ เนื่องจากบริษัทมีลูกค้าจำนวนมาก ราย ซึ่งได้แก่ ผู้ใช้บริการโทรศัพท์ทั้งภาคธุรกิจ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ และผู้ใช้รายย่อยทั่วไป การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญได้ครอบคลุมถึงลูกค้าที่จะเก็บเงินไม่ได้ตามประสบการณ์การชำระเงินในอดีต ด้วยเหตุผลเหล่านี้ ทำให้ฝ่ายบริหารเชื่อว่าไม่มีความเสี่ยงเพิ่มเติมเกินกว่าจำนวนเงินที่ได้รับรับรู้ในรายการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

11.2 ลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุนที่ออกใบแจ้งหนี้แล้ว				
บุคคลภายนอก	3,784.14	3,951.23	3,784.14	3,951.23
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	109.90	140.50	109.90	140.50
รวมลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุนที่ออกใบแจ้งหนี้แล้ว	3,894.04	4,091.73	3,894.04	4,091.73
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(3,887.88)	(3,983.37)	(3,887.88)	(3,983.37)
รวมลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน	6.16	108.36	6.16	108.36

ลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน เป็นลูกหนี้ผู้ใช้บริการโทรศัพท์พื้นฐานในส่วนที่ให้บริการโดยบริษัท โทรคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (ทรู) และ ทีทีแอนด์ที โดยบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบในการออกใบแจ้งหนี้และเรียกเก็บเงิน โดยเมื่อได้รับชำระจากลูกหนี้แล้วจึงจ่ายส่วนแบ่งให้บริษัทดังกล่าวข้างต้นในอัตราส่วนแบ่งรายได้ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาที่เกี่ยวข้อง ต่อมา ทีทีแอนด์ที ได้ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน ได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลางเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2551 วันที่ 15 มีนาคม 2559 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งศาลตามกฎหมายพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาด วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้มีหมายนัดแจ้งบริษัทว่า ทีทีแอนด์ที จะหยุดประกอบกิจการตามสัญญาร่วมการงานฯ ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560 และให้บริษัทดำเนินการให้บริการสำหรับผู้ใช้บริการที่เหลืออยู่ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2560 เป็นต้นไป และเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2560 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำพิพากษาให้ ทีทีแอนด์ที ล้มละลาย สำหรับในส่วนที่ให้บริการโดย ทรู บริษัทได้ดำเนินการต่อเนื่องจาก ทรู หมุดสัญญาฯ เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2560

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุนดังกล่าวรวมลูกหนี้ที่เป็นส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ 109.90 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 140.50 ล้านบาท)

11.3 การวิเคราะห์อายุหนี้ที่ค้างชำระ

ลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม และลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน ที่ออกใบแจ้งหนี้แล้ว สามารถแยกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระได้ ดังนี้

รายการ	งบการเงินรวม			
	ลูกหนี้กิจการโทรคมนาคม		ลูกหนี้ผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน	
	2562	2561	2562	2561
ค้างชำระไม่เกิน 6 เดือน	6,579.77	4,004.72	-	(0.20)
ค้างชำระเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี	123.24	610.24	-	0.01
ค้างชำระเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	71.38	125.45	-	39.02
ค้างชำระเกินกว่า 2 ปี	3,089.74	3,026.95	3,894.04	4,052.90
	9,864.13	7,767.36	3,894.04	4,091.73

รายการ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ลูกหนี้กิจการไตรมาส		ลูกหนี้ผู้ใช้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน	
	2562	2561	2562	2561
ค้างชำระไม่เกิน 6 เดือน	6,579.81	4,006.21	-	(0.20)
ค้างชำระเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี	123.24	610.24	-	0.01
ค้างชำระเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	71.38	125.45	-	39.02
ค้างชำระเกินกว่า 2 ปี	3,089.74	3,026.95	3,894.04	4,052.90
	9,864.17	7,768.85	3,894.04	4,091.73

12 สินค้าและพัสดุดังเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สินค้าสำเร็จรูป	277.56	230.41	277.52	230.37
พัสดุในการให้บริการ ขยายงานและซ่อมแซมบำรุงรักษาโทรศัพท์	989.58	1,038.41	989.58	1,038.41
พัสดุลำบากงาน	4.23	4.53	4.23	4.53
	1,271.37	1,273.35	1,271.33	1,273.31
หัก ค่าเผื่อสินค้าพัสดุล้าสมัยและเสื่อมสภาพ	(324.36)	(306.73)	(324.36)	(306.73)
	947.01	966.62	946.97	966.58
บัญชีปรับปรุงมูลค่างานและหักล้างเงิน คศ.	-	77.12	-	77.12
สินค้าและพัสดุดังเหลือ	947.01	1,043.74	946.97	1,043.70

สินค้าและพัสดุดังเหลือได้รวมบัญชีปรับปรุงมูลค่างานและหักล้างเงิน คศ. ซึ่งเป็นงานในโครงการของรัฐที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว แต่อยู่ระหว่างการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและการตรวจรับงาน รวมถึงอยู่ระหว่างการจัดทำรายงานประกอบการเบิกจ่าย ค่างานดังกล่าวกับ คศ. (หมายเหตุ 25)

13 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ดอกเบี้ยค้างรับ	115.19	89.51	117.64	90.05
เงินจ่ายล่วงหน้า	221.52	188.97	266.16	291.53
ภาษีซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	491.18	1,175.14	491.18	1,175.14
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	363.66	1,314.53	354.81	1,295.31
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	1,191.55	2,768.15	1,229.79	2,852.03

บริษัทได้ปรับลดภาษีซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ เนื่องจากปรับปรุงหนี้ค้างที่เกี่ยวข้อง (หมายเหตุ 22)

14 เงินลงทุนเพื่อขายและเงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินลงทุนเพื่อขาย				
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	5,959.82	6,810.87	5,959.82	6,810.87
การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขาย (หมายเหตุ 30,34)	1,251.03	(851.05)	1,251.03	(851.05)
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	7,210.85	5,959.82	7,210.85	5,959.82
เงินลงทุนระยะยาวอื่น				
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	520.65	650.65	520.65	650.65
เงินลงทุนเพิ่มขึ้น	350.00	-	350.00	-
โอนเงินลงทุนระยะยาวเป็นเงินลงทุนชั่วคราว (หมายเหตุ 9)	-	(130.00)	-	(130.00)
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	870.65	520.65	870.65	520.65
รวมราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	8,081.50	6,480.47	8,081.50	6,480.47

เงินลงทุนเพื่อขายและเงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม							
	หลักทรัพย์เพื่อขาย		ถือจนครบกำหนด		เงินลงทุนทั่วไป		รวม	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
เงินฝากธนาคาร								
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	-	-	350.00	-	-	-	350.00	-
ตราสารทุน								
บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	-	-	-	-	30.90	30.90	30.90	30.90
บริษัท ไทย-อะมาดิอุส เซาท์อีสต์ เอเชีย จำกัด	-	-	-	-	3.00	3.00	3.00	3.00
บริษัท เทรตสยาม จำกัด	-	-	-	-	1.75	1.75	1.75	1.75
บริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด	-	-	-	-	585.25	585.25	585.25	585.25
บริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ จำกัด	-	-	-	-	0.40	0.40	0.40	0.40
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	3,567.92	3,567.92	-	-	-	-	3,567.92	3,567.92
บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)	160.00	160.00	-	-	-	-	160.00	160.00
กองทุนรวมวายุภักษ์ หนึ่ง	1.00	1.00	-	-	-	-	1.00	1.00
	3,728.92	3,728.92	-	-	621.30	621.30	4,350.22	4,350.22
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	-	-	-	-	(100.65)	(100.65)	(100.65)	(100.65)
บวก รายการกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นในหลักทรัพย์เพื่อขาย	3,481.93	2,230.90	-	-	-	-	3,481.93	2,230.90
รวมตราสารทุน	7,210.85	5,959.82	-	-	520.65	520.65	7,731.50	6,480.47
รวม	7,210.85	5,959.82	350.00	-	520.65	520.65	8,081.50	6,480.47

เงินฝากธนาคาร

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ตราสารทุน

บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด

บริษัท ไทย-อะมาติอุส เซาท์อีสต์ เอเชีย จำกัด

บริษัท เทรตสยาม จำกัด

บริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด

บริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ จำกัด

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

บริษัท อิมเทอร์เน็ทประเทศไทย จำกัด (มหาชน)

กองทุนรวมวายุภักษ์ หนึ่ง

หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน

บวก รายการกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นในหลักทรัพย์เพื่อขาย

รวมตราสารทุน

รวม

งบการเงินเฉพาะกิจการ							
หลักทรัพย์เพื่อขาย		ถือจนครบกำหนด		เงินลงทุนทั่วไป		รวม	
2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
-	-	350.00	-	-	-	350.00	-
-	-	-	-	30.90	30.90	30.90	30.90
-	-	-	-	3.00	3.00	3.00	3.00
-	-	-	-	1.75	1.75	1.75	1.75
-	-	-	-	585.25	585.25	585.25	585.25
-	-	-	-	0.40	0.40	0.40	0.40
3,567.92	3,567.92	-	-	-	-	3,567.92	3,567.92
160.00	160.00	-	-	-	-	160.00	160.00
1.00	1.00	-	-	-	-	1.00	1.00
3,728.92	3,728.92	-	-	621.30	621.30	4,350.22	4,350.22
-	-	-	-	(100.65)	(100.65)	(100.65)	(100.65)
3,481.93	2,230.90	-	-	-	-	3,481.93	2,230.90
7,210.85	5,959.82	-	-	520.65	520.65	7,731.50	6,480.47
7,210.85	5,959.82	350.00	-	520.65	520.65	8,081.50	6,480.47

มูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย มีดังนี้

มูลค่าตามบัญชี	งบการเงินรวม			
	มูลค่ายุติธรรม			
	ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3	รวม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562				
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย	7,210.85	7,210.85	-	7,210.85

มูลค่าตามบัญชี	งบการเงินรวม			
	มูลค่ายุติธรรม			
	ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3	รวม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย	5,959.82	5,959.82	-	5,959.82

ลำดับของมูลค่ายุติธรรม

ตารางข้างต้นวิเคราะห์การวัดมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นประจำสำหรับสินทรัพย์ทางการเงิน การวัดมูลค่ายุติธรรมเหล่านี้ถูกจัดประเภทอยู่ในระดับของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมตามข้อมูลที่ใช้ในการประเมินมูลค่านิยามของระดับต่างๆ ดังนี้

- ข้อมูลระดับ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันและกิจการสามารถเข้าถึงตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า
- ข้อมูลระดับที่ 2 เป็นข้อมูลอื่นที่สังเกตได้ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น นอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับ 1
- ข้อมูลระดับ 3 เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

บริษัทและกลุ่มบริษัท พิจารณามูลค่ายุติธรรมระดับ 1 สำหรับตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย ด้วยราคาที่มีการเสนอซื้อขาย (ไม่ปรับปรุง) ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและราคาตามประกาศของหลักทรัพย์จัดการกองทุน

15 เงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย				
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	133.67	133.34	612.05	612.05
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	(98.82)	(98.82)	(582.05)	(582.05)
	34.85	34.52	30.00	30.00
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	1,078.02	1,078.01
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	-	-	(166.05)	(166.05)
	-	-	911.97	911.96
	34.85	34.52	941.97	941.96

การเปลี่ยนแปลงเงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
บริษัทร่วม				
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	34.52	34.19	30.00	30.00
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	0.33	0.33	-	-
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	34.85	34.52	30.00	30.00
บริษัทย่อย				
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	-	-	911.96	911.64
ซื้อเงินลงทุน	-	-	0.01	0.32
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	-	-	911.97	911.96
รวม	34.85	34.52	941.97	941.96

เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2556 บริษัทได้ถือหุ้นใน บริษัท ทีโอที เอพาร์ซอร์สซิ่ง เซอร์วิส จำกัด (TOT OS) จำนวน 12,500 หุ้น ในราคาหุ้นละ 100.00 บาท รวมจำนวน 1.25 ล้านบาท โดยเป็นหุ้นสามัญทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 25.00 ของหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิที่จดทะเบียน จำนวนทั้งสิ้น 5.00 ล้านบาท บริษัทมีตัวแทนในคณะกรรมการซึ่งมีสิทธิออกเสียงมากกว่าร้อยละ 50.00 ของคะแนนเสียงทั้งหมด บริษัทจึงมีอำนาจในการควบคุมบริษัทดังกล่าว

เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2556 คณะกรรมการบริษัทได้มีมติให้บริษัทจ่ายเงินค่าหุ้นบริษัท เดอะ สपोर्ट คลับ จำกัด (TSC) จำนวน 5,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 128.11 บาท รวมจำนวน 0.64 ล้านบาท โดยเป็นหุ้นสามัญทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 25.00 ของจำนวนหุ้นจดทะเบียนทั้งสิ้น 20,000 หุ้น มีมูลค่าตามการจดทะเบียนจำนวน 2.00 ล้านบาท บริษัทมีตัวแทนในคณะกรรมการซึ่งมีสิทธิออกเสียงมากกว่าร้อยละ 50.00 ของคะแนนเสียงทั้งหมด บริษัทจึงมีอำนาจในการควบคุมบริษัทดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2560 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น TSC มีมติให้เลิกกิจการ และได้ดำเนินการจดทะเบียนเลิกกิจการกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเสร็จ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2560 ขณะนี้อยู่ระหว่างการชำระบัญชี

คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2560 เห็นชอบในหลักการให้บริษัทจัดตั้ง NBN Co และ บมจ.กสท จัดตั้ง NGDC Co ตามที่ ดศ. เสนอ บริษัทจึงได้ดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทดังกล่าวต่อกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2560 จำนวน 200,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท รวมทุนจดทะเบียน 20.00 ล้านบาท เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยบริษัทถือหุ้นร้อยละ 99.9985

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินรวม									
บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน ประเทศ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	ส่วนที่ชำระแล้ว	สัดส่วนของ การถือหุ้น (ร้อยละ)	เงินลงทุน ตามราคาทุน	ผลสะสมของ		เงินลงทุนตามวิธี ส่วนได้เสีย - สุทธิ
							ส่วนแบ่งผล กำไร(ขาดทุน)	ค่าเผื่อการต่อจ่าย ของเงินลงทุน	
บริษัทรวม									
บริษัท เทลการ์ต จำกัด	ผลิตบัตรเครดิตแบบ Chip Card	ไทย	ผู้ถือหุ้น	50.00	26.00	13.00	(13.00)	-	-
บริษัท แอดวานซ์ ค้าค้าเน็ทเวิร์ค คอมมิวนิตีเซ็นส์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่าน สายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	957.52	48.12	460.76	(412.30)	(48.46)	-
บริษัท เสนโซ่ค้าค้าคอม จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่าน สายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	136.47	49.00	108.29	(57.93)	(50.36)	-
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิตีเซ็น เซอร์วิสส จำกัด	ดูแลโครงข่ายและดำเนินกิจกรรม ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	100.00	30.00	30.00	4.85	-	34.85
รวมเงินลงทุนในบริษัทรวม						612.05	(478.38)	(98.82)	34.85

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินรวม

บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน ประเทศ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	ส่วนที่ชำระแล้ว	สัดส่วนของ		ผลสะสมของ		เงินลงทุน ตามราคาทุน	ค่าเผื่อการต่อค่า ของเงินลงทุน	เงินลงทุนตามวิธี ส่วนได้เสีย - สุทธิ
					การถือหุ้น (ร้อยละ)	เงินลงทุน	ส่วนแบ่งผล กำไร(ขาดทุน)				
บริษัทรวม											
บริษัท เทลการ์ด จำกัด	ผลิตภัณฑ์พลาสติกแบบ Chip Card	ไทย	ผู้ถือหุ้น	50.00	26.00	13.00	(13.00)				
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิตีส์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่าน สายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	957.52	48.12	460.76	(412.30)			(48.46)	
บริษัท เสนโซดาต้าคอม จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่าน สายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	136.47	49.00	108.29	(57.93)			(50.36)	
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิตีส์ เซอร์วิส จำกัด	ดูแลโครงข่ายและดำเนินการ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	100.00	30.00	30.00	4.52				34.52
รวมเงินลงทุนในบริษัทรวม						612.05	(478.71)			(98.82)	34.52

ทุนที่ออกได้มีการชำระเต็มมูลค่าแล้ว ยกเว้นบริษัท เสนโซดาต้าคอม จำกัด มีทุนจดทะเบียนมูลค่า 221.00 ล้านบาท ชำระมูลค่าแล้วจำนวน 136.47 ล้านบาท

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทร่วมและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน		ลักษณะ ความสัมพันธ์	ทุนที่ชำระแล้ว	สัดส่วนของ				
		ประเทศ	ความสัมพัทธ์			การถือหุ้น (ร้อยละ)	เงินลงทุน ตามราคาทุน	ค่าเผื่อการตัดย่ำค่า ของเงินลงทุน	เงินลงทุน ตามราคาทุน-สุทธิ	
บริษัทร่วม										
บริษัท เทลการ์ต จำกัด	ผลิตภัณฑ์พลาสติกแบบ Chip Card	ไทย	ผู้ถือหุ้น	50.00	26.00	13.00	(13.00)	-		
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ทเวอร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	957.52	48.12	460.76	(460.76)	-		
บริษัท เสนโซดาต้าคอม จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	136.47	49.00	108.29	(108.29)	-		
บริษัท ไมโปส คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเสส จำกัด	ดูแลโครงข่ายและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	100.00	30.00	30.00	-	30.00		
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม						612.05	(582.05)	30.00		
บริษัทย่อย										
บริษัท เอ ซี โมบาย จำกัด	โทรคมนาคม	ไทย	ผู้ถือหุ้น	1,200.00	98.60	1,056.13	(165.41)	890.72		
บริษัท ทีโอที เอพโซลิสซิ่ง เซอร์วิส จำกัด	ให้บริการรับจ้างเหมาทั่วไป	ไทย	ผู้ถือหุ้น	4.81	25.00	1.25	-	1.25		
บริษัท เดอะ สपोर्ट คลับ จำกัด	ประกอบกิจการบริหารจัดการลิขสิทธิ์และสิทธิ ประโยชน์ของกิจการ (อยู่ระหว่างการชำระบัญชี)	ไทย	ผู้ถือหุ้น	2.00	25.00	0.64	(0.64)	-		
บริษัท โครข่ายโปรดแมนด์แห่งชาติ จำกัด	โทรคมนาคม	ไทย	ผู้ถือหุ้น	20.00	99.9985	20.00	-	20.00		
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย						1,078.02	(166.05)	911.97		
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย						1,690.07	(748.10)	941.97		

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทร่วมและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัท	ประเภทธุรกิจ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	ที่ตั้ง ในประเทศ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	สัดส่วนของ การถือหุ้น (ร้อยละ)	เงินลงทุน	ค่าเผื่อการตัดยค่า	เงินลงทุน
						ตามราคาทุน	ของเงินลงทุน	ตามราคาทุน
บริษัทร่วม								
บริษัท เทลการ์ต จำกัด	ผลิตภัณฑ์พลาสติกแบบ Chip Card	ผู้ถือหุ้น	ไทย	ผู้ถือหุ้น	26.00	13.00	(13.00)	-
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ทเวอร์ค คอมพิวเตอร์เซ็นส์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ผู้ถือหุ้น	ไทย	ผู้ถือหุ้น	48.12	460.76	(460.76)	-
บริษัท เสนโตะด้าคอม จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ผู้ถือหุ้น	ไทย	ผู้ถือหุ้น	49.00	108.29	(108.29)	-
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเซส จำกัด	ดูแลโครงข่ายและดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย	ผู้ถือหุ้น	ไทย	ผู้ถือหุ้น	30.00	30.00	-	30.00
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม					612.05	(582.05)		30.00
บริษัทย่อย								
บริษัท เอ ซี ที โนมบาย จำกัด	โทรคมนาคม	ผู้ถือหุ้น	ไทย	ผู้ถือหุ้น	98.60	1,056.12	(165.41)	890.71
บริษัท ทีไอที เอทซ์อีซีเอสเซอร์วิสเซส จำกัด	ให้บริการรับจ้างเหมาทั่วไป	ผู้ถือหุ้น	ไทย	ผู้ถือหุ้น	25.00	1.25	-	1.25
บริษัท เดอะ สपोर्ट คลับ จำกัด	ประกอบกิจการบริหารจัดการสิทธิและสิทธิ ประโยชน์ของกิจการ (อยู่ระหว่างการชำระบัญชี)	ผู้ถือหุ้น	ไทย	ผู้ถือหุ้น	25.00	0.64	(0.64)	-
บริษัท ไครงขายเบรดแอนด์เพนซ์ชาติ จำกัด	โทรคมนาคม	ผู้ถือหุ้น	ไทย	ผู้ถือหุ้น	99.9985	20.00	-	20.00
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย					1,078.01	(166.05)		911.96
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย					1,690.06	(748.10)		941.96

รายละเอียดของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และกำไรขาดทุนของบริษัทรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบแสดงฐานะการเงิน

	บริษัท เทลการ์ด จำกัด		บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด		บริษัท เลนโซ่ ดาต้าคอม จำกัด		บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเสส จำกัด		รวม	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์หมุนเวียน	5.42	5.23	101.43	102.55	15.29	14.54	16.53	15.40	138.67	137.72
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	11.04	11.04	12.83	12.33	28.47	30.07	100.06	100.05	152.40	153.49
หนี้สินหมุนเวียน	74.66	71.24	13.36	14.08	0.04	0.08	0.44	0.39	88.50	85.79
หนี้สินไม่หมุนเวียน	-	-	0.05	0.05	-	-	-	-	0.05	0.05
รวมสินทรัพย์(หนี้สิน)สุทธิ	(58.20)	(54.97)	100.85	100.75	43.72	44.53	116.15	115.06	202.52	205.37

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

	บริษัท เทลการ์ด จำกัด		บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด		บริษัท เลนโซ่ ดาต้าคอม จำกัด		บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเสส จำกัด		รวม	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
รายได้	0.16	0.16	0.90	3.10	0.66	0.54	1.88	1.88	3.60	5.68
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	(3.23)	(3.26)	0.10	0.03	(0.81)	(0.60)	1.09	1.10	(2.85)	(2.73)
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	(3.23)	(3.26)	0.10	0.03	(0.81)	(0.60)	1.09	1.10	(2.85)	(2.73)

กระทบบยอดรายการข้อมูลทางการเงิน มีดังนี้

	บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเสส จำกัด	
	2562	2561
สินทรัพย์ต้นปี - สุทธิ	115.06	113.96
กำไรระหว่างปี	1.09	1.10
สินทรัพย์ปลายปี - สุทธิ	116.15	115.06
ส่วนได้เสียในบริษัทร่วม (ร้อยละ)	30.00	30.00
มูลค่าตามบัญชี	34.85	34.52

เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2560 บริษัทได้ยกเลิกสัญญาเช่าสินทรัพย์โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 ย่านความถี่ 2000 IMT (3G) กับบริษัทย่อย ขณะนี้บริษัทพิจารณาเห็นชอบแผนธุรกิจในการดำเนินการร่วมกัน โดยแผนธุรกิจดังกล่าวจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อยู่ระหว่างรอคณะกรรมการ บริษัท เอ ซี ที โมบาย จำกัด (ACT) ชุดใหม่พิจารณาแผนธุรกิจ อย่างไรก็ตามบริษัทประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากเงินลงทุนดังกล่าวแล้ว คาดว่าไม่ต่ำกว่าราคาตามบัญชีของเงินลงทุน เนื่องจากสินทรัพย์สุทธิของ ACT ประกอบด้วย เงินสด และลูกหนี้การค้า ที่ไม่มีความเสี่ยง บริษัทจึงไม่ได้บันทึกการด้อยค่าเงินลงทุนใน ACT เพิ่มเติม

16 เงินให้กู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	139.29	175.18	139.29	175.18
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	-	-	60.00
	<u>139.29</u>	<u>175.18</u>	<u>139.29</u>	<u>235.18</u>
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	183.39	224.88	183.39	224.88
หัก เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน - ส่วนที่ครบกำหนดภายในหนึ่งปี	(32.93)	(38.09)	(32.93)	(38.09)
	<u>150.46</u>	<u>186.79</u>	<u>150.46</u>	<u>186.79</u>
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(11.17)	(11.61)	(11.17)	(11.61)
	<u>139.29</u>	<u>175.18</u>	<u>139.29</u>	<u>175.18</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินให้กู้ยืมข้างต้นประกอบด้วยลูกหนี้กองทุนสวัสดิการสงเคราะห์ฯ จำนวนเงิน 63.79 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 71.49 ล้านบาท) (ซึ่งรวมเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินบริษัทตามที่อธิบายในหมายเหตุ 2.20.2.2) และลูกหนี้บริษัท จำนวนเงิน 119.60 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 153.39 ล้านบาท) ทั้งนี้เงินให้พนักงานกู้ยืมคิดอัตราดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ประเภทฝากประจำ 12 เดือน โดยมีหลักทรัพย์และ/หรือบุคคลค้ำประกันเต็มจำนวน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับประเภทของเงินกู้ โดยบริษัทจะหักชำระเงินกู้จากเงินเดือนเป็นประจำทุกเดือน ตามมติคณะกรรมการ เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2548 ได้อนุมัติให้บริษัทรับโอนลูกหนี้พนักงานที่กู้ยืมเงินจากกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์ฯ กรณีที่พนักงานโอนย้ายไปเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นลูกหนี้ของบริษัทแทน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	2562	2561	2562	2561
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	-	40.00	60.00
หัก เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย - ส่วนที่ครบกำหนดภายในหนึ่งปี	-	-	(40.00)	-
	-	-	-	60.00

วันที่ 24 พฤษภาคม 2561 NBN Co ทำสัญญากู้ยืมเงินจากบริษัท จำนวน 200.00 ล้านบาท เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนและเสริมสภาพคล่อง ระยะเวลา 5 ปี อัตราดอกเบี้ยใช้อัตราค่าเฉลี่ยดอกเบี้ย MLR-1 ของ 4 ธนาคารใหญ่ โดยทำการเบิกถอนไปแล้ว 2 งวด รวมเป็นเงิน 60.00 ล้านบาท และในไตรมาส 4/2562 NBN Co ได้ชำระเงินต้นให้บริษัท จำนวน 20.00 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 คงเหลือเงินต้นค้างชำระ 40.00 ล้านบาท

17 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม
ราคาทุน	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	526.26
โอนย้าย	44.77
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 1 มกราคม 2562	571.03
โอนย้าย	(0.14)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	570.89
ค่าเผื่อการด้อยค่า	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	(174.83)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 1 มกราคม 2562	(174.83)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	(174.83)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	351.43
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 1 มกราคม 2562	396.20
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	396.06
มูลค่ายุติธรรม	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	653.76

ราคาทุน	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	526.26
โอนย้าย	44.77
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 1 มกราคม 2562	571.03
โอนย้าย	(0.14)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	570.89
ค่าเผื่อการด้อยค่า	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	(174.83)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 1 มกราคม 2562	(174.83)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	(174.83)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	351.43
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 1 มกราคม 2562	396.20
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	396.06
มูลค่ายุติธรรม	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	653.76

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเป็นที่ดินที่ยังไม่ระบุวัตถุประสงค์ บางส่วนใช้ราคาประเมินโดยบริษัท จัสติส พร็อพเพอร์ตี้ แอนด์ แอพไพร์ซัล จำกัด (จัสติสฯ) ซึ่งเป็นผู้ประเมินราคาอิสระ โดยวิธีเปรียบเทียบราคาตลาด และบางส่วนใช้ราคาประเมินโดยบริษัท ซึ่งใช้หลักการเดียวกับจัสติสฯ เป็นข้อมูลระดับ 2 ของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทไม่มีการรับรู้ค่าเผื่อจากการด้อยค่าเพิ่ม (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : ไม่มีการรับรู้ค่าเผื่อจากการด้อยค่า)

รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนมีจำนวนไม่เป็นสาระสำคัญ

18 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

	งบการเงินรวม														
	ที่ดินและส่วน ปรับปรุงที่ดิน	อาคารสิ่งปลูกสร้าง และ อุปกรณ์อำนวยความสะดวก	อุปกรณ์ โครงการขาย	เครื่องตกแต่งและ เครื่องใช้สำนักงาน	เครื่อง คอมพิวเตอร์และ อุปกรณ์	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง	รวม							
ราคาทุน															
ราคาทุน ณ 1 มกราคม 2561	6,685.96	22,694.24	494,155.10	5,586.95	10,813.78	580.48	2,597.02	543,113.53							
จัดประเภทใหม่	4122.91)	139.29	(60.02)	(1.13)	-	-	-	(44.77)							
ซื้อสินทรัพย์	-	-	150.93	90.53	40.36	10.74	3,397.71	3,690.27							
รับโอน(โอน)สินทรัพย์	0.08	40.76	4,483.03	5.34	103.40	-	(4,632.52)	0.09							
จากการบริจาค	2.01	0.36	3.30	0.01	0.02	-	-	5.70							
จำหน่ายสินทรัพย์	(0.01)	(30.85)	(5,026.23)	(75.52)	(170.71)	(0.54)	-	(5,303.86)							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	6,565.13	22,843.80	493,706.11	5,606.18	10,786.85	590.68	1,362.21	541,460.96							
จัดประเภทใหม่	0.14	98.72	(118.82)	20.08	0.02	-	-	0.14							
ซื้อสินทรัพย์	-	0.06	119.35	140.03	29.23	(0.30)	4,580.30	4,868.67							
รับโอน(โอน)สินทรัพย์	17.84	209.61	3,657.74	7.19	14.00	-	(3,906.38)	-							
จากการบริจาค/สัมปทาน	4.24	4.28	578.71	0.01	-	0.31	-	587.55							
จำหน่ายสินทรัพย์	(0.20)	(46.87)	(98,172.17)	(534.52)	(136.60)	-	-	(98,890.36)							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	6,587.15	23,109.60	399,770.92	5,238.97	10,693.50	590.69	2,036.13	448,026.96							
ค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการตัดต่อ															
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	(1,601.46)	(17,365.80)	(435,318.43)	(5,207.76)	(10,552.57)	(572.04)	-	(470,618.06)							
ปรับปรุง/จัดประเภทใหม่	0.13	(84.59)	59.16	1.31	-	-	-	(23.99)							
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี (หมายเหตุ 35)	(14.88)	(628.71)	(10,716.99)	(163.80)	(140.54)	(5.84)	-	(11,670.76)							
ขาดทุนจากการตัดต่อ (หมายเหตุ 35)	0.66	21.63	(233.19)	(1.46)	(0.19)	-	-	(212.55)							
โอน(รับโอน)สินทรัพย์	-	-	(3.29)	(0.09)	-	-	-	(3.38)							
จำหน่ายสินทรัพย์	0.02	30.76	4,965.53	75.03	170.61	0.54	-	5,242.49							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	(1,615.55)	(18,026.71)	(441,247.21)	(5,296.77)	(10,522.69)	(577.34)	-	(477,286.25)							
ปรับปรุง/จัดประเภทใหม่	-	(99.04)	(617.14)	(20.18)	-	-	-	(736.36)							
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี (หมายเหตุ 35)	(4.73)	(551.96)	(9,013.04)	(142.98)	(110.11)	(3.89)	-	(9,826.71)							
ขาดทุนจากการตัดต่อ (หมายเหตุ 35)	-	-	953.00	0.01	-	-	-	953.01							
จำหน่ายสินทรัพย์	0.20	44.90	95,375.04	534.26	136.58	0.01	-	96,090.99							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	(1,620.06)	(18,632.81)	(354,549.35)	(4,925.66)	(10,496.22)	(581.22)	-	(390,805.32)							

งบการเงินรวม

	ที่ดินและส่วน ปรับปรุงที่ดิน	อาคารสิ่งปลูกสร้าง และ อุปกรณ์อำนวยความสะดวก สะทว	อุปกรณ์ โครงสร้าง	เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือและอุปกรณ์	เครื่องตกแต่งและ คอมพิวเตอร์และ อุปกรณ์	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง	รวม
มูลค่าสุทธิทางบัญชี								
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	5,084.50	5,328.44	58,836.67	379.19	261.21	8.44	2,597.02	72,495.47
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	4,949.60	4,817.09	52,458.90	309.41	264.16	13.34	1,362.21	64,174.71
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	4,967.09	4,476.79	45,221.57	313.31	197.28	9.47	2,036.13	57,221.64

✓

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	ที่ดินและส่วน ปรับปรุงที่ดิน	อาคารสิ่งปลูกสร้าง และ อุปกรณ์อำนวยความสะดวก	อุปกรณ์ โครงการ	เครื่องตกแต่งและ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือและอุปกรณ์	เครื่อง คอมพิวเตอร์และ อุปกรณ์	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง	รวม
ราคาทุน								
ราคาทุน ณ 1 มกราคม 2561	6,685.96	22,693.74	492,354.95	5,584.47	10,813.78	580.48	2,597.02	541,310.40
จัดประเภทใหม่	(122.91)	139.29	(60.02)	(1.13)	-	-	-	(44.77)
ซื้อสินทรัพย์	-	-	150.93	90.36	40.36	10.74	3,397.71	3,690.10
รับโอน(โอน)สินทรัพย์	0.08	40.76	4,483.03	5.25	103.40	-	(4,632.52)	-
จากการบริจาค	2.01	0.36	3.30	0.01	0.02	-	-	5.70
จำหน่ายสินทรัพย์	(0.01)	(30.85)	(5,026.23)	(75.52)	(170.71)	(0.54)	-	(5,303.86)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 1 มกราคม 2562	6,565.13	22,843.30	491,905.96	5,603.44	10,786.85	590.68	1,362.21	539,657.57
จัดประเภทใหม่	0.14	98.72	(118.82)	20.08	0.02	-	-	0.14
ซื้อสินทรัพย์	-	0.06	119.35	139.66	29.23	(0.30)	4,580.30	4,868.30
รับโอน(โอน)สินทรัพย์	17.84	209.61	3,657.74	7.19	14.00	-	(3,906.38)	-
จากการบริจาค/สัมปทาน	4.24	4.28	578.71	0.01	-	0.31	-	587.55
จำหน่ายสินทรัพย์	(0.20)	(46.87)	(98,172.17)	(534.52)	(136.60)	-	-	(98,890.36)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	6,587.15	23,109.10	397,970.77	5,235.86	10,693.50	590.69	2,036.13	446,223.20
ค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า								
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	(1,601.46)	(17,365.63)	(433,859.53)	(5,205.77)	(10,552.57)	(572.04)	-	(469,157.00)
ปรับปรุง/จัดประเภทใหม่	0.13	(84.59)	59.16	1.31	-	-	-	(23.99)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี (หมายเหตุ 35)	(14.88)	(628.71)	(10,538.09)	(163.60)	(140.54)	(5.84)	-	(11,491.66)
ขาดทุนจากการด้อยค่า (หมายเหตุ 35)	0.66	21.63	(70.84)	(1.46)	(0.19)	-	-	(50.20)
โอน(รับ)โอน)สินทรัพย์	-	-	(3.29)	-	-	-	-	(3.29)
จำหน่ายสินทรัพย์	0.02	30.76	4,965.53	75.03	170.61	0.54	-	5,242.49
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 1 มกราคม 2562	(1,615.53)	(18,026.54)	(439,447.06)	(5,294.49)	(10,522.69)	(577.34)	-	(475,483.65)
ปรับปรุง/จัดประเภทใหม่	-	(99.04)	(617.14)	(20.18)	-	-	-	(736.36)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี (หมายเหตุ 35)	(4.73)	(551.96)	(9,013.04)	(142.78)	(110.11)	(3.89)	-	(9,826.51)
ขาดทุนจากการด้อยค่า (หมายเหตุ 35)	-	-	953.00	0.01	-	-	-	953.01
จำหน่ายสินทรัพย์	0.20	44.90	95,375.04	534.26	136.58	0.01	-	96,090.99
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	(1,620.06)	(18,632.64)	(352,749.20)	(4,923.18)	(10,496.22)	(581.22)	-	(389,002.52)

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	ที่ดินและส่วน ปรับปรุงที่ดิน	อาคารสิ่งปลูกสร้าง และ อุปกรณ์อำนวยความสะดวก	อุปกรณ์ โทรข่าย	เครื่องตกแต่งและ เครื่องใช้สำนักงาน	เครื่อง คอมพิวเตอร์และ อุปกรณ์	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง	รวม
มูลค่าสุทธิทางบัญชี								
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	5,084.50	5,328.11	58,495.42	378.70	261.21	8.44	2,597.02	72,153.40
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	4,949.60	4,816.76	52,458.90	308.95	264.16	13.34	1,362.21	64,173.92
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	4,967.09	4,476.46	45,221.57	312.68	197.28	9.47	2,036.13	57,220.68

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในงบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 แสดงราคาตามบัญชีจำนวน 57,220.68 ล้านบาท โดยรวมสินทรัพย์โครงข่าย 3G จำนวน 6,205.92 ล้านบาท ที่ส่วนใหญ่แสดงในรายการสินทรัพย์ประเภทอุปกรณ์โครงข่าย และฝ่ายบริหารของบริษัทได้พิจารณาแผนการใช้สินทรัพย์โครงข่าย 3G เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 9,826.71 ล้านบาท และ 9,826.51 ล้านบาท ตามลำดับ (ปี 2561 : 11,670.76 ล้านบาท และ 11,491.66 ล้านบาท ตามลำดับ)

19 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

	งบการเงินรวม				
	สิทธิ-ระบบ จัดการเรียน การสอน	ค่าลิขสิทธิ์ การใช้ ซอฟต์แวร์	สิทธิในการ ถือครองคลื่น ความถี่	สิทธิการใช้ เคเบิลใต้น้ำ ระหว่าง ประเทศ	รวม
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	8.74	2,310.81	4,187.21	591.20	7,097.96
เพิ่มขึ้น	-	52.24	-	-	52.24
ตัดจำหน่าย	(8.74)	(200.56)	-	-	(209.30)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 1 มกราคม 2562	-	2,162.49	4,187.21	591.20	6,940.90
เพิ่มขึ้น	-	48.45	-	-	48.45
ตัดจำหน่าย	-	(19.79)	-	-	(19.79)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	-	2,191.15	4,187.21	591.20	6,969.56
ค่าตัดจำหน่าย					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	(8.74)	(2,176.37)	(2,299.07)	(280.24)	(4,764.42)
ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี (หมายเหตุ 35)	-	(48.87)	(249.23)	(39.63)	(337.73)
ตัดจำหน่าย	8.74	200.56	-	-	209.30
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 1 มกราคม 2562	-	(2,024.68)	(2,548.30)	(319.87)	(4,892.85)
ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี (หมายเหตุ 35)	-	(53.94)	(249.23)	(39.63)	(342.80)
ตัดจำหน่าย	-	19.80	-	-	19.80
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	-	(2,058.82)	(2,797.53)	(359.50)	(5,215.85)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	-	134.44	1,888.14	310.96	2,333.54
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 1 มกราคม 2562	-	137.81	1,638.91	271.33	2,048.05
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	-	132.33	1,389.68	231.70	1,753.71

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	สิทธิ-ระบบ จัดการเรียน การสอน	ค่าลิขสิทธิ์ การใช้ ซอฟต์แวร์	สิทธิในการ ถือครองคลื่น ความถี่	สิทธิการใช้ เคเบิลใต้น้ำ ระหว่าง ประเทศ	รวม
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	8.74	2,310.00	4,187.21	591.20	7,097.15
เพิ่มขึ้น	-	52.24	-	-	52.24
ตัดจำหน่าย	(8.74)	(200.56)	-	-	(209.30)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 1 มกราคม 2562	-	2,161.68	4,187.21	591.20	6,940.09
เพิ่มขึ้น	-	48.44	-	-	48.44
ตัดจำหน่าย	-	(19.80)	-	-	(19.80)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	-	2,190.32	4,187.21	591.20	6,968.73
ค่าตัดจำหน่าย					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	(8.74)	(2,176.01)	(2,299.07)	(280.24)	(4,764.06)
ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี (หมายเหตุ 35)	-	(48.80)	(249.23)	(39.63)	(337.66)
ตัดจำหน่าย	8.74	200.56	-	-	209.30
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 1 มกราคม 2562	-	(2,024.25)	(2,548.30)	(319.87)	(4,892.42)
ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี (หมายเหตุ 35)	-	(53.87)	(249.23)	(39.63)	(342.73)
ตัดจำหน่าย	-	19.80	-	-	19.80
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	-	(2,058.32)	(2,797.53)	(359.50)	(5,215.35)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	-	133.99	1,888.14	310.96	2,333.09
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 1 มกราคม 2562	-	137.43	1,638.91	271.33	2,047.67
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	-	132.00	1,389.68	231.70	1,753.38

การตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ในงบการเงินรวมจำนวน 342.80 ล้านบาท และงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 342.73 ล้านบาท (ปี 2561 : 337.73 ล้านบาท และ 337.66 ล้านบาท ตามลำดับ) ได้รวมอยู่ในต้นทุนในการให้บริการในงบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จ จำนวน 289.13 ล้านบาท (ปี 2561 : 289.13 ล้านบาท) รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร 53.67 ล้านบาท และ 53.60 ล้านบาท ตามลำดับ (ปี 2561 : 48.60 ล้านบาท และ 48.53 ล้านบาท ตามลำดับ) ✎

20 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะใช้ประโยชน์ภายในหนึ่งปี	119.01	78.90	119.01	78.90
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะใช้ประโยชน์เกินกว่าหนึ่งปี	3,531.01	4,100.78	3,525.50	4,095.65
	<u>3,650.02</u>	<u>4,179.68</u>	<u>3,644.51</u>	<u>4,174.55</u>
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะจ่ายชำระภายในหนึ่งปี	(696.39)	(446.18)	(696.39)	(446.18)
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะจ่ายชำระเกินกว่าหนึ่งปี	(1,413.69)	(2,459.60)	(1,412.73)	(2,458.70)
	<u>(2,110.08)</u>	<u>(2,905.78)</u>	<u>(2,109.12)</u>	<u>(2,904.88)</u>
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	<u>1,539.94</u>	<u>1,273.90</u>	<u>1,535.39</u>	<u>1,269.67</u>

รายการเคลื่อนไหวของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ณ วันที่ 1 มกราคม	1,273.90	1,102.35	1,269.67	1,099.46
เพิ่ม(ลด)ในกำไรหรือขาดทุน (หมายเหตุ 34)	477.09	1.34	476.77	-
เพิ่ม(ลด)ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (หมายเหตุ 34)	(211.05)	170.21	(211.05)	170.21
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>1,539.94</u>	<u>1,273.90</u>	<u>1,535.39</u>	<u>1,269.67</u>

ส่วนประกอบของสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	บันทึกเป็น รายได้ (รายจ่าย)ใน กำไรหรือ ขาดทุน	บันทึกเป็น รายได้ (รายจ่าย)ใน กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเผื่อการด้อยค่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	2,781.44	(1,045.97)	-	1,735.47
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	1,388.95	477.15	39.16	1,905.26
ประมาณการหนี้สินวันลาพักร้อนสะสม	9.29	-	-	9.29
รวมสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	4,179.68	(568.82)	39.16	3,650.02
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
เงินลงทุนเผื่อขาย (หมายเหตุ 34)	(446.18)	-	(250.21)	(696.39)
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จากค่าเสื่อมราคาสะสม อื่นๆ	(2,458.70)	1,045.97	-	(1,412.73)
	(0.90)	(0.06)	-	(0.96)
รวมหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(2,905.78)	1,045.91	(250.21)	(2,110.08)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	1,273.90	477.09	(211.05)	1,539.94

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	บันทึกเป็น รายได้ (รายจ่าย)ใน กำไรหรือ ขาดทุน	บันทึกเป็น รายได้ (รายจ่าย)ใน กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเผื่อการด้อยค่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	2,781.44	(1,045.97)	-	1,735.47
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	1,383.82	476.77	39.16	1,899.75
ประมาณการหนี้สินวันลาพักร้อนสะสม	9.29	-	-	9.29
รวมสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	4,174.55	(569.20)	39.16	3,644.51
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
เงินลงทุนเผื่อขาย	(446.18)	-	(250.21)	(696.39)
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิจากค่าเสื่อมราคาสะสม	(2,458.70)	1,045.97	-	(1,412.73)
รวมหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(2,904.88)	1,045.97	(250.21)	(2,109.12)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	1,269.67	476.77	(211.05)	1,535.39

21 เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เจ้าหนี้การค้า	4,241.93	2,688.94	5,081.30	3,532.65
เจ้าหนี้อื่น	98.16	84.74	98.16	84.74
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	4,340.09	2,773.68	5,179.46	3,617.39

22 เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้

เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้เป็นเจ้าหนี้ที่บริษัทต้องจ่ายส่วนแบ่งรายได้ให้ตามข้อกำหนดในสัญญาความร่วมมือการทำงานและร่วมลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เจ้าหนี้ส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียกเก็บเงิน				
แทนบริษัทเอกชนคู่สัญญา				
การให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน	3,247.77	3,415.24	3,247.77	3,415.24
การให้บริการโทรศัพท์สาธารณะ	31.17	14.48	31.17	14.48
	3,278.94	3,429.72	3,278.94	3,429.72
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้การค้าส่วนที่บริษัทเอกชนคู่สัญญา				
ต้องรับผิดชอบ	(3,127.31)	(3,275.11)	(3,127.31)	(3,275.11)
เจ้าหนี้ส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียกเก็บเงิน				
แทนบริษัทเอกชนคู่สัญญาสุทธิ	151.63	154.61	151.63	154.61
การให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงตามเส้นทางรถไฟ	-	13,497.13	-	13,497.13
การให้บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	50.83	51.06	50.83	51.06
อื่น ๆ	12.49	12.62	12.49	12.62
รวมเจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้ (หมายเหตุ 7)	214.95	13,715.42	214.95	13,715.42

วันที่ 24 มีนาคม 2563 สำนักงานอัยการสูงสุดได้แจ้งคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี เป็นผลให้บริษัทไม่ต้องชำระส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงตามเส้นทางรถไฟ บริษัทจึงกลับรายการเจ้าหนี้ส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงตามเส้นทางรถไฟ คู่กับรายได้อื่น และภาษีที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ (หมายเหตุ 13, 32) *ด*

23 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม	8.25	14.21	8.25	14.21
ค่าบริการรับแจ้งเหตุขัดข้องและซ่อมบำรุงเลขหมาย	378.40	378.40	378.40	378.40
โบนัสค้างจ่าย	1,061.79	141.54	1,061.79	141.54
ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม และภาษีสรรพสามิต	4,123.80	4,005.12	4,123.80	4,005.12
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น	2,920.94	2,615.79	3,039.93	2,677.29
รวมค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (หมายเหตุ 7)	8,493.18	7,155.06	8,612.17	7,216.56

24 เงินประกันการใช้โทรศัพท์

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2544 เป็นต้นมาได้กำหนดว่า ผู้ให้บริการโทรคมนาคมไม่อาจเรียกเก็บเงินประกันการใช้โทรศัพท์ หรือเงินอื่นอันมีลักษณะเป็นการเรียกเก็บเงินล่วงหน้า ซึ่งคณะกรรมการบริษัทในการประชุมเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2544 มีมติเห็นชอบให้บริษัทยกเลิกการเรียกเก็บเงินประกันทุกประเภท ทั้งบริการที่บริษัทดำเนินการเองและที่บริษัทได้ให้บริษัทเอกชนคู่สัญญาร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุนดำเนินการ โดยบริษัทได้กำหนด การคืนเงินประกันที่เรียกเก็บจากผู้ให้บริการเป็นหลายแนวทาง ซึ่งเริ่มดำเนินการคืนเงินประกันได้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2545 บริษัทจึงจัดประเภทเงินประกันการใช้โทรศัพท์เป็นหนี้สินหมุนเวียน บริษัทคงเหลือเงินประกันการใช้โทรศัพท์ที่ไม่สามารถติดต่อผู้รับเงินได้ และไม่มีภาระเคลื่อนไหวเกิน 10 ปี บริษัทจึงได้โอนเป็นรายได้อื่นในไตรมาส 4/2560 จำนวน 1,208.20 ล้านบาท ซึ่งบริษัท ได้ถือปฏิบัติตามหนังสือที่ กค. 0511/63591 ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2533 เรื่อง การโอนเงินประกันต่างๆ เข้าเป็นรายได้ ซึ่งระบุว่า “กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการให้บริษัทโอนเงินประกันต่างๆ ที่มีอายุค่างานเกิน 10 ปี และไม่สามารถติดต่อกับเจ้าของเงินได้แล้ว เข้าเป็นรายได้ของบริษัท และหากภายหลังปรากฏว่าผู้มีสิทธิมาขอรับเงินคืน ให้บริษัทจ่ายคืนเงินดังกล่าว โดยถือเป็นรายจ่ายของปีนั้นๆ” ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทได้โอนเงินประกันการใช้โทรศัพท์ที่เหลือเป็นรายได้อื่นทั้งจำนวน (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 287.16 ล้านบาท)

25 เงินรับ - โครงการของรัฐ รอการรับรู้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

เงินรับ - โครงการของรัฐ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
โครงการเน็ตประชารัฐ ระยะที่ 1	-	139.92	-	139.92
โครงการขยายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (Big Rock)	222.76	596.59	222.76	596.59
โครงการสร้างการรับรู้	-	17.07	-	17.07
โครงการเน็ตอาสาประชารัฐ	1.00	21.53	1.00	21.53
โครงการพัฒนาเว็บไซต์ฯ	2.05	-	2.05	-
	225.81	775.11	225.81	775.11
เจ้าหนี้การค้า - โครงการของรัฐ	2.22	169.99	2.22	169.99
	228.03	945.10	228.03	945.10

เงินรับ - โครงการของรัฐ รอการรับรู้ ได้รวมเจ้าหนี้การค้า - โครงการของรัฐ (เจ้าหนี้ที่บริษัทได้จ้างให้ดำเนินการในโครงการของรัฐ ที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว แต่อยู่ระหว่างการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและการตรวจรับงาน เพื่อประกอบการเบิกจ่าย)

โครงการเน็ตประชารัฐ ระยะที่ 1

บริษัทได้รับมอบหมายจาก ศศ. ให้เป็นผู้ดำเนินการในการขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านสื่อสัญญาณสายเคเบิลใยแก้วนำแสง (FTTx) ให้ครอบคลุมหมู่บ้านเป้าหมาย จำนวน 24,700 หมู่บ้าน งบประมาณ 13,000.00 ล้านบาท ในลักษณะการเบิกจ่ายงบประมาณเช่นกัน ภายใต้กรอบแนวทางของ คณะกรรมการกำกับและติดตามการดำเนินงานโครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ (โครงการเน็ตประชารัฐ) โครงการนี้จะยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ บริษัทเริ่มดำเนินโครงการเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2559 และได้ทำการติดตั้งโครงข่ายในหมู่บ้านเป้าหมายได้ครบทั้งหมดแล้วเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ปิดโครงการแล้ว (หมายเหตุ 8)

โครงการขยายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (Big Rock)

บริษัทได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและปรับปรุงโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่เป็นเทคโนโลยีแบบเก่าให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วยสายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) ภายในวงเงินงบประมาณ 596.88 ล้านบาท ในลักษณะการเบิกจ่ายงบประมาณเช่นกัน โดยให้สร้างโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงไปยังโรงเรียนที่ยังไม่มีโครงข่ายฯ จำนวนไม่น้อยกว่า 3,196 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และสุขศาลาพระราชทาน จำนวนไม่น้อยกว่า 812 แห่ง ระยะเวลาดำเนินการโครงการตั้งแต่วันที่ 23 พฤษภาคม 2561 – 30 เมษายน 2562 และเพื่อให้บริษัทสามารถดำเนินโครงการได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ กรมบัญชีกลางจึงอนุมัติให้ สป.ศศ. ขยายเวลาการเก็บรักษาเงินงบประมาณไว้ใช้จ่ายต่อไปจนถึงวันทำการสุดท้ายของเดือนมีนาคม 2563 ตามหนังสือที่ กค 0402.5/52073 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2562 (หมายเหตุ 8)

โครงการสร้างการรับรู้

บริษัทได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการสร้างการรับรู้ เพื่อดำเนินการกิจกรรมย่อยการสร้างการรับรู้ในการใช้ประโยชน์โครงข่าย และส่งเสริมการใช้งานแก่ประชาชน ภายในวงเงินงบประมาณ 68.09 ล้านบาท ในลักษณะการเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน โดยให้สร้าง การรับรู้การใช้ประโยชน์ และการรู้เท่าทันเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น จัดทำคู่มือการสอน คู่มือประชาชน และสื่อดิจิทัลต่างๆ พร้อมทั้งให้สร้าง ผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัลระดับตำบล ด้วยการพัฒนาวิทยากรแกนนำอย่างน้อย 100 คน อบรมพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัลระดับ ชุมชนให้แก่บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและที่เกี่ยวข้องกับโครงการ จำนวน 8,400 คน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ปิดโครงการแล้ว (หมายเหตุ 8)

โครงการเน็ตอาสาประชารัฐ

บริษัทได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการเน็ตอาสาประชารัฐเพื่อสร้างกลไกการทำงานในพื้นที่เน็ตประชารัฐ ภายในวงเงินงบประมาณ 23.65 ล้านบาท ในลักษณะการเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน โดยให้สร้างเครือข่ายอาสาสมัคร “เน็ตอาสาประชารัฐ” ให้เป็นเครือข่าย การทำงานระดับพื้นที่หมู่บ้านเน็ตประชารัฐ ทำหน้าที่รายงานข้อมูลข่าวสาร แจ้งเหตุ สื่อสารระหว่างประชาชน กับหน่วยงานของรัฐ พัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัลระดับหมู่บ้าน ฯลฯ ซึ่งกำหนดเป้าหมายไว้อย่างน้อย 24,700 หมู่บ้าน ระยะเวลาดำเนินการ โครงการตั้งแต่วันที่ 26 กันยายน 2561 – 28 มิถุนายน 2562 และเพื่อให้บริษัทสามารถดำเนินโครงการได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ กรมบัญชีกลางจึงอนุมัติให้ สป.ดศ. ขยายเวลาการเก็บรักษาเงินงบประมาณไว้ใช้จ่ายต่อไปจนถึงวันทำการสุดท้ายของเดือนมีนาคม 2563 ตามหนังสือที่ กค 0402.5/52073 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2562 (หมายเหตุ 8)

โครงการพัฒนาเว็บไซต์สำหรับบูรณาการความร่วมมือภาครัฐ เอกชน และประชาชน ต่อการป้องกันข่าวปลอมทางโลกดิจิทัล เพื่อสร้างประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

บริษัทได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการพัฒนาเว็บไซต์สำหรับบูรณาการความร่วมมือภาครัฐ เอกชน และประชาชน ต่อการป้องกันข่าว ปลอมทางโลกดิจิทัล เพื่อสร้างประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม ภายในวงเงินงบประมาณ 2.05 ล้านบาท ในลักษณะการ เบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน เพื่อเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร และตรวจสอบข่าวสาร หรือข้อมูลอันเป็นเท็จ ข้อมูล หรือข่าวสารที่มีการติดต่อข้อมูล เนื้อหา การนำเสนอข้อมูลข่าวสารโดยปราศจากข้อเท็จจริง พร้อมทั้งสนับสนุนและส่งเสริม การดำเนินงานร่วมกับภาคประชารัฐ สามารถตรวจสอบ สอบถาม และร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด ต่อการเผยแพร่ข่าวสาร หรือข้อมูลอันเป็นเท็จ ระยะเวลาดำเนินโครงการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562 – 28 มีนาคม 2563 (หมายเหตุ 8)

26 หนี้สินหมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินรับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์	45.95	328.96	45.95	328.96
ภาษีขายที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	839.84	708.75	839.84	708.75
ภาษีขายสุทธิ	92.61	21.61	92.61	21.61
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,975.37	1,935.50	1,897.35	1,859.13
	<u>2,953.77</u>	<u>2,994.82</u>	<u>2,875.75</u>	<u>2,918.45</u>

27 หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย

27.1 เงินกู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม					
	2562			2561		
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม
เงินกู้จากธนาคาร						
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	-	-	1,859.11	1,859.11
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	-	-	-	2,788.65	2,788.65
รวมเงินกู้ยืม	-	-	-	-	4,647.76	4,647.76

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2562			2561		
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม
เงินกู้จากธนาคาร						
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	-	-	1,859.11	1,859.11
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	-	-	-	2,788.65	2,788.65
รวมเงินกู้ยืม	-	-	-	-	4,647.76	4,647.76

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม			
	2562		2561	
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ
เงินกู้ยืมทั้งสิ้น				
อัตราลอยตัว	-	-	-	4,647.76

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2562		2561	
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ
เงินกู้ยืมทั้งสิ้น				
อัตราลอยตัว	-	-	-	4,647.76

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ร้อยละ

	งบการเงินรวม			
	2562		2561	
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ
เงินกู้ยืมทั้งสิ้น				
เงินกู้จากธนาคาร	-	-	-	2.75

หน่วย : ร้อยละ

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2562		2561	
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ
เงินกู้ยืมทั้งสิ้น				
เงินกู้จากธนาคาร	-	-	-	2.75

ราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม			
	2562		2561	
	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
เงินกู้จากธนาคาร				
ในประเทศ	-	-	2,788.65	2,766.50

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2562		2561	
	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
เงินกู้จากธนาคาร				
ในประเทศ	-	-	2,788.65	2,766.50

มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมระยะยาวคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดในอนาคตคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่บริษัท คาดว่าจะต้องจ่าย ณ วันที่ในรายงาน

เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2554 บริษัทได้ทำสัญญากู้ยืมเงินกับธนาคาร 2 แห่ง เป็นจำนวนเงิน 14,707.39 ล้านบาท เพื่อใช้ลงทุน ในโครงการสร้างโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 (3G) ระยะเวลา 10 ปี อัตราดอกเบี้ยที่ใช้คำนวณเป็นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ เฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์รายใหญ่ 4 ราย และบวกด้วยอัตราร้อยละ 1.53 ต่อปี เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2562 บริษัทได้ชำระคืนเงินกู้ ครบถ้วนแล้ว dr

27.2 หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น (หมายเหตุ 7)	2,730.82	3,215.37	2,730.82	3,215.37

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 หนี้สินจากสัญญาเช่าการเงิน จำนวน 2,730.82 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 3,215.37 ล้านบาท) เป็นหนี้สินที่อยู่ในระหว่างข้อพิพาทที่ยังไม่ได้ช้อยุติ ได้ถูกจัดประเภทเป็นหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ตามรายละเอียดที่กล่าวในหมายเหตุ 7

28 ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน

28.1 ประมาณการหนี้สินหมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน

ประมาณการหนี้สินหมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน เป็นหนี้สินผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน - วันลาพักผ่อนประจำปี ซึ่งให้สิทธิยกวันลาสะสมได้ ตามคำสั่งบริษัท เรื่อง การลาและการหยุดพักผ่อนประจำปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 316.58 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 299.72 ล้านบาท)

28.2 ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน

หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานในงบแสดงฐานะการเงิน	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
- โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการ แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ	9,156.42	6,580.89	9,128.86	6,555.25
- โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน	336.25	342.59	336.25	342.59
- โครงการค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี	33.64	21.27	33.64	21.27
รวม	9,526.31	6,944.75	9,498.75	6,919.11

ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
- โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการ แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ (หมายเหตุ 35)	2,717.18	454.28	2,715.13	447.25
- โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน (หมายเหตุ 35)	22.67	22.55	22.67	22.55
- โครงการค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี (หมายเหตุ 35)	16.50	1.51	16.50	1.51
รวม	2,756.35	478.34	2,754.30	471.31

28.2.1 โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ

บริษัทและกลุ่มบริษัท มีนโยบายกำหนดให้พนักงานที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์เกษียณอายุเมื่อสิ้นปีงบประมาณ โดยพนักงานที่เกษียณอายุจะได้รับค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุสำหรับพนักงานที่ทำงานติดต่อกันครบ 5 ปี แต่ไม่ถึง 15 ปี และที่ทำงานครบ 15 ปี ด้วยอัตราค่าตอบแทนเป็นจำนวน 180 วัน และ 300 วัน ของฐานเงินเดือน เดือนสุดท้ายก่อนเกษียณอายุ ตามลำดับ

เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2562 ราชกิจจานุเบกษาได้เผยแพร่ประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ เรื่อง มาตรฐานขั้นต่ำของสภาพการจ้างในรัฐวิสาหกิจ เพิ่มอัตราค่าชดเชยกรณีเลิกจ้างให้กับลูกจ้างที่ทำงานครบ 20 ปีขึ้นไป ให้จ่ายไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน หรือไม่น้อยกว่าค่าจ้างของการทำงาน 400 วันสุดท้าย ซึ่งให้มีผลใช้บังคับแก่ลูกจ้างที่ต้องพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุเกษียณอายุตามข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ หรือคำสั่งของนายจ้างตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2562 เป็นต้นไป การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน มีผลกระทบต่อให้บริษัทและกลุ่มบริษัท มีหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ บริษัทและกลุ่มบริษัทได้บันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ จำนวน 2,256.84 ล้านบาท ในงวดปี 2562

หนี้สินตามงบแสดงฐานะการเงิน มีดังต่อไปนี้

งบแสดงฐานะการเงิน	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
หนี้สินผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน	9,156.42	6,580.89	9,128.86	6,555.25

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินของโครงการฯ ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
หนี้สินของโครงการฯ ต้นปี	6,580.89	6,329.49	6,555.25	6,310.88
ผลประโยชน์จ่ายในระหว่างปี	(343.57)	(196.39)	(343.44)	(196.39)
โอนเป็นค่าใช้จ่ายค้างจ่ายในหมวดหนี้สินหมุนเวียน	(8.29)	(6.49)	(8.29)	(6.49)
หนี้สินของโครงการฯ ที่รับรู้คู่กับค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	2,717.18	454.28	2,715.13	447.25
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	210.21	-	210.21	-
หนี้สินของโครงการฯ ปลายปี	9,156.42	6,580.89	9,128.86	6,555.25

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	267.14	267.44	265.09	260.41
ต้นทุนบริการในอดีตที่รับรู้ในปี	2,256.84	-	2,256.84	-
ดอกเบี้ย	193.20	186.84	193.20	186.84
รวม (หมายเหตุ 28.2)	2,717.18	454.28	2,715.13	447.25

28.2.2 โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน

บริษัทได้จัดตั้งกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน หรือกองทุนบำเหน็จเดิมตามพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2497 เพื่อจ่ายสงเคราะห์เป็นเงินบำเหน็จให้แก่พนักงานเมื่อต้องออกจากงาน โดยบริษัทจะจ่ายให้พนักงานด้วยจำนวนเงินเดือน ณ วันที่ 30 กันยายน 2548 คูณด้วยอายุงานตั้งแต่วันเริ่มทำงานถึงวันที่ 30 กันยายน 2548 และจำนวนเงินเดือน ณ วันที่ออกจากกองทุนฯ คูณด้วยอายุงานตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 จนถึงวันที่ออกจากกองทุนฯ

หนี้สินตามงบแสดงฐานะการเงิน มีดังต่อไปนี้

งบแสดงฐานะการเงิน	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
หนี้สินผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน	336.25	342.59	336.25	342.59

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินของโครงการฯ ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
หนี้สินของโครงการฯ ต้นปี	312.59	332.25	312.59	332.25
ผลประโยชน์จ่ายในระหว่างปี	(14.59)	(12.21)	(14.59)	(12.21)
หนี้สินของโครงการฯ ที่รับรู้คู่กับค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	22.67	22.55	22.67	22.55
กำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(14.42)	-	(14.42)	-
หนี้สินของโครงการฯ ปลายปี	336.25	342.59	336.25	342.59

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	12.48	12.59	12.48	12.59
ดอกเบี้ย	10.19	9.96	10.19	9.96
รวม (หมายเหตุ 28.2)	22.67	22.55	22.67	22.55

บริษัทจ่ายเงินสมทบเพื่อกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน เป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของอัตราเงินเดือนพนักงานที่เป็นสมาชิกฯ และจ่ายสมทบเพิ่มให้เท่ากับภาระผูกพันที่พึงจ่าย ณ วันสิ้นงวดบัญชี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 สมาชิกของกองทุนสวัสดิการฯ มีจำนวน 214 คน (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : 226 คน)

28.2.3 โครงการค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี

บริษัทได้ให้รางวัลตอบแทนความชอบจากการทำงานระยะยาวแก่พนักงานที่มีอายุการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี

หนี้สินตามงบแสดงฐานะการเงิน มีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
งบแสดงฐานะการเงิน	2562	2561	2562	2561
หนี้สินผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน	33.64	21.27	33.64	21.27

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินโครงการฯ ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
หนี้สินของโครงการฯ ต้นปี	21.27	23.42	21.27	23.42
ผลประโยชน์จ่ายในระหว่างปี	(4.13)	(3.66)	(4.13)	(3.66)
หนี้สินของโครงการฯ ที่รับรู้คู่กับค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	16.50	1.51	16.50	1.51
หนี้สินของโครงการฯ ปลายปี	33.64	21.27	33.64	21.27

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารในงบกำไรขาดทุน ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	15.96	0.89	15.96	0.89
ดอกเบี้ย	0.54	0.62	0.54	0.62
รวม (หมายเหตุ 28.2)	16.50	1.51	16.50	1.51

ข้อสมมติหลักที่ใช้ในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561

อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคตใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักร้อยละ 3.0 - 6.0 ต่อปี แยกตามช่วงอายุของพนักงาน

ข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์

1) ข้อสมมติอัตราภาระ

ข้อสมมติที่เกี่ยวข้องกับอัตราภาระในอนาคตได้มาจากตารางอัตราภาระไทยปี 2560 สำหรับเพศชายและหญิง โดยมีการปรับปรุงอัตราการเสียชีวิตร้อยละ 3.0 ต่อปี

2) ข้อสมมติอัตราการเข้า - ออกของพนักงาน

อัตราการเข้า - ออกของพนักงานใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของอัตราการลาออกร้อยละ 0.2 - 6.0 ต่อปี แยกตามช่วงอายุของพนักงาน

3) ข้อสมมติทางการเงิน

อัตราคิดลดสำหรับประเทศไทยใช้อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลมาเป็นเกณฑ์ในการกำหนด โดยใช้อัตราร้อยละ 1.18 - 2.42 ต่อปี (เท่ากับร้อยละ 1.5646 ต่อปี)

28.2.4 ความอ่อนไหวของข้อสมมติหลัก

28.2.4.1 โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ

	ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้			
	การเปลี่ยนแปลง ในข้อสมมติ (ร้อยละ)		การเพิ่มขึ้น ของภาระผูกพัน	การลดลง ของภาระผูกพัน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562				
อัตราคิดลด	1.00 ลดลง		754.27 เพิ่มขึ้น	670.80
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนที่คาดไว้	1.00 เพิ่มขึ้น		802.55 ลดลง	724.89
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	20.00 ลดลง		32.15 เพิ่มขึ้น	31.88
อัตราการเสียชีวิต	1.00 เพิ่มขึ้น		22.17 ลดลง	24.07

ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

	การเปลี่ยนแปลง ในข้อสมมติ (ร้อยละ)		การเพิ่มขึ้น ของภาระผูกพัน	การลดลง ของภาระผูกพัน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
อัตราคิดลด	1.00	ลดลง	541.82	เพิ่มขึ้น 481.82
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือที่คาดไว้	1.00	เพิ่มขึ้น	718.75	ลดลง 640.35
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	20.00	ลดลง	16.92	เพิ่มขึ้น 16.74
อัตราการเสียชีวิต	1.00	เพิ่มขึ้น	31.61	ลดลง 34.82

การวิเคราะห์การครบกำหนดของการจ่ายชำระภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานที่ไม่มีการคิดลดระหว่างปี 2562 - 2573 มีดังนี้

	งบการเงินรวม			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	523.78	2,556.72	11,340.10	14,420.60
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	283.96	1,769.27	10,142.52	12,195.75

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	523.78	2,556.72	11,340.10	14,420.60
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	283.96	1,769.27	10,142.52	12,195.75

28.2.4.2 โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน

	ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้			
	การเปลี่ยนแปลง ในข้อสมมติ (ร้อยละ)		การเพิ่มขึ้น ของภาระผูกพัน	การลดลง ของภาระผูกพัน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562				
อัตราคิดลด	1.00	ลดลง	26.32	เพิ่มขึ้น 23.68
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือที่คาดไว้	1.00	เพิ่มขึ้น	25.47	ลดลง 23.20
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	20.00	ลดลง	0.15	เพิ่มขึ้น 0.15
อัตราการเสียชีวิต	1.00	เพิ่มขึ้น	0.06	ลดลง 0.06

ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

	การเปลี่ยนแปลง ในข้อสมมติ (ร้อยละ)		การเพิ่มขึ้น ของภาระผูกพัน		การลดลง ของภาระผูกพัน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561					
อัตราคิดลด	1.00	ลดลง	27.50	เพิ่มขึ้น	24.77
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือที่คาดไว้	1.00	เพิ่มขึ้น	32.98	ลดลง	29.58
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	20.00	ลดลง	0.33	เพิ่มขึ้น	0.33
อัตราการเสียชีวิต	1.00	เพิ่มขึ้น	0.30	ลดลง	0.31

การวิเคราะห์การครบกำหนดของการจ่ายชำระภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานที่ไม่มีการคิดลดระหว่างปี 2562 - 2573 มีดังนี้

งบการเงินรวม

	งบการเงินรวม			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	35.32	76.56	374.03	485.91
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	15.39	84.04	491.69	591.12

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	35.32	76.56	374.03	485.91
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	15.39	84.04	491.69	591.12

28.2.4.3 โครงการค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี

ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

	การเปลี่ยนแปลง ในข้อสมมติ (ร้อยละ)		การเพิ่มขึ้น ของภาระผูกพัน		การลดลง ของภาระผูกพัน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562					
อัตราคิดลด	1.00	ลดลง	1.73	เพิ่มขึ้น	1.55
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	20.00	ลดลง	0.09	เพิ่มขึ้น	0.09
อัตราการเสียชีวิต	1.00	เพิ่มขึ้น	0.04	ลดลง	0.04

ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

	การเปลี่ยนแปลง ในข้อสมมติ (ร้อยละ)		การเพิ่มขึ้น ของภาระผูกพัน		การลดลง ของภาระผูกพัน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561					
อัตราคิดลด	1.00	ลดลง	1.03	เพิ่มขึ้น	0.92
อัตรากาหนดเงินของพนักงาน	20.00	ลดลง	0.05	เพิ่มขึ้น	0.05
อัตรากาหนดเสียชีวิต	1.00	เพิ่มขึ้น	0.06	ลดลง	0.05

การวิเคราะห์การครบกำหนดของการจ่ายชำระภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานที่ไม่มีการคิดลดระหว่างปี 2562 - 2573 มีดังนี้

	งบการเงินรวม			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	9.16	9.69	28.40	47.25
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	4.08	11.28	17.14	32.50

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	9.16	9.69	28.40	47.25
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	4.08	11.28	17.14	32.50

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวข้างต้นนี้อ้างอิงจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติ ขณะที่ให้ข้อสมมติอื่นคงที่ ในทางปฏิบัติสถานการณ์ดังกล่าว ยากที่จะเกิดขึ้น และการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติอาจมีความสัมพันธ์กัน ในการคำนวณการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของภาระผูกพัน ผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติหลักได้ใช้วิธีเดียวกับการคำนวณผลประโยชน์พนักงานหลังจากออกจากงาน ที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน (วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Project Unit credit Method))

29 กำไรสะสมส่วนที่จัดสรรแล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สำรองเพื่อการขยายงาน	1,577.88	1,550.35	1,518.11	1,518.11
สำรองตามกฎหมาย	608.12	608.12	600.00	600.00
รวม	2,186.00	2,158.47	2,118.11	2,118.11

สำรองเพื่อการขยายงาน

บริษัทจัดสรรสำรองเพื่อการขยายงานในกิจการโทรศัพท์ในอัตราร้อยละของกำไรสุทธิของปีก่อน โดยการจัดสรรแต่ละครั้งจะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการคลัง สำรองดังกล่าวไม่มีข้อจำกัดทางกฎหมาย

สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทต้องจัดสรรสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหลังหักขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าสำรองจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนของบริษัท ซึ่งบริษัทได้สำรองตามกฎหมายครบตามจำนวนแล้ว สำรองตามกฎหมายไม่สามารถนำมาจ่ายปันผลได้

30 องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น

องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น ประกอบด้วยเงินลงทุนเพื่อขายและภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ยอดยกมาต้นปี	1,784.72	2,465.56	1,784.72	2,465.56
การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี				
การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขาย (หมายเหตุ 14, 34)	1,251.03	(851.05)	1,251.03	(851.05)
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (หมายเหตุ 34)	(250.21)	170.21	(250.21)	170.21
	<u>1,000.82</u>	<u>(680.84)</u>	<u>1,000.82</u>	<u>(680.84)</u>
ยอดคงเหลือปลายปี	<u>2,785.54</u>	<u>1,784.72</u>	<u>2,785.54</u>	<u>1,784.72</u>

31 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม	
	2562	2561
ยอดยกมาต้นปี	(1.76)	3.67
การโอนหุ้น	-	(0.32)
ปันผลรับจากบริษัทย่อย	(0.20)	(0.19)
ส่วนแบ่งขาดทุนสุทธิในบริษัทย่อย	0.28	(4.92)
ยอดคงเหลือปลายปี	<u>(1.68)</u>	<u>(1.76)</u>

32 รายได้อื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
รายได้ดอกเบี้ย	1,070.50	763.88	1,069.31	761.30
รายได้เงินปันผล	199.89	190.50	199.89	190.50
กลับรายการเจ้าหนี้ส่วนแบ่งรายได้การให้บริการเชื่อมโยงโครงข่าย เคเบิลใยแก้วนำแสงตามเส้นทางการรถไฟ	12,715.04	-	12,715.04	-
อื่นๆ	1,516.59	932.80	1,525.01	937.13
รวมรายได้อื่น	15,502.02	1,887.18	15,509.25	1,888.93

คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดีได้มีคำชี้ขาด เป็นผลให้บริษัทไม่ต้องชำระหนี้ บริษัทจึงกลับรายการเจ้าหนี้ส่วนแบ่งรายได้การให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงตามเส้นทางการรถไฟเป็นรายได้อื่น (หมายเหตุ 22)

33 ต้นทุนทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ดอกเบี้ยจ่าย - เงินกู้ยืม	106.48	166.01	113.74	185.05
ต้นทุนทางการเงินอื่น	0.70	0.70	0.70	0.70
รวมต้นทุนทางการเงิน	107.18	166.71	114.44	185.75

34 ภาษีเงินได้ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน :				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	1,450.71	24.36	1,428.76	-
	1,450.71	24.36	1,428.76	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :				
รายการที่เกิดจากผลแตกต่างชั่วคราว (หมายเหตุ 20)	(477.09)	(1.34)	(476.77)	-
รวมค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	973.62	23.02	951.99	-

ch

ภาษีเงินได้สำหรับกำไรก่อนหักภาษีของกลุ่มบริษัท มียอดจำนวนเงินที่แตกต่างจากการคำนวณกำไรทางบัญชีคู่กับอัตราภาษีของประเทศโดยมีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กำไรก่อนภาษี	12,366.80	1,766.99	12,273.62	2,046.59
ภาษีคำนวณจากอัตราภาษี				
ร้อยละ 20	2,473.36	353.40	2,454.73	409.32
ผลกระทบ				
เงินปันผลที่ได้รับสิทธิยกเว้นภาษี	(20.11)	(19.18)	(20.11)	(19.18)
รายได้ที่ไม่ต้องเสียภาษี	(0.06)	(0.07)	-	-
ผลแตกต่างชั่วคราวทางภาษีที่ไม่ใช่	(1,119.57)	(407.94)	(1,119.57)	(407.94)
ขาดทุนสะสมใช้ไป	(533.57)	(474.84)	(514.75)	(396.17)
ค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถนำมาหักภาษีได้	243.74	642.26	221.86	484.58
ค่าใช้จ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น	(70.17)	(70.61)	(70.17)	(70.61)
ภาษีเงินได้	973.62	23.02	951.99	-

ภาษีเงินได้ที่ (ลด) / เพิ่ม ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น มีดังนี้

	งบการเงินรวม					
	2562			2561		
	ก่อนภาษี	ภาษี	หลังภาษี	ก่อนภาษี	ภาษี	หลังภาษี
	(ลด)/เพิ่ม			(ลด)/เพิ่ม		
กำไร(ขาดทุน)จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม						
ของเงินลงทุนเพื่อขาย (หมายเหตุ 14, 30)	1,251.03	(250.21)	1,000.82	(851.05)	170.21	(680.84)
กำไร(ขาดทุน)จากการประมาณการ						
ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(195.79)	39.16	(156.63)	-	-	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น (หมายเหตุ 20)	1,055.24	(211.05)	844.19	(851.05)	170.21	(680.84)

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2562			2561		
	ก่อนภาษี	ภาษี (ลด)/เพิ่ม	หลังภาษี	ก่อนภาษี	ภาษี (ลด)/เพิ่ม	หลังภาษี
กำไร(ขาดทุน)จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม						
ของเงินลงทุนเผื่อขาย(หมายเหตุ 14, 30)	1,251.03	(250.21)	1,000.82	(851.05)	170.21	(680.84)
กำไร(ขาดทุน)จากการประมาณการ						
ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(195.79)	39.16	(156.63)	-	-	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น (หมายเหตุ 20)	1,055.24	(211.05)	844.19	(851.05)	170.21	(680.84)

เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2559 “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 42) พ.ศ.2559” กำหนดให้จัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ในอัตราร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิ สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป

35 ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการค่าใช้จ่ายตามลักษณะที่สำคัญ ซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
1) ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย				
ค่าเสื่อมราคาของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (หมายเหตุ 18)	9,826.71	11,670.76	9,826.51	11,491.66
การตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (หมายเหตุ 19)	342.80	337.73	342.73	337.66
รวม	10,169.51	12,008.49	10,169.24	11,829.32
2) รายการขาดทุน(กลับรายการขาดทุน)จากการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (หมายเหตุ 18)	(953.01)	212.55	(953.01)	50.20
3) ขาดทุน(กำไร)จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	12.85	(2.41)	12.85	(2.41)
4) ค่าสอบบัญชี	3.35	6.56	3.00	5.30
5) หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	170.08	153.98	170.08	153.98
6) ค่าเช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน				
เครื่องจักร อุปกรณ์ และยานพาหนะ	17,423.30	8,775.51	17,422.99	8,775.20
ที่ดิน และอาคาร	198.37	189.25	198.37	189.25
รวม	17,621.67	8,964.76	17,621.36	8,964.45

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
7) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน				
เงินเดือน ค่าจ้าง และโบนัส	11,580.50	10,217.22	10,650.62	9,348.77
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน	1,172.78	1,121.41	1,169.62	1,114.11
ค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงาน รัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ (หมายเหตุ 28.2)	2,717.18	454.28	2,715.13	447.25
เงินกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน (หมายเหตุ 28.2)	22.67	22.55	22.67	22.55
ค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี (หมายเหตุ 28.2)	16.50	1.51	16.50	1.51
ผลประโยชน์ระยะสั้น - วันลาพักร้อน	42.37	10.12	42.37	10.12
รวม	15,552.00	11,827.09	14,616.91	10,944.31

ส่วนแบ่งรายได้ นำส่งตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.2553 ในมาตรา 84 วรรคสาม ระบุว่า เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้รัฐวิสาหกิจนำรายได้จากผลประกอบการ ในส่วนที่ได้รับในการให้อนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาตามวรรคสองที่รัฐวิสาหกิจได้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชน เข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ ทั้งนี้ไม่ว่าจะได้ดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วน โดยให้หักค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด เหลือเท่าใดให้ส่ง กสทช. เพื่อให้ กสทช. นำส่งเงินจำนวนดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป

ตาม พรบ. กสทช. มาตรา 84 วรรคสาม มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2556 - วันที่ 30 กันยายน 2558 ให้บริษัทนำส่งส่วนแบ่งรายได้ จากการดำเนินการตามการอนุญาตสัมปทานหรือสัญญาหลังหักค่าใช้จ่ายให้กับ กสทช. ค่าใช้จ่ายที่สามารถนำมาหักลดหย่อน ก่อนนำส่งให้ กสทช. ประกอบด้วย

- (1) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมเฉพาะในส่วนที่คิดจากฐานรายได้ที่เกิดจากการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญา
- (2) ค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคมตามนโยบายของรัฐบาล และตาม มาตรา 50 เฉพาะส่วนที่คิดจากฐานรายได้ที่เกิดจากอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญา
- (3) ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญา ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2560 กระทรวงการคลังแจ้งหลักเกณฑ์ในการหักค่าใช้จ่ายตามมาตรา 84 วรรคสาม และวิธีปฏิบัติในการนำส่ง ส่วนแบ่งรายได้ฯ บริษัทได้คำนวณเงินที่ต้องนำส่งสำนักงาน กสทช. ตามหลักเกณฑ์ใหม่ โดยปี 2556 (12 วัน) ไม่มีรายได้ที่ต้องนำส่ง และเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560 บริษัทนำส่งส่วนแบ่งรายได้ปี 2557 จำนวน 572.50 ล้านบาท สำหรับปี 2558 ไม่มีส่วนแบ่งรายได้ ที่ต้องนำส่ง ทั้งนี้ได้หักลดหย่อนในส่วนของค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการให้บริการเพื่อสังคมตามนโยบายรัฐบาล จำนวนเงิน 2,705.54 ล้านบาท ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของ ตศ.

36 กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกอยู่ในระหว่างปี สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กำไรส่วนที่เป็นของบริษัท	11,392.90	1,748.90	11,321.63	2,046.59
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกอยู่ในระหว่างปี (หน่วย : ล้านหุ้น)	600.00	600.00	600.00	600.00
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (หน่วย : บาท)	18.99	2.91	18.87	3.41

บริษัทไม่มีการออกหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดในระหว่างปี 2562 และ 2561

37 รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัทถูกควบคุมโดยกระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นเพียงผู้เดียวและเป็นผู้ถือหุ้นในลำดับสูงสุดของบริษัท บริษัทได้ดำเนินธุรกิจกับหน่วยงานราชการของรัฐบาลไทยและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นหรือรัฐบาลไทยเป็นผู้ควบคุมทั้งทางตรงและทางอ้อม (รวมเรียกว่า หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ) หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นลูกค้ารายสำคัญของบริษัท โดยรายการทางธุรกิจกับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเหล่านี้เป็นไปตามปกติทางธุรกิจ บริษัทได้แสดงยอดรายได้และยอดลูกหนี้กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นยอดรวม ยกเว้นรายการกับ บมจ.กสท แสดงเป็นรายการแยกต่างหาก เนื่องจากอยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน และดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัท

ความสัมพันธ์ที่บริษัทมีกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีการควบคุมร่วมกัน หรือเป็นกิจการที่มีรายการบัญชีกับบริษัท รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเฉพาะรายการที่บริษัทเป็นผู้ให้บริการผ่านโครงข่ายของบริษัท มีดังนี้

บริษัท	ลักษณะความสัมพันธ์
กระทรวงการคลัง	เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทผู้เดียวและเป็นผู้ถือหุ้นในลำดับสูงสุดของบริษัท
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 100
หน่วยงานราชการของรัฐบาลไทยและรัฐวิสาหกิจ	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่ถูควบคุมโดยรัฐบาลไทย
บริษัท เอ ซี ที โมบาย จำกัด	เป็นบริษัทย่อย บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 98.60
บริษัท ทีไอที เอาร์ทเซอร์สเซิ่ง เซอร์วิส จำกัด	เป็นบริษัทย่อย บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 25
บริษัท เดอะ สपोर्ट คลับ จำกัด	เป็นบริษัทย่อย บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 25
บริษัท โครงข่ายบรอดแบนด์แห่งชาติ จำกัด	เป็นบริษัทย่อย บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 99.9985
บริษัท เทลการ์ด จำกัด	เป็นบริษัทร่วม บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 26
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	เป็นบริษัทร่วม บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 48.12
บริษัท เลนโซ่ดาต้าคอม จำกัด	เป็นบริษัทร่วม บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 49
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเสส จำกัด	เป็นบริษัทร่วม บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 30
บริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด	เป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน บริษัทถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 20

บริษัทมีการซื้อสินค้าและบริการกับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ อาทิเช่น ไฟฟ้า น้ำประปา การเดินทาง (ทางอากาศ รถไฟ รถประจำทาง) เชื้อเพลิง ไปรษณีย์ การเช่าอาคารและที่ดิน เป็นต้น ซึ่งเป็นรายการที่มีเงื่อนไขตามปกติทางธุรกิจ นอกจากนี้ บริษัทยังมีหน้าที่เก็บภาษี ซึ่งรวมถึงภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีหัก ณ ที่จ่าย แทนรัฐบาลไทย โดยบริษัทไม่ได้รับคำตอบแทนจากรัฐบาลไทยในการทำหน้าที่จัดเก็บภาษีดังกล่าว รายละเอียดค่าสินค้าและบริการข้างล่างนี้เกี่ยวกับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ ได้เปิดเผยเฉพาะรายการที่เกิดกับ บมจ.กสท เท่านั้น เนื่องจากไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลค่าใช้จ่ายและเจ้าหน้าที่กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจอื่นทั้งหมดได้ จึงไม่เปิดเผยข้อมูลค่าใช้จ่ายและเจ้าหน้าที่กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจอื่นในงบการเงินนี้

บริษัทไม่ได้เปิดเผยรายการกับพนักงาน ผู้บริหาร หรือสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว ของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นรายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน เนื่องจากบริษัทไม่สามารถหายอดรวมของรายการดังกล่าวที่มีจำนวนมากและหลากหลาย อย่างไรก็ตาม รายการดังกล่าวมีเงื่อนไขตามปกติทางธุรกิจ

บริษัทเชื่อว่าการเปิดเผยรายการที่เกี่ยวข้องกันในหมายเหตุประกอบงบการเงินนี้ได้แสดงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาอย่างเพียงพอแล้ว

รายการต่อไปนี้เป็นรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน เฉพาะรายการที่บริษัทเป็นผู้ให้บริการผ่านโครงข่ายของบริษัท

37.1 รายได้จากกาให้บริการ

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
รายได้จากการให้บริการโทรคมนาคม				
กระทรวงการคลัง	22.57	28.78	22.57	28.78
บริษัทย่อย	-	-	0.26	0.27
บริษัทร่วม	-	0.11	-	0.11
กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	1.27	3.19	1.27	3.19
หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ	1,682.83	1,546.82	1,682.83	1,546.82
	<u>1,706.67</u>	<u>1,578.90</u>	<u>1,706.93</u>	<u>1,579.17</u>
รายได้จากบริการโทรคมนาคมอื่น				
กระทรวงการคลัง	18.09	17.46	18.09	17.46
กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	43.92	45.20	43.92	45.20
หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ	2,087.76	2,067.30	2,087.76	2,067.30
	<u>2,149.77</u>	<u>2,129.96</u>	<u>2,149.77</u>	<u>2,129.96</u>

37.2 รายได้จากการให้บริการอื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
บริษัทย่อย	-	-	5.91	6.33
บริษัทร่วม	-	0.06	-	0.06
	-	0.06	5.91	6.39

37.3 รายได้อื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
บริษัทย่อย	-	-	11.97	14.65

37.4 การซื้อบริการ

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ค่าบริการโทรคมนาคม				
กระทรวงการคลัง	98.92	105.73	98.92	105.73
บริษัทย่อย	-	-	1,085.79	1,041.93
กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	153.22	407.90	153.22	407.90
	252.14	513.63	1,337.93	1,555.56

37.5 ยอดค้างชำระที่เกิดจากการซื้อและขายบริการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ลูกหนี้กิจการโทรคมนาคม				
กระทรวงการคลัง	3.74	4.17	3.74	4.17
บริษัทย่อย	-	-	0.07	0.05
บริษัทร่วม	3.60	4.85	3.60	4.85

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	594.02	591.27	594.02	591.27
หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ	1,053.41	1,247.63	1,053.41	1,247.63
	<u>1,654.77</u>	<u>1,847.92</u>	<u>1,654.84</u>	<u>1,847.97</u>
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(3.60)	(4.85)	(3.63)	(5.01)
	<u>1,651.17</u>	<u>1,843.07</u>	<u>1,651.21</u>	<u>1,842.96</u>
ค่าเช่าที่ดินของราชพัสดุจ่ายล่วงหน้า				
กระทรวงการคลัง	119.41	141.66	119.41	141.66
เจ้าหนี้การค้า				
กระทรวงการคลัง	7.47	5.62	7.47	5.62
บริษัทย่อย	-	-	839.37	826.90
บริษัทร่วม	0.56	0.56	0.56	0.56
กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	0.51	50.50	0.51	50.50
	<u>8.54</u>	<u>56.68</u>	<u>847.91</u>	<u>883.58</u>
เจ้าหนี้อื่น				
กระทรวงการคลัง	1.86	1.77	1.86	1.77
บริษัทย่อย	-	-	203.71	169.64
กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	113.51	263.07	113.51	263.07
	<u>115.37</u>	<u>264.84</u>	<u>319.08</u>	<u>434.48</u>

37.6 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
บริษัทย่อย	-	-	51.70	107.77

37.7 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
บริษัทย่อย	-	-	24.00	60.00

37.8 หนี้สินหมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินประกันสัญญา				
บริษัทย่อย	-	-	4.29	5.09
บริษัทร่วม	3.01	3.01	3.01	3.01
กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	0.47	-	0.47	-
	<u>3.48</u>	<u>3.01</u>	<u>7.77</u>	<u>8.10</u>

37.9 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการบริหารสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 สำหรับงบการเงินรวม จำนวน 16,246.28 ล้านบาท และงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 16,333.33 ล้านบาท ได้รวมค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญ ซึ่งเป็นค่าตอบแทนที่ผู้บริหารสำคัญได้รับหรือพึงได้รับจากบริษัทและกลุ่มบริษัท ซึ่งประกอบด้วยผลประโยชน์ระยะสั้น เช่น เงินเดือน โบนัส เบี้ยประชุม และผลประโยชน์ระยะยาวอื่นใดที่ได้รับโดยผู้บริหารสำคัญ หมายถึง คณะกรรมการบริษัท กรรมการผู้จัดการใหญ่ และรองกรรมการผู้จัดการใหญ่

ค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญมีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ผลประโยชน์ระยะสั้น	59.05	44.97	56.51	40.45
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน				
โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงาน				
รัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ	23.56	0.67	23.56	0.67
โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน	-	0.16	-	0.16
โครงการค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี	0.02	-	0.02	-
รวม	<u>82.63</u>	<u>45.80</u>	<u>80.09</u>	<u>41.28</u>

ค่าใช้จ่ายบริหารอื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
บริษัทย่อย	-	-	311.89	307.89

38 ภาวะผูกพัน

38.1 ภาวะผูกพันรายจ่ายฝ่ายทุน

รายจ่ายฝ่ายทุนที่ถือเป็นภาวะผูกพัน ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน แต่ยังไม่เข้าเงื่อนไขรับรู้เป็นหนี้สินในงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	1,685.90	1,350.05	1,685.90	1,350.05

38.2 ภาวะผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน - กรณีที่บริษัทเป็นผู้เช่า

จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ภายใน 1 ปี	43,267.51	34,423.00	43,267.51	34,423.00
เกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	105,415.16	105,430.70	105,415.16	105,430.70
เกินกว่า 5 ปี	15,489.85	41,843.05	15,489.85	41,843.05
	164,172.52	181,696.75	164,172.52	181,696.75

39 เหตุการณ์ ข้อพิพาทและคดีความที่สำคัญ

39.1 ข้อพิพาทและคดีความที่สำคัญ

คดีพิพาทระหว่างบริษัทและบริษัท ทูร จำกัด (มหาชน) (ทูร)

1) ข้อพิพาทกรณีค่าโทรศัพท์ทางไกลต่างประเทศ

วันที่ 28 มกราคม 2548 ทูร ยื่นฟ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องค่าเสียหายและค่าส่วนแบ่งรายได้ค่าโทรศัพท์ทางไกลต่างประเทศกรณีเรียกเข้า (Incoming call) โดยอ้างว่าบริษัทคำนวณไม่ถูกต้อง จำนวน 8,407.68 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2560 ทูร แก้ไขข้อเรียกร้องค่าเสียหายเพิ่มเป็น 8,699.49 ล้านบาท วันที่ 22 พฤศจิกายน 2560 คณะอนุญาโตตุลาการ มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของ ทูร วันที่ 9 มีนาคม 2561 ทูร ยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ต่อศาลปกครองกลาง คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

- 5) ข้อพิพาทกรณีส่วนแบ่งรายได้ตามสัญญาร่วมกิจการงาน เรียกคืนส่วนแบ่งรายได้
วันที่ 22 มกราคม 2551 บริษัทยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ กรณี ทูร มิตสัญญาร่วมกิจการงานฯ ข้อ 17 บริษัท เรียกคืนส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทได้นำส่งให้ ทูร เกินไปจากจำนวนส่วนแบ่งรายได้ที่พึงมีสิทธิได้รับ จำนวน 1,479.62 ล้านบาท พร้อม ดอกเบี้ย วันที่ 26 มิถุนายน 2557 คณะอนุญาโตตุลาการเสียงข้างมากชี้ขาดให้ ทูร ชำระเงินจำนวน 1,217.51 ล้านบาท ให้แก่ บริษัท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม 2551 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น วันที่ 7 ตุลาคม 2557 ทูร ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง วันที่ 31 มีนาคม 2559 บริษัทยื่นคำร้อง ให้ศาลบังคับ ตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ วันที่ 26 กันยายน 2561 ศาลปกครองกลางพิพากษาเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ และปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ วันที่ 24 ตุลาคม 2561 บริษัทยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาล ปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด วันที่ 25 กันยายน 2562 ทูร ยื่นคำแก้อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด
- 6) ข้อพิพาทกรณีโฆษณาบนตู้โทรศัพท์สาธารณะ
วันที่ 15 พฤษภาคม 2560 บริษัทยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ กรณี ทูร มิตสัญญาร่วมกิจการงานฯ ทำการโฆษณา บนตู้โทรศัพท์สาธารณะและการให้เติมเงินบนตู้โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 1,052.65 ล้านบาท วันที่ 24 เมษายน 2562 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ ทูร ชำระเงินให้บริษัท จำนวน 302.57 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี วันที่ 26 กรกฎาคม 2562 ทูร ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดฯ ต่อศาลปกครองกลาง คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

คดีพิพาทระหว่างบริษัทและ บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) (ทีทีแอนด์ที)

ทีทีแอนด์ที พ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องค่าเสียหาย และเรียกร้องส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ทางไกล ระหว่างประเทศและค่าดำเนินการการรับแจ้งเหตุขัดข้องและการซ่อมบำรุงรักษาตู้พักปลายทางเพิ่ม โดยอ้างว่าบริษัทมิตสัญญาร่วมกิจการงาน มิตข้อตกลงการทดสอบตลาดการใช้โทรศัพท์ทางไกลในประเทศ มิตข้อตกลงแนบท้ายสัญญาเรื่องบริการรับแจ้งเหตุขัดข้องและการซ่อม บำรุงจากตู้พักปลายทางถึงราวกันฟ้า และตกลงกับ บมจ.กสท ลดค่าบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศโดยไม่ได้ตกลงกับ ทีทีแอนด์ที ทำให้ ทีทีแอนด์ที เสียหายและได้รับรายได้ไม่ครบถ้วน เดิมทุนทรัพย์ขณะฟ้อง จำนวน 753.48 ล้านบาท ต่อมา ทีทีแอนด์ที แก้ไขทุนทรัพย์เป็น 2,598.19 ล้านบาท เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2552 คณะอนุญาโตตุลาการเสียงข้างมากชี้ขาด ให้บริษัทชำระเงินให้ ทีทีแอนด์ที จำนวน 2,553.71 ล้านบาท วันที่ 4 ธันวาคม 2552 ยื่นขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวต่อ ศาลปกครองกลาง วันที่ 29 ธันวาคม 2553 ทีทีแอนด์ที ยื่นคำร้องขอบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ วันที่ 29 ธันวาคม 2559 ศาลปกครองกลางได้มี คำพิพากษาเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ วันที่ 20 มกราคม 2560 ทีทีแอนด์ที ยื่นอุทธรณ์ ต่อศาลปกครองสูงสุด วันที่ 14 มิถุนายน 2560 บริษัทยื่นแก้อุทธรณ์ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

คดีพิพาทระหว่างบริษัท กับ บริษัท ทาร์เกต เน็ตเวิร์ค จำกัด (ทาร์เกต) และบริษัท เทเลเมติกส์ จำกัด (เทเลเมติกส์)

- 1) วันที่ 18 กันยายน 2551 ทาร์เกต ได้ยื่นคำฟ้องบริษัทต่อศาลปกครองกลาง กล่าวหาว่าบริษัทมิตสัญญาเช่าเครื่องโทรศัพท์ สาธารณะ โดยอ้างว่าบริษัทไม่กำหนดเลขหมายโทรศัพท์ให้ ทาร์เกต ติดตั้งเปิดให้บริการ (กำหนด 10,000 เลขหมายในกำหนด 10 ปี แต่กำหนดให้เพียง 4,675 เลขหมาย เปิดให้บริการ 4,675 เลขหมาย) ทุนทรัพย์ตามฟ้อง จำนวน 766.55 ล้านบาท และแก้ไขทุนทรัพย์ในภายหลังเป็น 1,974.11 ล้านบาท ประกอบไปด้วย ค่าเสียหาย ค่าขาดประโยชน์ ค่าเช่าเครื่องโทรศัพท์ สาธารณะ และ ดอกเบี้ย วันที่ 26 ธันวาคม 2551 บริษัทยื่นคำให้การแก้คำฟ้อง และคำฟ้องแย้งต่อศาลปกครองกลาง กรณี ทาร์เกต ไม่นำส่งรายได้ให้บริษัท ทุนทรัพย์ตามฟ้อง 70.14 ล้านบาท วันที่ 28 กันยายน 2559 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้ยกฟ้อง คำฟ้องของ ทาร์เกต วันที่ 8 ธันวาคม 2559 ทาร์เกต ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด วันที่ 8 มิถุนายน 2560 บริษัทยื่นแก้อุทธรณ์ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

- 2) วันที่ 19 มกราคม 2553 เทเลเมติกส์ ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลแพ่ง กล่าวหาว่าบริษัทผิดสัญญาเช่าระบบไบแอนด์นี่และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบ ทนทรัพย์ตามฟ้อง จำนวน 3,269.68 ล้านบาท ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายจำนวนเลขหมายเกิน 4 ล้านเลขหมาย ค่าบริหารและดำเนินการใช้ระบบไบแอนด์นี่เป็นเวลา 57 เดือน ค่าเสียหายจากการใช้โปรแกรมของระบบไบแอนด์นี่เพิ่มขึ้นเกินกว่าที่กำหนดในสัญญา ค่าเสียหายในการใช้ระบบบรรจุของเกินร้อยละ 40 ตามสัญญา ค่าพัฒนาแก้ไขและปรับปรุงระบบตลอดระยะเวลาที่เช่า ค่าเสียหายทางธุรกิจ และค่าเสียหายที่บริษัทไม่ส่งมอบระบบไบแอนด์นี่คืนให้ เทเลเมติกส์ เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2553 บริษัทได้ยื่นคำให้การต่อสู้คดี วันที่ 9 ธันวาคม 2553 ศาลแพ่งได้มีคำสั่งให้โอนคดีไปยังศาลปกครองกลาง วันที่ 13 พฤษภาคม 2559 ศาลปกครองกลางได้พิพากษาให้บริษัทชดใช้ค่าเสียหายเป็นจำนวน 1,055.07 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี วันที่ 10 มิถุนายน 2559 บริษัทได้ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาต่อศาลปกครองสูงสุด ขอให้พิจารณาพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง โดยพิจารณาจากฟ้องคดีดังกล่าว คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

คดีพิพาทระหว่างบริษัท และ บริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC)

- 1) วันที่ 31 มีนาคม 2554 DTAC ได้ยื่นฟ้องบริษัท และ โทร ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อเรียกบริษัท และ โทร ให้ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2553 โดยเรียกเป็นจำนวน 5,358.34 ล้านบาท ซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำให้การเพื่อต่อสู้คดีแล้วเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2554 วันที่ 26 ธันวาคม 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้บริษัทชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2553 จำนวน 702.48 ล้านบาท และ โทร ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ จำนวน 1,832.29 ล้านบาท วันที่ 24 มกราคม 2562 บริษัทได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด (หมายเหตุ 40)
- 2) วันที่ 29 ธันวาคม 2554 DTAC ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลปกครองกลาง เพื่อเรียกให้ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2554 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2554 เป็นจำนวน 433.73 ล้านบาท วันที่ 30 กันยายน 2562 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้บริษัทชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2554 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2554 พร้อมดอกเบี้ยให้ DTAC วันที่ 25 ตุลาคม 2562 บริษัทยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด (หมายเหตุ 40)
- 3) วันที่ 27 ธันวาคม 2556 DTAC ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลปกครองกลาง เพื่อเรียกให้ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2554 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2556 เป็นจำนวน 201.48 ล้านบาท วันที่ 12 มิถุนายน 2557 บริษัทได้ยื่นคำให้การต่อศาลปกครองกลาง วันที่ 28 สิงหาคม 2562 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้บริษัทชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2554 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2556 พร้อมดอกเบี้ยให้ DTAC วันที่ 25 กันยายน 2562 บริษัทยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด วันที่ 3 เมษายน 2563 DTAC ยื่นคำแก้อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด (หมายเหตุ 40)

คดีพิพาทระหว่างบริษัทกับบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS)

- 1) ข้อพิพาทกรณีค่าส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศกับประเทศที่ไม่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทย วันที่ 16 มกราคม 2556 AIS ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกให้ชำระเงินส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศกับประเทศที่ไม่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทย ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2551 จนถึงเดือนกันยายน 2555 โดยเรียกจากบริษัทเป็นจำนวน 1,527.45 ล้านบาท วันที่ 21 มิถุนายน 2556 พนักงานอัยการได้ยื่นคำคัดค้าน โดยให้เหตุผลในการปฏิเสธการชำระเงิน เนื่องจาก บมจ.กสท ปฏิบัติผิดสัญญาโดยยุติการชำระส่วนแบ่งรายได้ฯ ซึ่งบริษัทจะจ่ายชำระให้กับ AIS ได้ต่อเมื่อได้รับเงินส่วนแบ่งรายได้ฯ ดังกล่าวแล้ว วันที่ 1 พฤษภาคม 2560 คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดให้บริษัทชำระส่วนแบ่งรายได้ฯ จำนวน 1,354.80 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยให้ AIS วันที่ 17 กรกฎาคม 2560 พนักงานอัยการได้ยื่นคำร้อง ขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

- 2) ข้อพิพาทกรณีการค้าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม
กรณีผิดสัญญาอนุญาตฯ บริษัทเรียกร้องให้ AIS ชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนของรายได้จากการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มของปีดำเนินการที่ 17 - 25 ทุนทรัพย์ จำนวน 36,741.73 ล้านบาท รวม 3 ข้อพิพาท วันที่ 17 สิงหาคม 2561 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดยกข้อเรียกร้องแย้งของบริษัทของปีดำเนินการที่ 17-20 (17,803.38 ล้านบาท) และยกข้อเรียกร้องของบริษัทของปีดำเนินการที่ 21 - 22 (9,984.69 ล้านบาท) ให้บริษัทคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย วันที่ 7 พฤศจิกายน 2561 พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการของปีดำเนินการที่ 21 - 22 และวันที่ 16 พฤศจิกายน 2561 ของปีดำเนินการที่ 17 - 20 ปัจจุบันคดีอยู่ในการพิจารณาของศาลปกครองกลาง วันที่ 30 เมษายน 2562 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ AIS จ่ายเงินของปีดำเนินการที่ 23-25 (8,953.65 ล้านบาท) ให้บริษัทจำนวน 224.42 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี วันที่ 15 กรกฎาคม 2562 บริษัทยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง
- 3) กรณีการถ่ายโอนลูกค้าจากระบบ 900 MHz เป็นโครงข่าย 2100 MHz
วันที่ 25 กันยายน 2557 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อเรียกร้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการขอให้คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยชี้ขาด ให้ AIS หยุดการดำเนินการถ่ายโอนลูกค้าจากระบบ 900 MHz เป็นโครงข่าย 2100 MHz (AWN) เป็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายอนุญาตให้ดำเนินการ พร้อมทั้งเรียกร้องให้ AIS จ่ายค่าเสียหายหรือชดใช้เงิน จำนวน 9,126.02 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี รวมถึงชำระค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นๆ วันที่ 29 มีนาคม 2559 บริษัทยื่นขอแก้ไขคำเสนอข้อพิพาทเป็นจำนวน 41,116.31 ล้านบาท วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2562 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของบริษัท วันที่ 15 พฤษภาคม 2562 บริษัทยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง
- 4) กรณี AIS แก้ไขสัญญาอนุญาตฯ ครั้งที่ 6 และครั้งที่ 7
วันที่ 30 พฤศจิกายน 2558 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สืบเนื่องมาจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้บริษัทแจ้งให้ AIS จ่ายส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid card) และจ่ายส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่กรณีอนุญาตให้ใช้เครือข่ายร่วม (Roaming) ระหว่างผู้ให้บริการรายอื่น ให้เป็นไปตามสัญญาหลัก จำนวน 62,773.95 ล้านบาท วันที่ 23 มกราคม 2563 คณะอนุญาโตตุลาการเสียงข้างมากมีคำชี้ขาดให้ AIS ชำระเงินให้บริษัท จำนวน 31,076.03 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2563 บริษัทได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการบางส่วนแล้ว
- 5) กรณีส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมจากรายได้ค่าเช่าระบบสื่อสารสัญญา
วันที่ 15 ธันวาคม 2560 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้ AIS ชำระเงินอันเกิดจากการชำระส่วนแบ่งรายได้จากระบบสื่อสารสัญญาเชื่อมโยงในส่วนที่เหลือจากการใช้งานล่าช้าไม่ครบถ้วนจำนวน 33.25 ล้านบาท และวันที่ 12 มกราคม 2561 เรียกร้องให้ AIS ชำระเงินส่วนแบ่งรายได้จากระบบสื่อสารสัญญาเชื่อมโยงในส่วนที่เหลือจากการใช้งานไม่ครบถ้วนตามสัญญาอนุญาต จำนวน 1,771.22 ล้านบาท
- 6) กรณีส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมจากรายได้ให้บริการเครือข่ายร่วม (Roaming)
วันที่ 27 กันยายน 2561 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้ AIS ชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากการให้บริการเครือข่ายร่วม (Roaming) ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2556 - กันยายน 2558 ทุนทรัพย์ตามฟ้อง 23,654.93 ล้านบาท วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2563 คณะอนุญาโตตุลาการเสียงข้างมาก มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของบริษัท

คดีพิพาทระหว่างบริษัทกับบริษัท จัสมิน ชับมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (จัสมินฯ)

วันที่ 4 ตุลาคม 2534 บริษัทได้ทำสัญญาร่วมลงทุนสร้างโครงข่ายเคเบิลใต้น้ำ (Submarine Optical Fibre Cable Project) กับ จัสมินฯ มีกำหนดระยะเวลา 20 ปี จัสมินฯ จะได้รับส่วนแบ่งรายได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขภายใต้กรอบสัญญา วิธีการคำนวณรายได้ตามที่กำหนดในสัญญา มี 2 วิธี คือ ใช้รายได้จริงที่เกิดจากการเปิดบริการของบริษัท หรือใช้สูตรในการคำนวณรายได้ของบริษัท ในขณะที่ การหารายได้จริงจากการเปิดให้บริการยังไม่สามารถทำได้ บริษัทจึงเลือกวิธีการคำนวณรายได้ตามสูตร โดยสงวนสิทธิในการเรียกคืนส่วนที่แตกต่าง หากสามารถตรวจสอบได้ในโอกาสต่อไปว่ารายได้ที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่ารายได้ที่คำนวณตามสูตร ซึ่ง จัสมินฯ ก็ได้มีหนังสือแจ้งยืนยันที่จะปฏิบัติตามสัญญา และหากบริษัทสามารถตรวจสอบได้ในโอกาสต่อไปว่า รายได้ที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่ารายได้ที่เกิดจากการคำนวณ จัสมินฯ ยินยอมที่จะรับรายได้ที่เกิดขึ้นจริง

วันที่ 10 กันยายน 2551 บริษัทได้ประชุมร่วมกับ จัสมินฯ และบริษัทได้แจ้งให้ จัสมินฯ ทราบว่า บริษัทสามารถวัดกราฟฟิคได้แล้ว และบริษัทจะใช้วิธีการคำนวณรายได้จริงที่เกิดจากการเปิดบริการจากการตรวจวัดกราฟฟิค โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 10 กันยายน 2551 เป็นต้นไป จัสมินฯ เห็นด้วยว่าการคำนวณส่วนแบ่งรายได้จากการเปิดบริการจริงโดยการวัดกราฟฟิคเป็นแนวทางที่เหมาะสม โดยเริ่มวัดกราฟฟิคตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม 2552 เป็นต้นไป แต่ต่อมาเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2552 จัสมินฯ ได้โต้แย้งว่า การวัดกราฟฟิคไม่สมบูรณ์ จึงขอให้บริษัทคำนวณส่วนแบ่งรายได้ตามสูตรการคำนวณเช่นเดิม แต่บริษัทยังคงยืนยันวิธีการคำนวณส่วนแบ่งรายได้ที่เกิดจากการเปิดบริการจริง และได้จ่ายส่วนแบ่งรายได้ที่เกิดขึ้นจากการเปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 10 กันยายน 2551 - มิถุนายน 2554 แก่ จัสมินฯ แต่ จัสมินฯ ไม่มารับชำระ และยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2557 ให้บริษัททำการชำระส่วนแบ่งรายได้ที่คำนวณตามสูตร ตั้งแต่วันที่ 10 กันยายน 2551 - 3 ตุลาคม 2554 รวมดอกเบี้ย เป็นเงินทั้งสิ้น 3,395.35 ล้านบาท วันที่ 30 มกราคม 2558 บริษัทได้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นผู้ดำเนินการเพื่อต่อสู้อัยการ โดยได้ยื่นคำคัดค้านไปยังสถาบันอนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2558 วันที่ 29 เมษายน 2562 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้บริษัทชำระเงินให้ จัสมินฯ วันที่ 26 กรกฎาคม 2562 บริษัทยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดฯ ต่อศาลปกครองกลาง คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง ทั้งนี้ฝ่ายกฎหมายของบริษัทเชื่อมั่นว่าบริษัทไม่มีภาระที่ต้องชำระส่วนแบ่งรายได้ตามคำฟ้องแต่อย่างใด

วันที่ 19 สิงหาคม 2559 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้ จัสมินฯ ชำระส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับเกินไปคืนให้กับบริษัท พร้อมกับให้ชำระค่าเสียหายที่บริษัทต้องซ่อมอุปกรณ์เองเนื่องจาก จัสมินฯ ไม่ดูแลซ่อมแซมบำรุงรักษาโครงข่ายให้บริษัทให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี และค่าเสียหายโอกาสในการประกอบธุรกิจ พร้อมดอกเบี้ย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 9,931.02 ล้านบาท วันที่ 29 เมษายน 2562 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ จัสมินฯ จ่ายชำระเงินให้บริษัท จำนวน 15.82 ล้านบาท วันที่ 26 กรกฎาคม 2562 บริษัทยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดฯ ต่อศาลปกครองกลาง คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

คดีพิพาทระหว่างบริษัทกับบริษัท ไอ-โมบาย พลัส จำกัด (ไอ-โมบาย)

วันที่ 4 ตุลาคม 2561 ไอ-โมบาย ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลแพ่ง ฐานผิดสัญญา เรียกค่าเสียหาย เป็นจำนวนเงิน 1,940.81 ล้านบาท เกี่ยวกับการผิดพิพาทที่เกิดจากการให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G โดยอ้างว่าหลังจากที่ให้บริการได้ไม่นานระบบสัญญาณโทรศัพท์เริ่มไม่ดีและมีปัญหาขัดข้องบ่อยครั้ง ไม่มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ในพื้นที่ซึ่งกำหนดเป็นพื้นที่ให้บริการ ลูกค้าที่ใช้บริการได้ทยอยยกเลิกการให้บริการและคืนเบอร์ เพื่อไปใช้บริการโทรศัพท์จากผู้ให้บริการรายอื่น ทำให้ได้รับผลกระทบในกิจการโดยประสพภาวะขาดทุนอย่างต่อเนื่องและไม่สามารถประกอบกิจการตามที่ได้วางแผนธุรกิจไว้ได้ วันที่ 7 พฤศจิกายน 2561 บริษัทได้ขอความอนุเคราะห์อัยการสูงสุดให้ดำเนินคดีแทน

นอกจากนี้ในการต่อสู้คดีอื่นๆ สำนักกฎหมายของบริษัทได้ดำเนินการทั้งพยานบุคคล และพยานเอกสารอย่างครบถ้วน มิได้มีการเสียเปรียบในรูปคดี ดังนั้น บริษัทจึงเชื่อมั่นว่าไม่มีเหตุที่ต้องชดใช้ค่าเสียหายตามจำนวนที่ฟ้อง และได้บันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในงบการเงินนี้ แต่ทั้งนี้ผลของคดีขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลเป็นสำคัญ

39.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

บริษัทไม่ได้บันทึกค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ซึ่งอาจเกิดจากรายได้ค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ที่เป็นกรณีพิพาทกับ บมจ.กสท และบริษัทเอกชนคู่สัญญาของ บมจ.กสท ในส่วนที่บริษัทยังไม่ได้บันทึกเป็นรายได้ในงบการเงินนี้ อย่างไรก็ตาม บริษัทได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลังว่า กรมสรรพากร แจ้งว่าหากบริษัทได้มีการให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่กับคู่สัญญาตามสัญญาให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายดังกล่าวแล้ว บริษัทย่อมมีสิทธิเรียกร้องในหนี้ค่าบริการที่เกิดขึ้น แม้ว่าบริษัทยังไม่ได้รับรู้รายได้ค่าเชื่อมโยงเนื่องจากยังเป็นข้อพิพาทกับคู่สัญญาก็ตาม บริษัทต้องนำรายได้ ค่าเชื่อมโยงดังกล่าวมาคำนวณเป็นรายได้ของบริษัทตามมาตรา 65 วรรค 2 แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับข้อ 2 ของคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ทป.1/2528 เรื่อง การใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2528 ต่อมาเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2555 สำนักบริหารภาษีธุรกิจขนาดใหญ่ กรมสรรพากรได้ตอบข้อหารือของบริษัทเกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคลกรณีรายได้ค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Access Charge) ที่บริษัทไม่ได้รับรู้รายได้ข้างต้น สรุปได้ว่าหากบริษัทมีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะทำให้สามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ และไม่อาจกำหนดจำนวนหนี้ที่แน่นอนได้ บริษัทก็ไม่ต้องนำค่าเชื่อมโยงโครงข่ายดังกล่าวมารวมคำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 65 แห่งประมวลรัษฎากร

39.3 ค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ

วันที่ 8 มกราคม 2553 สำนักงาน กสทช. มีหนังสือแจ้งมายังบริษัทเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ และค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมที่เพิ่มขึ้นของเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษที่บริษัทจัดสรรให้รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน จำนวน 137 เลขหมาย ระหว่างเดือนสิงหาคม 2548 ถึงเดือนสิงหาคม 2551 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 656.51 ล้านบาท ซึ่งการเรียกเก็บดังกล่าว สำนักงาน กสทช. อ้างว่าเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการจัดสรรเลขหมายโทรคมนาคมชั่วคราว และหลักเกณฑ์ในการจัดสรรและอนุญาตให้ใช้เลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ อย่างไรก็ตามผู้บริหารของบริษัทมีความเห็นว่าบริษัทไม่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมดังกล่าว เนื่องจากบริษัทได้มาส่งรายละเอียดข้อมูลของผู้ใช้บริการเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษทั้งหมดให้กับ สำนักงาน กสทช. ทราบแล้ว สำนักงาน กสทช. จึงควรเป็นผู้ดำเนินการจัดการและบริหารเลขหมายโทรคมนาคมแทนบริษัท รวมทั้งดำเนินการแจ้งและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการใช้เลขหมายโทรคมนาคมพิเศษโดยตรงจากผู้ใช้บริการเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ และบริษัทได้ทำหนังสือแจ้งต่อทนายความการชำระเงินต่อ สำนักงาน กสทช. วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2554 บริษัทได้ฟ้อง กสทช. เพื่อเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ กสทช. บังคับให้บริษัทชำระเงินค่าเลขหมายโทรคมนาคมดังกล่าว วันที่ 29 ธันวาคม 2557 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำฟ้อง ของบริษัท บริษัทจึงได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาต่อศาลปกครองสูงสุดเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2558 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด วันที่ 19 สิงหาคม 2558 กสทช. ได้ยื่นเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กยพ.) เป็นผู้พิจารณาเนื่องจากเป็นคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐ และ กยพ. ได้มีหนังสือ ถึงบริษัทเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 ให้เข้าชี้แจงและทำคำชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมส่งมอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้พนักงานอัยการภายในวันที่ 22 กันยายน 2558 เพื่อขอตรวจสอบข้อเท็จจริงและเอกสารให้ได้ข้อยุติก่อนทำคำวินิจฉัย ซึ่งต่อมา กยพ. ได้ส่งเรื่องคืน กสทช. เนื่องจากข้อพิพาทอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ดังนั้น บริษัทจึงไม่ได้บันทึกหนี้สินสำหรับค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษที่ถูกเรียกเก็บดังกล่าวไว้ในงบการเงินนี้ *ch*

39.4 การดำเนินงานตามสัญญาบริการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ หมู่บ้านในพื้นที่ชายขอบ (Zone C+)

วันที่ 28 กันยายน 2560 บริษัทได้เข้าทำสัญญาบริการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ หมู่บ้านในพื้นที่ชายขอบ (Zone C+) (โครงการฯ) กับสำนักงาน กสทช. โดยกำหนดให้บริษัทเป็นผู้ให้บริการโครงการฯ โดยมีหน้าที่ในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ และทำการส่งมอบบริการโครงการตามระยะเวลาที่กำหนด

วันที่ 4 ตุลาคม 2562 สำนักงาน กสทช. ได้ยกเลิกสัญญาบริการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ หมู่บ้านในพื้นที่ชายขอบ (Zone C+) บางส่วน อย่างไรก็ตาม บริษัทและสำนักงาน กสทช. อยู่ระหว่างดำเนินการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อยุติในการรับมอบบริการต่อไป

39.5 ค่าธรรมเนียม USO ปี 2554

สำนักงาน กสทช. มีหนังสือแจ้งมายังบริษัทเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2558 เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียม USO ย้อนหลังของปี 2554 (1 มกราคม 2554 - 30 พฤษภาคม 2555) กรณีผู้รับใบอนุญาตแบบที่ 2 ที่มีโครงข่ายเป็นของตนเองและแบบที่ 3 มีหน้าที่จัดให้มีบริการ USO ตามที่กำหนดในอัตราร้อยละ 4 ต่อปี บริษัทมีความเห็นว่าเป็นระยะเวลาดังกล่าว สำนักงาน กสทช. ไม่ได้กำหนดแผนการจัดให้มีการบริการ USO รวมทั้งไม่ได้กำหนดอัตราที่ต้องนำส่งให้กับกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559 บริษัทมีหนังสือถึงสำนักงาน กสทช. เพื่อขอยกเลิกการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมช่วงดังกล่าว วันที่ 3 ตุลาคม 2559 บริษัทได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางให้ยกเลิกมติและคำสั่ง กสทช. กรณีให้บริษัทนำส่งรายได้ค่าธรรมเนียม USO

วันที่ 7 สิงหาคม 2561 สำนักงาน กสทช. มีหนังสือแจ้งมายังบริษัทให้ดำเนินการจ่ายค่า USO หากไม่ดำเนินการ สำนักงาน กสทช. จะมีคำสั่งกำหนดให้บริษัทชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราวันละ 423,038.82 บาท เพื่อเป็นการลดภาระเงินเพิ่มและเบี้ยปรับทางปกครอง วันที่ 2 พฤศจิกายน 2561 บริษัทได้วางเงินค่า USO ต่อสำนักงาน กสทช. เป็นจำนวน 2,242.31 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) วันที่ 4 ธันวาคม 2561 ศาลปกครองกลางพิพากษาเพิกถอนมติและคำสั่ง กสทช. เฉพาะส่วนที่ให้อำนาจจัดสรรเงินรายได้สุทธิจากการประกอบกิจการในส่วนที่เกินกว่าอัตราร้อยละ 3.75 ต่อปี โดยให้มีผลย้อนหลังไปจนถึงวันที่ กสทช. มีมติดังกล่าว (2 ธันวาคม 2558) บริษัทรับรู้รายการดังกล่าว โดยการปรับงบการเงินย้อนหลัง

วันที่ 24 ธันวาคม 2561 บริษัทได้ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด ขอให้มีความพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมในการประชุมครั้งที่ 32/2558 เมื่อ 2 ธันวาคม 2558 ระเบียบวาระที่ 4.8 และเพิกถอนคำสั่ง กสทช. ที่ สทช.5011/25580 ลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2559 กรณีให้บริษัทนำส่งรายได้ค่าธรรมเนียม USO คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

ทั้งนี้การวางเงินดังกล่าว บริษัทยังไม่เห็นพ้องด้วยความในหนังสือสำนักงาน กสทช. หรือมติที่ประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยบริษัทสงวนสิทธิที่จะเรียกคืนเงินทั้งหมดที่วางไว้กับสำนักงาน กสทช. พร้อมดอกเบี้ย หากศาลมีคำสั่งหรือพิพากษาเพิกถอนมติหรือคำสั่งหรือมติที่ประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาที่มีผลให้บริษัทมีสิทธิได้รับเงินที่วางเป็นค่า USO คืนจากสำนักงาน กสทช. *d*

40 ข้อพิพาทกรณีการเชื่อมต่อโครงข่าย

วันที่ 18 มิถุนายน 2550 กสทช. มีคำสั่งขาดข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ DTAC ที่ 1/2550 โดยให้บริษัทเข้าร่วมเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ DTAC ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่รับคำสั่ง และต้องเจรจาทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่เริ่มต้นเจรจา หากบริษัทไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ย่อมเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม 2544 ซึ่ง กสทช. อาจมีคำสั่งบังคับทางปกครองตามมาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.2544 ได้ต่อไป ซึ่งบริษัทได้ดำเนินการต่อสู้ทางกฎหมายมาโดยตลอดตามรายละเอียดที่กล่าวไว้ในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2550 อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2551 สำนักงาน กสทช. ได้แจ้งให้บริษัทชำระค่าปรับวันละ 60,000 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2551 จนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งครบถ้วนโดยการเข้าร่วมเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายกับ DTAC ซึ่งเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2551 บริษัทได้ทำหนังสือแจ้งให้ DTAC เข้าหารือเพื่อเจรจาทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับบริษัท และได้จ่ายค่าปรับตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2551 จนถึงวันที่ 7 พฤษภาคม 2551 ให้แก่สำนักงาน กสทช. แล้ว อย่างไรก็ตามบริษัทยังไม่สามารถบรรลุข้อตกลงในการเจรจากับ DTAC ได้ และเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2551 DTAC ได้ทำหนังสือถึงสำนักงาน กสทช. เพื่อให้วินิจฉัยชี้ขาดเงื่อนไขที่ตกลงไม่ได้ดังกล่าว โดยมีข้อเรียกร้องข้อหนึ่ง ให้เลขาธิการ กสทช. พิจารณากำหนดค่าปรับทางปกครองในอัตราวันละ 60,000 บาท ให้บริษัทชำระต่อไปจนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งของ กสทช. (ถ้ามี) ครบถ้วน เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2551 กสทช. ชี้ขาดให้บริษัททำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายกับ DTAC ให้ครอบคลุมเลขหมายโทรคมนาคมทั้งหมดที่ DTAC มีสิทธิในการนำออกให้บริการโดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2562 บริษัทได้นำมาสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม กับ DTAC

เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2553 เลขาธิการ กสทช. ได้มีหนังสือเตือนให้บริษัทดำเนินการตามคำสั่งขาดข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่ 4/2551 ของ กสทช. โดยการเข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ DTAC ให้แล้วเสร็จภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากพ้นกำหนดแล้วหากไม่ปฏิบัติตามเลขาธิการ กสทช. จะใช้อำนาจตามมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 กำหนดให้บริษัทชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราวันละ 20,000 บาท ต่อมาเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2553 เลขาธิการ กสทช. มีหนังสือแจ้งมติ กสทช. ให้บริษัทเข้าร่วมเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน หากบริษัทจะได้แย้งคำสั่งดังกล่าวให้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลาง ขณะนี้บริษัทได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางขอให้เพิกถอนคำสั่งขาดดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2553 ซึ่ง กสทช. ยื่นคำให้การและบริษัทยื่นคำคัดค้านคำให้การแล้ว และเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2555 ศาลปกครองกลางได้พิพากษาให้ยกคำฟ้องของบริษัท บริษัทจึงได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2556 กสทช. ได้แจ้งให้บริษัทปฏิบัติให้ถูกต้องเกี่ยวกับการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกรณีไม่เข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ DTAC โดยอ้างคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2555 ข้างต้น และกำหนดค่าปรับทางปกครองในอัตราวันละ 20,000 บาท จนกว่าบริษัทจะเข้าทำสัญญาแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2556 บริษัทได้อุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าวต่อ กสทช. วันที่ 18 สิงหาคม 2557 บริษัทได้ยื่นคำร้องขอบรรเทาทุกข์การบังคับตามคำสั่งหรือกำหนดมาตรการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวในระหว่างอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด อย่างไรก็ตาม DTAC ได้ยื่นฟ้องบริษัทเพื่อเรียกให้บริษัทชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึง วันที่ 31 กรกฎาคม 2556 รวม 3 คดี (หมายเหตุ 39.1)

41 สิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุน

เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2562 บริษัทได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนเลขที่ 62-0545-1-00-1-0 จากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.2520 ภายใต้เงื่อนไขต่างๆ ที่กำหนดไว้ โดยบริษัทได้รับการส่งเสริมการลงทุนใน

กิจการบริการวงจรสื่อสารความเร็วสูงระหว่างประเทศภาคพื้นน้ำ บริษัทได้รับสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีอากรที่มีสาระสำคัญตามบัตรส่งเสริมการลงทุนดังนี้

- 1) ได้รับอนุญาตนำคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการคู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะของบุคคลทั้งสองประเภทนี้เข้ามาในราชอาณาจักรได้ตามจำนวนและกำหนดระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักรเท่าที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร
- 2) ให้คนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรได้รับอนุญาตทำงานเฉพาะตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบตลอดระยะเวลาเท่าที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร
- 3) ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ
- 4) ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมรวมกันไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุน ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน มีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น
- 5) ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตลอดระยะเวลาที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น
- 6) คณะกรรมการอนุมัติให้การส่งเสริมตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม 2562

รายได้ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		รวม
	กิจการที่ได้รับการส่งเสริม	กิจการที่ไม่ได้รับการส่งเสริม	
รายได้จากการให้บริการโทรคมนาคม	32.79	57,274.41	57,307.20

42 เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างปี

- 1) กรณีไม่ดำเนินการจัดหาสถานที่และทำสัญญาเช่าสถานที่เพื่อติดตั้งเสาและอุปกรณ์ วันที่ 30 กันยายน 2558 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เพื่อชี้ขาดให้ AIS ดำเนินการเช่าสถานที่ที่ใช้เป็นสถานที่ติดตั้งเสาและอุปกรณ์ในการให้บริการตามสัญญาอนุญาตฯ ต่อเนื่องไปอีก 2 ปี หลังจากทำสัญญาอนุญาตฯ สิ้นสุดลง หากไม่สามารถปฏิบัติได้ ให้ AIS ชำระเงินค่าเช่าสถานที่พร้อมค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดระยะเวลา 2 ปีนับแต่สิ้นสุดสัญญาเป็นจำนวนเงิน 1,910.84 ล้านบาท ต่อมาบริษัทได้พิจารณาข้อพิพาท วันที่ 3 เมษายน 2562 บริษัทยื่นคำร้องขอถอนคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ วันที่ 18 มิถุนายน 2562 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำสั่งอนุญาตให้บริษัทถอนคำเสนอข้อพิพาททั้งหมดโดยยกเอกสารบทความ คดีถือเป็นอันยุติ
- 2) กรณีสัญญาเช่าข้อพิพาทและให้บริการเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคม
เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2553 บริษัทได้ทำสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (สัญญาอนุญาตฯ) ให้ AIS ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ NMT 900 และ GSM มีกำหนด 25 ปี นับแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2553 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2558 โดย AIS เป็นผู้ลงทุนในเครื่องมือและอุปกรณ์ และจ่ายเงินผลประโยชน์ตอบแทนให้บริษัทตามอัตราที่ตกลงกันตามข้อ 30 ซึ่ง AIS ได้ส่งมอบเครื่องมือและอุปกรณ์ดังกล่าวให้เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทแล้ว วันที่ 7 สิงหาคม 2556 AIS ได้มีหนังสือแจ้งยกเลิกการส่งมอบทรัพย์สินในส่วนของเสาส่งสัญญาณ (Tower) ทั้งหมดจำนวน 13,198 ต้น โดยตีความว่า เสาส่งสัญญาณไม่ใช่เครื่องมือและหรืออุปกรณ์ตามที่ระบุในสัญญาอนุญาตฯ จึงไม่ต้องชำระส่วนแบ่งรายได้ที่เกิดจากการนำเสาส่งสัญญาณ ไปหาประโยชน์ให้บริษัท วันที่ 12 พฤศจิกายน 2556 บริษัทได้มีหนังสือโต้แย้งและปฏิเสธว่ากรรมสิทธิ์เสาส่งสัญญาณตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทโดยทันที

ที่ติดตั้งเสร็จเรียบร้อยแล้วตามสัญญาอนุญาตฯ ข้อ 4 จึงมีประเด็นโต้แย้งกรรมสิทธิ์เสาส่งสัญญาณและส่วนแบ่งรายได้ค่าร่วมใช้เสาส่งสัญญาณ วันที่ 21 กรกฎาคม 2557 AIS ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เพื่อขอให้ชี้ขาดเรื่องกรรมสิทธิ์เสาส่งสัญญาณ (Tower) และเรียกให้บริษัทจ่ายคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ค่าร่วมใช้เสาส่งสัญญาณดังกล่าวที่ได้รับจาก AIS ตั้งแต่ต้นจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2557 เป็นจำนวน 516.31 ล้านบาท และวันที่ 31 สิงหาคม 2561 บริษัทได้ยื่นข้อเรียกร้องแย้งและขอแก้ไขทุนทรัพย์เป็น 13,938.33 ล้านบาท วันที่ 12 มีนาคม 2558 บริษัท ได้ยื่นคำคัดค้านและข้อเรียกร้องแย้งต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 บริษัทได้ยื่นคำคัดค้านต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการขอให้ชี้ขาดให้ AIS ส่งมอบเสาส่งสัญญาณ (Tower) ที่ AIS ยังไม่นำส่งอีก จำนวน 1,429 ต้น โดย AIS อ้างว่าเป็นเสาส่งสัญญาณ (Tower) ที่เช่ามาจากบริษัท แฟกซ์ไลท์ จำกัด (FXL) ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของ AIS และส่วนที่ยังไม่ส่งมอบ ที่อาจพบภายหลัง โดยบริษัทมีความเชื่อมั่นว่า เมื่อคดีถึงที่สุดแล้วเสาส่งสัญญาณ (Tower) ที่ AIS ใช้ในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 900 MHz เป็นรายการอุปกรณ์ที่ต้องนำส่งให้บริษัทตามสัญญาอนุญาตฯ ข้างต้น ต่อมาเมื่อวันที่ 4 กันยายน 2562 บริษัท AIS และ AWN ได้ลงนามในสัญญาระงับข้อพิพาท และให้บริการเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคม โดยตกลงให้ข้อพิพาทเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคมพิพาททั้งหมดดังกล่าวเป็นอันยุติและสิ้นสุด ณ วันที่สัญญามีผลบังคับ โดย AIS ยอมรับว่าเสาโทรคมนาคมพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทตามสัญญาให้ดำเนินการฯ และ AIS ตกลงส่งมอบการครอบครองเสาโทรคมนาคมพิพาทคืนให้บริษัท ต่อมาเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2562 AIS ได้ถอนคำเสนอข้อพิพาท และบริษัทถอนข้อเรียกร้องแย้ง วันที่ 26 กันยายน 2562 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำสั่งอนุญาตให้ AIS ถอนคำเสนอข้อพิพาท และให้บริษัทถอนข้อเรียกร้องแย้งได้ และมีคำสั่งจำหน่ายข้อพิพาทนี้ออกจากสารบบความ คดีถือเป็นอันยุติ

- 3) กรณี AWN ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของ AIS ไม่ชำระเงินค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2560 บริษัทได้ยื่นฟ้องต่อศาลแพ่ง เป็นคดีหมายเลขคดีที่ 454/2560 เรียกร้องให้ AWN ชำระเงินค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 900 MHz (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 - 30 มิถุนายน 2559) ให้บริษัท จำนวน 559.62 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของเงินต้น นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น วันที่ 31 พฤษภาคม 2561 ศาลมีคำพิพากษาให้ AWN ชำระเงินให้บริษัท วันที่ 19 พฤศจิกายน 2561 AWN ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลแพ่ง วันที่ 3 ธันวาคม 2561 บริษัทขอความอนุเคราะห์พนักงานอัยการสำนักงานคดีแพ่ง ยื่นแก้อุทธรณ์ และยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดี ต่อมาเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2562 บริษัทและ AWN ได้ลงนามในสัญญาระงับข้อพิพาทค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์ในระบบ 2G วันที่ 2 ตุลาคม 2562 AWN ยื่นคำร้องขอถอนอุทธรณ์ และบริษัทยื่นคำร้องไม่คัดค้านการถอนอุทธรณ์ คดีถือเป็นอันยุติ

43 เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

การควบรวมกิจการของบริษัท และ บมจ.กสท

เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2563 ครม.มีมติเห็นชอบให้มีการควบรวมกิจการของบริษัท และ บมจ.กสท เป็นบริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (NT) โดยกระทรวงการคลัง (กค.) ถือหุ้น 100% โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ ครม. มีมติเห็นชอบ พร้อมให้ยกเลิกมติ ครม.เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2560 กรณีให้จัดตั้ง NBN Co และ NGDC Co เป็นบริษัทย่อย และเพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของ NT ให้ ศส. พิจารณานำเสนอคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาความเหมาะสมในประเด็นการกำหนดให้ NT เป็นผู้สนับสนุนนโยบายของรัฐในการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลและความมั่นคง รวมทั้งบริการเพื่อสังคมอย่างทั่วถึง และเท่าเทียม โดยให้รัฐสนับสนุนคลื่นความถี่ที่เหมาะสมในการทำการกิจดังกล่าว และมีมติเห็นชอบให้เข้าร่วมประมูลคลื่นความถี่สำหรับให้บริการ 5G และให้รับพนักงานที่ลาออกไปทำงานใน 2 บริษัทดังกล่าวกลับเข้าทำงานในหน่วยงานต้นสังกัดเดิม

โครงการเกษียณก่อนอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์

เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2563 คณะกรรมการบริษัทมีมติเห็นชอบให้บริษัทดำเนินการโครงการเกษียณก่อนอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ตามข้อตกลงที่บริษัทกำหนดปี 2563 ทั้งนี้บริษัทได้มีประกาศโครงการประจำปี 2563 โดยพนักงานที่จะเข้าร่วมโครงการฯ จะต้องมีความสมบูรณ์ตามที่โครงการฯ กำหนด บริษัทได้เปิดรับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการฯ ตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม – 21 กุมภาพันธ์ 2563 มีผู้เข้าร่วมโครงการฯ 756 คน และให้พนักงานที่ได้รับอนุมัติตามโครงการฯ พ้นสภาพพนักงานตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม 2563

ข้อพิพาทกรณี ทู อ้างว่าบริษัทนำบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งเป็นบริการพิเศษมาใช้ผ่านโครงข่ายโทรศัพท์ของ ทู

วันที่ 12 มีนาคม 2563 ทู ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลาง ให้บริษัทชำระส่วนแบ่งรายได้หรือผลประโยชน์ตอบแทน จากการที่บริษัทได้ทำสัญญาและข้อตกลงในการนำบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งเป็นบริการพิเศษมาใช้ผ่านโครงข่ายโทรศัพท์ของ ทู ตามสัญญาร่วมการงานและร่วมลงทุน ซึ่งวิธีการคิดคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนที่ต่างกัน ทำให้ไม่สามารถเจรจาตกลงกันได้ ทูทรัพย์ตามฟ้อง 118,812.76 ล้านบาท ขณะนี้บริษัทอยู่ระหว่างดำเนินการขอความอนุเคราะห์อัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการต่อสู้คดีแทนบริษัทต่อไป

ส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงตามเส้นทางรถไฟ

เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2563 สำนักงานอัยการสูงสุดได้แจ้งคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี ระหว่างบริษัทกับการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นผลให้บริษัทไม่ต้องชำระหนี้ส่วนแบ่งรายได้การใช้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงตามเส้นทางรถไฟ

44 การอนุมัติงบการเงิน

คณะกรรมการบริษัทอนุมัติให้ออกงบการเงินในวันที่ 19 พฤษภาคม 2563